BISERICA ORTHODOXĂ ROMANA.

DESBATERILE
S-LUI SINOD
DIN SESIUNEA DE TOAMNĂ
ANUL 1890.

Revistă Periodică Eclesiastică.

ANUL AL XIV-lea, No. 10.
IANUARIE.

BUCUREŞTI.
Tipografia Cărtilor Bisericesci
34. Str. Principatele-Unite, 34.
1891.

SANTUL SINOD

AL SÂNTEI

BISERICI AUTOCEFALE ORTODOXE ROMANE

Procesele-Verbale ale Sântuluĭ Sinod.

Sesiunea de tómnă a anuluĭ 1890.

Ședința din 12 Octombrie 1890.

Sesiunea de tómnă a S-tuluĭ Sinod s'a deschis cu solemnitatea obicĭnuită făcêndu-se un Te-Deum în biserica catedrală a S-teĭ Mitropoliĭ de către I. P. S. Mitropolit Primat, la care aŭ asistat P. P. S. S. membri aĭ S-luĭ Sinod aflațĭ în Capitală și D. Ministru al Justiţieĭ. ad-interim la Culte și Instrucțiune publică.

La orele 11 a. m. s'a făcut sânțirea apoĭ de către P. S. Inocentie Ploeșténu în sala de ședințe a S-luĭ Sinod, dupĕ care D. Ministru de Justiție, ad-interim la Culte, citește Mesagiul Regal cu No. 2850, pentru deschiderea sesiuneĭ de tómnă a S-luĭ Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat: P. P. S. S. Părințĭ, eŭ declar deschisă sesiunea de tómna a S-luĭ Sinod.

—P. S. Secretar Gerasim Piteșténu face apelul nominal la care rĕspund presențĭ 6 P. P. S. S. membri, fiind 10 absențĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Ne fiind numĕrul complect, amân ședința pe Lunĭ ora 1 p. m.

Ședința se rîdică și se anunță cea viitóre pe Lunĭ 15 Octombrie ora 1 p. m.

† Președinte, **Iosif Mitropolit Primat.**

† Secretar, *Gerasim T. Piteșténu.*

Şedinţa din 15 Octombrie 1890.

—Şedinţa se deschide la ora 1 p. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat.

—Se face apelul nominal şi rĕspund presenţĭ 12 P. P. S. S. membri, fiind 4 absenţĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Suntem în numĕrul cerut de regulament, prin urmare şedinţa este deschisă. P. S. Secretar este rugat să bine-voiască a da citire sumaruluĭ şedinţeĭ precedente.

—P. S. Gerasim Piteştĕnu, secretar, citeşte sumarul şedinţeĭ de la 12 ale curenteĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Cred că n'are nimenĭ de obiectat nimic asupra acestuĭ scurt sumar.

—Se pune la vot sumarul şedinţeĭ de la 12 ale curenteĭ şi se aprobă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum cred, că trebue să se dea citire sumaruluĭ ultimeĭ şedinţe a sesiuneĭ trecute.

—P. S. Gerasim Piteştĕnu, secretar. citeşte sumarul ultimeĭ şedinţe a sesiuneĭ trecute.

I. P. S. Mitropolit Primat: Cere cine-va cuvîntul asupra acestuĭ sumar? Necerênd nimenĭ cuvêntul, pun la vot sumarul.

—S-tul Sinod îl aprobă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum P. P. S. S. Părinţĭ sunt de părere, ca maĭ înainte de a procede maĭ departe cu lucrările să facem maĭ întâĭu alegerea biurouluĭ, adecă: a secretarilor şi a comisiunilor respective, şi pe urmă să continuăm maĭ departe cu lucrările. Primiţĭ acéstă propunere?

Vocĭ: Da, da.

I. P. S. Mitropolit Primat: Atuncĭ vĕ rog, să bine-voiţĭ a vĕ înţelege şi a proceda la alegerea a doĭ secretarĭ.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: In sesiunea trecută. mi se pare că s'a făcut un precedent în acéstă privinţă. Urmăm acel precedent ca să ne pronunţăm asupra secretarilor, saŭ să-ĭ alegem prin vot?

I. P. S. Mitropolit Primat: Dacă S-tul Sinod voeşte a deroga de la regulament, eŭ mĕ supun. Vĕ rog însă să ne conformăm regulamentuluĭ.

—Se procede la alegerea secretarilor prin vot secret.

I. P. S. Mitropolit Primat constată: Votanţĭ 12.
Majoritate absolută 7.

Aŭ întrunit majoritatea voturilor:
P. S. Gerasim Piteşténu 11 voturĭ.
P. S. Calistrat Bârladeanu 9 „
I. P. S. Mitropolit Primat: Prin urmare P. P. S. S. Arhiereĭ Gherasim Piteşténu şi Calistrat Bârlădénu sunt rugaţĭ să bine-voĭască a lua locul de secretarĭ.

Acum vĕ rog, să bine voiţĭ a procede la alegerea comisiuneĭ de petiţiunĭ.

—Se procede la alegerea comisiuneĭ prin vot secret, şi se votéză pentru:

P. S. Arhiereŭ Valerian Romnicénu 11 voturĭ.
„ „ „ Dionisie Craiovénu 6 „
„ „ „ Inocentie Ploeşténu 5 „
„ „ „ Iónichie Bacaónu 5 „
„ „ „ Dosoteĭ Botoşenénu 5 „
„ „ Episcop al Dunăreĭ de Jos 3 „

I. P. S. Mitropolit Primat: Resultatul votuluĭ este:
Votanţĭ 12.
Majoritate absolută 7.
Prin urmare P. S. Valerian Rômniceanu care are 11 voturĭ a întrunit majoritatea voturilor cerută de regulament.

Acum procedem la vot pentru alegerea încă a doĭ membri carĭ n'aŭ întrunit majoritatea.

—Se procede din noŭ la alegere prin vot secret şi se aleg:

P. S. Arhiereŭ Iónichie Bacaónu 10 voturĭ.
„ „ „ Dosoteĭ Botoşenénu 4 „
„ „ „ Dionisie Craiovénu 4 „
„ „ Episcop al Dunăreĭ-de-Jos. 4 „ şi
„ „ Arhiereŭ Inocente Ploeşténu 2 „

I. P. S. Mitropolit Primat: Resultatul votuluĭ este:
Votanţĭ 12.
Majoritate absolută 7.
Prin urmare P. S. Iónichie Bacaónu care are 10 voturĭ, a întrunit majoritatea voturilor.

Acum procedem la alegerea unuĭ al 3-lea membru.

—Se procede la vot şi se alege P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos cu 10 voturĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: P S. Episcop al Dunăreĭ de jos a întrunit 10 voturĭ. Prin urmare sunt aleşĭ membri aĭ Comisiuneĭ de petiţiunĭ: P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos şi P. P. S. S Arhiereĭ Valerian Rômniceanu şi Iónichie Bacaónu.

—Se comunică de la biuroŭ telegrama P. S. Iónichie Bacaónu prin care cere un congediu de treĭ ḑile.

S-tul Sinod aprobă.

—Idem telegrama P. S. Episcop al Romanuluĭ prin care arată, că din causa sănĕtățeĭ este silit a amăna venirea la Sinod pentru câte-va ḑile.

—S-tul Sinod ia act.

—Idem a P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, prin care arată ca Lunĭ 15 Octombrie va fi la S-tul Sinod.

—Să ia act.

—Idem telegrama P. S. Episcop al Hușilor prin care cere un congediu de opt ḑile.

—S-tul Sinod aprobă.

—Idem a I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ prin care arată, că până la 20 Octombrie nu póte veni la S-tul Sinod.

— Să ia act.

—Idem a P. S. Episcop al Argeșuluĭ prin care cere congediu până la 15 Octombrie.

—S-tul Sinod aprobă.

—Idem a P. S. Episcop al Rômniculuĭ, prin care cere congediu până la 15 Octombrie.

—S-tul Sinod aprobă.

—Idem petiția P. S. Calistrat Bârlădénu, prin care cere un concediu de două ḑile.

S-tul Sinod aprobă.

—Idem petiția P. S. Dosoteĭ Botoșenénu prin care arată că fiind bolnav, cere un congediŭ pentru șépte ḑile.

—S-tul Sinod aprobă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Cred că am fi maĭ în regulă și maĭ espeditivĭ conform cu regulamentul, dacă P. S. Dositeĭ va bine-voi să aștepte de a usa de congediu până se va complecta S-tul Sinod, ca nu prin absența P. S. Sale să se împedice lucrările Sinoduluĭ. Dupĕ ce se va complecta S-tul Sinod, vețĭ usa de congediul ce vi se acordă.

—Se comunică de la biuroŭ telegrama Sinoduluĭ Patriarhal din Ierusalim, prin care face cunoscut că în locul Patriarhuluĭ Nicodim s'a pus loco-țiitor Mitropolitul Petrico Nichifor.

—Să ia act.

—Idem telegrama preotuluĭ Cucu din Bârlad, prin care face apel contra decisiuneĭ Consistoruluĭ Episcopal de Hușĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: P. P. S. S. Părinţĭ, îndată după acéstă telegramă dată de preotul Cucu din Bârlad, a venit şi apelul luĭ în scris. Eŭ, conform cu prescripţiunile regulamentuluĭ, am însărcinat pe d-l Director al Cancelarieĭ S-tuluĭ Sinod să cerceteze apelul şi dacă îl va găsi în regulă să céră dosarul la Episcopia respectivă. D-l Director a cercetat apelul preotuluĭ Cucu, şi acum vine cu raportul sĕŭ.

Vĕ rog să ascultaţĭ citirea raportuluĭ.

— P. S. Gerasim Piteşténu secretar citeşte raportul relativ la cestiunea preotuluĭ Cucu.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acesta este resumatul d-luĭ Director al cancelarieĭ st. Sinod.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: Cine este Directorul cancelarieĭ st. Sinod? Noĭ nu ştim, şi prin urmare acéstă lucrare nefiind făcută de Directorul cancelarieĭ St. Sinod se póte considera ca neavenită.

I. P. S. Mitropolit Primat: Chiar regulamentul spune, că amploiaţiĭ Ministeruluĭ sunt la disposiţia S-tuluĭ Sinod. Noĭ astă-ḑĭ suntem într'un cas escepţional. Fostul Director al cancelarieĭ a demisionat încă de la 1 Septembre, pentru ca să se conformeḑe cu legea cumululuĭ Aşa dar până se va alege un alt Director, până atuncĭ îndeplineşte acéstă funcţiune Şeful divisieĭ Cultelor, şi acésta vĕ voiŭ dovedi-o cu Monitorul.

Prin urmare până se va limpeḑi cestiunea cu Directorul, vĕ rog să vĕ pronunţaţĭ asupra acestuĭ cas.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Acest referat nefiind venit pe cale legală nu se póte lua în consideraţiune de S tul Sinod.

P S *Episcop al Argeşuluĭ*: Să se trimită la comisiune ca ea să se rostéscă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Regulamentul ḑice, că maĭ 'nainte de a se aduce la cunoştinţa S-tuluĭ Sinod, Directorul este dator să dea esplicaţiunĭ.

P. S. Valerian Rômnicénu: Directorul cancelarieĭ S-luĭ Sinod dă comisiuneĭ acel raport ca comisiunea să pótă lua act de dînsul, dar nu Sinoduluĭ, S-tul Sinod ascultă numaĭ raportul comisiuneĭ?

I. P. S. Mitropolit Primat: Va să ḑică, sunteţĭ de opinie ca să mérgă la comisiune.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Am avut un cas ca acesta în sesiunea trecută, şi tot aşa s'a urmat. Comisiunea vine

şi'şi dă raportul sĕŭ, fie pentru caterisire fie pentru o oprire provisorie şi numaĭ atuncĭ póte fi conform cu regulamentul. Aşa dar, eŭ sunt de opinie să se trimită la comisiunea care este însărcinată cu apelurile.

I. P. S. Mitropolit Primat: Mĕ voiŭ conforma cu hotărîrea S-tuluĭ Sinod. Dar viŭ să va aduc aminte din sesiunea trecută, când s'a reproşat chiar de Sinod biurouluĭ că se înaintéză la comisiune apelurĭ, fără ca maĭ întâiŭ acele apelurĭ să fie corectate de Directorul cancelarieĭ. Atuncĭ s'a ḑis aşa, că după regulament, biuroul este dator, ca orĭ-ce apel ce vine să'l dea maĭ întâiŭ în cercetarea Directoruluĭ cancelarieĭ, şi când Directorul găseşte că este în regulă numaĭ atuncĭ îl depune cu raportul la biuroŭ, şi biuroul îl trimite la comisiunea respectivă; la cas contrar când găseşte că apelul este făcut în neregulă, cum este aci, adică că nu este cas de caterisire ci o simplă mĕsură administrativă luată de Episcop în acel cas Directorul este dator să vină cu raportul, în care ḑice că nu este cas de apel şi prin urmare nu maĭ merge la comisiune. Ast-fel am procedat după chiar obiecţiunea care mi s'a adus de S-tul Sinod. Dacă acum credeţĭ ca să se facă alt-fel eŭ mĕ supun.

P. S. Arhiereŭ Innocentie Ploeştênu: Să se urmeze după regulament.

P. S. Arhiereu Valerian Rômnicênu: Să se citéscă Art. din regulament.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: I. P. S. Preşedinte, eŭ am luat cuvêntul tocmaĭ ca să vĕ rog, să urmăm conform regulamentuluĭ interior al S-tuluĭ Sinod, singurul în vigóre şi recunoscut de noĭ. Sprijinit pe acest regulament, eŭ mĭ-am permis să spun că acest referat trebue să se considere ca neavenit. Art. 8 din regulamentul interior al S-tuluĭ Sinod, se rosteşte în chipul următor: „Pentru efectuarea lucrărilor de cancelarie, S-tul Sinod va denumi un personal deosebit, ales dintre membriĭ cleruluĭ. Personalul acesta se va compune din un director care neapărat trebue să fie teolog etc. Comparând acest articol cu articolul 47 din regulamentul de procedare în materie de judecata bisericéscă, ajungem tot la conclusiunea ce susţin ca adecă acest referat să fie ca neavenit.

Iată ce ḑice articolul 47 din citatul regulament: „Directorul cancelarieĭ S tuluĭ Sinod înregistréză petiţiunea de apel şi dă apelantuluĭ chitanţă în care se constată

ḑiua primireĭ apeluluĭ". Şi maĭ la vale articolul 48 ḑice: „In intervalul sesiunilor S-tuluĭ Sinod, directorul studiază tóte cestiunile apelate, cerênd prin Mitropolitul preşedinte actele, relative la casurĭ din eparhiile respective, le studiază şi observă validitatea saŭ nevaliditatea temeĭurilor apelantuluĭ, dacă are saŭ nu dreptul la apel, de se află saŭ nu vre-o neregularitate în procedarea consistorială, adună tóte ştiinţele necesare la complectarea instrucţiuneĭ, şi despre tóte referéză Mitropolituluĭ preşedinte, care la deschiderea sesiuneĭ sinodale supune casurile la decisiunea S-luĭ Sinod".

Articolele acestea sunt categorice, şi dară tóte apelurile viind la Inaltul Preşedinte al S-tuluĭ Sinod, I P. S. Sa le trimite directoruluĭ respectiv,—secretaruluĭ S-tuluĭ Sinod. In casul de faţă Sântul Sinod neavênd secretar nu se póte trimite la nicĭ o altă persónă streină cancelarieĭ S-luĭ Sinod. Nu putem dar să eşim din acéstă alternativă.

Vocĭ: In lipsă de director, cancelaria lucréză.

I. P. S. Mitropolit Primat: Voesc să vě fac o respectuósă întrebare: ce să facem în acest cas?

Vě aduceţĭ aminte de un cas analog unde în adevĕr era vorba de o sentinţă de caterisire, şi atuncĭ raportul s'a făcut şi s'a iscălit de sub-directorul cancelariĭ Mitropolieĭ, persónă, póte mult maĭ apropiată de S-tul Sinod, de cât o persónă streină, atuncĭ S-tul Sinod a dat dreptate opinieĭ comisiuneĭ, şi a ḑis că referatul trebue să se facă de Directorul cancelarieĭ S-tuluĭ Sinod şi atuncĭ a considerat hârtia ca neavenită. Acum ḑiceţĭ, că ce să facem cu acest apel; Să însărcinăm pe un sub director, saŭ pe unul din copiştĭ, ca să ţină locul Directoruluĭ, Nu este vorba că hârtia nu este bună, dar nu putem să dăm noĭ din Sinod hârtiĭ la persóne care nu sunt recunoscute Sinoduluĭ.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Este bine să ne lămurim în acéstă cestiune. Eŭ 'mĭ aduc aminte de un Monitor din 1873 în care este trecut acest regulament. V'aş ruga să se caute acel Monitor în care este regulamentul trecut, ca să ştim ce să ḑice, pentru ca să eşim din acéstă alternativă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Ne vom ocupa cu tótă seriositatea ce merită de acéstă cestiune, dar la timp. Pentru acum dar vě rog, ca acéstă hârtie să nu rĕmână fără de efect.

Eŭ primesc propunerea P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos ca să considerăm ca nevalabil raportul numituluĭ director, dar atuncĭ acéstă hârtie să mérgă la comisiunea de petițiunĭ ca să se rostéscă asupra eĭ. Dacă primițĭ acésta vom scapa din impas.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: I. P. S. Vóstră cu regulamentul în mână și cu procedura de maĭ 'nainte, ațĭ conchis că acest raport nu se maĭ póte trimite la comisiunea de petițiunĭ din causă că nu este pentru caterisire.

I. P. S. Mitropolit Primat: Nu raportul ci hârtia apelantuluĭ.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Părerea mea este, ca acéstă hârtie să se respingă.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Cer cuvêntul în cestiune de regulament. Lucrurile omeneștĭ sunt imperfecte ca și mintea omuluĭ. S'a putut ca în regulamentul S-tuluĭ Sinod, să nu se prevadă o atare eventualitate, adică lipsa Directoruluĭ, și negreșit că lucrările Sinoduluĭ. cel puțin apelurile, rĕmân baltă. Când ne găsim în acel cas că nu există Director, cel maĭ bun lucru, ce avem de făcut cu acéstă cestiune, este s'o suspendăm pentru un moment, S-tul Sinod să se rostéscă și să dea putere unuĭa din copiștĭ care să suplinéscă pe director. Din acest impas nu putem eși, dar pentru înlesnirea lucrărilor, eŭ v'așĭ propune să esplicăm regulamentul prin un vot în care să dicem că în lipsa secretaruluĭ cancelarieĭ S-luĭ Sinod, președintele va putea delega un copist care să pótă da curs afacerilor curente. Altmintrelea orĭ-ce am face, suntem în neregulă, suntem în contra regulamentuluĭ care pentru noĭ este lege. Pentru aceste motive, sunt de opinie să se suspende lucrarea și să se autorize un copist din cancelarie care să dea curs hârtiilor până la numirea unuĭ titular.

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ sunt de părere că orĭ-ce hârtie venită la biuroŭ nu se póte amâna din causă uneĭ saŭ alteĭ împrejurărĭ. pentru că nu avem un asemenea esemplu. Eŭ sunt dar de socotință, ca până la alegerea Directoruluĭ, acel apel să mérgă la comisiunea de petițiunĭ și comisiunea, dacă va crede de cuviință să céră informațiunĭ de la Episcopia respectivă le va cere prin biuroŭ, ĭar dacă va crede din contră, că nu este cestiune de apel îl va respinge.

Vĕ rog dar să primiţĭ acéstă opiniune.

Vocĭ: Sunetm de acord.

— S-tul Sinod aprobă ca apelul preotuluĭ Cucu din Bârlad să fie trimis la comisiunea de petiţiunĭ.

— Se citeşte de la biuroŭ petiţiunea d-luĭ Doctor Cornoĭ prin care arată, că în vederea legeĭ cumuluiuĭ este nevoit a dimisiona din postul de Director al cancelarieĭ S-tuluĭ Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat: Fiind-că demisiunea acésta s'a presentat încă din Septembre, nu puteam să o las fără nicĭ o hotărâre, de aceia am pus resoluţiunea că: Se primeşte demisiunea şi S-tul Sinod va decide cele de cuviinţă. Aprobaţĭ acéstă resoluţiune?

Vocĭ: Da, da.

— Punĕndu-se la vot, se aprobă.

— Se citeşte petiţiunea P. S. S. Păr. Calistrat Orleanu prin care cere a i se încredinţa postul de Director al cancelarieĭ S-tuluĭ Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat: Prea Sânţiţĭ Părinţĭ, afară de acéstă petiţiune a unuĭa din confraţiĭ noştri maĭ sunt încă altele, prin care se cere postul de Director al cancelarieĭ S-tuluĭ Sinod, se vor citi şi acelea, şi pe urmă veţi lua hotărârea ce veţĭ crede.

— Se citeşte petiţiunile D-lor M. Dobrescu, Teodor Ghiga şi Dum. Niculescu prin care cer postul de Director al cancelarieĭ S-tuluĭ Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat: Am credut de cuviinţă a da citire la câte patru cererĭ, fiind de aceĭaşĭ natură. P. S. Vóstră veţĭ lua hotărârea care veţi crede, eŭ însă cred că ar fi bine să aşteptăm să vie şi I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi P. S. Episcop al Rômniculuĭ, şi dacă s'ar putea să fim chiar în numĕr complect, ca ast-fel cu toţiĭ să luăm o hotărîre în privinţa acésta, până atuncĭ aceste hârtiĭ să rĕmână fără nicĭ o resoluţiune.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Să se trimită la comisiunea de petiţiunĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Comisiunea de petiţiunĭ nu póte decide asupra acestor cererĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Aşa s'a facut în alte timpurĭ.

P. S. Ghenadie Episcop de Argeş: Eĭ bine şi eŭ sunt de părere a se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Dacă decideţî ast-fel, atuncĭ să se trimită la comisiunea de petiţiunĭ.

— Se citeşte petiţiunea d-luĭ Mateĭ Dobrescu prin care cere a fi admis în schima monahală, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

— Se citeşte petiţiunea Diaconuluĭ Costescu Duca de la Buzĕŭ, prin care cere aprobarea manualuluĭ sĕŭ de „Geografie a locurilor sfinte".

I. P. S. Mitropolit Primat: P. S. Părinţĭ, ştiţĭ că în trecut aceste cărţĭ se trimiteaŭ la o comisiune întocmită anume pentru aceste lucrărĭ, s'a găsit însă cu cale, ca de óre-ce acea comisiune întârdia prea mult lucrările, să se alégă chiar dintre membriĭ S-tuluĭ Sinod o comisiune, care să cerceteze aceste cărţĭ. Acum rĕmâne să decideţĭ P. S. Vóstră dacă aceste cărţĭ, să se trimită tot acelor comisiunĭ, saŭ alegeţĭ P. S. Vóstră o comisiune ad hoc.

P. S. Ghenadie Episcop de Argeş: Să se trimită la acele comisiunĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ v'aşĭ ruga să alegeţĭ chiar acum o comisiune dintre membriĭ S-tuluĭ Sinod, care să se ocupe cu cercetarea acestor cărţĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: Până acum s'a ales numaĭ doĭ membri pentru ca să cerceteze cărţile didactico-religióse, aşĭ dori să ştiŭ dacă urmăm tot aceĭaşĭ procedură, de a alege câte doĭ membriĭ de fie-care manual venit, şi pentru acéstă carte care tratéză despre o materie nouă, ar fi bine să se numéscă o comisiune compusă din treĭ membri în loc de doĭ, să pótă să fie majoritate şi minoritate.

— Se pune la vot propunerea de a se alege o comisiune compusă din treĭ membri, care să cerceteze manualele presentate S-tuluĭ Sinod spre aprobare.

—Să procede la alegere prin vot secret, şi resultatul este:

Votanţĭ 12.

Majoritate absolută 7.

Aŭ întrunit majoritatea:

P. S. Arhiereŭ	Gerasim Piteşténu	10	voturĭ
„ „ „	Calistrat Orlénu	10	„
„ „ „	Iónichie Băcăónu	7	„

I. P. S. Mitropolit Primat: Prin urmare acéstă Comisiune de treĭ va fi însărcinată să esamineze tóte cărţile care vor veni la Sântul Sinod.

—Să citeşte petiţiunea Păr. H. K. Moscofian, parohul Bisericeĭ Armene din Bucureştĭ, prin care reclamă că Păr. Ştefan Călinescu în cartea sa intitulată: „Dogmele Bisericeĭ Ortodoxe“ ediţia a V-a din 1888, la pag. 100—103 tratând despre confesiunea Arménă, arată diferinţa între Biserica Ortodoxă Arménă şi cea Română, şi tot ceea ce ḑice în acéstă privinţa sunt neadevĕrurĭ sfruntate şi calomniĭ infame.

I. P. S. Mitropolit Primat: Prea Sânţĭ Părinţĭ, maĭ înainte de a lua o hotărîre în privinţa acesteĭ hărtiĭ, sunt dator a face óre-care observaţiune, în unul din articolele egulamentuluĭ S-tuluĭ Sinod se ḑice, că orĭ-ce hărtie ce se va adresa S-tuluĭ Sinod trebue să fie cuviinciósă. Vĕ atrag luarea aminte ca în acéstă hârtie sunt cuvinte puţin cuviinciόse, pe carĭ nu aşĭ voi să le maĭ citesc pentru demnitatea S-luĭ Sinod, dar vedeţĭ, ce cuvinte necuviinciόse se spune în petiţiune: ca *neadevĕrurĭ sfruntate* etc. Nu voĭu să discut asupra acesteĭ petiţiunĭ, dar propun ca să nu se priméscă, pentru că nu e scrisă în termenĭ cuviincĭoşĭ şi să se considere ca neavenită.

—Se admite acéstă propunere.

—Se citesc maĭ multe petiţiunĭ prin care se înaintéză cărţĭ cerêndu-se aprobarea, şi se trimit la comisiunea ad hoc.

—Se comunică maĭ multe adrese ale Mitropolieĭ Ungro-Vlahieĭ relative la călugărirĭ şi se trimet la comisia de petiţiunĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: S'aŭ terminat comunicările, şi numaĭ avem nimic la ordinea ḑileĭ, când hotărîţĭ şedinţă?

Vocĭ: Vinerĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Vinerĭ şedinţă la ora 2 p. m.

—Şedinţa se rîdică la orele 3 p. m.

† Preşedinte, Iosif Mitropolit Primat.

† Secretar, *Gerasim T. Piteşténu.*

Şedinţa din 19 Octombrie 1890.

—Şedinţa se deschide la orele 2 p. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat.

—Se face apelul nominal şi respund presenţĭ 14 P.P.

S. S. membri, fiind absenţĭ: I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi P. S. Episcop al Argeşuluĭ.

I, P. S. Mitropolit Primat: Suntem în număr, Şedinţa este deschisă.

—Se citeşte sumarul şedinţeĭ precedente şi se aprobă.

—Se comunică de la biuroŭ telegrama I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ prin care arată că nefiind încă restabilit de bólă nu póte veni la S-tul Sinod de cât Lunĭ la 22 Octombre.

Vocĭ: Să se ia act.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Aşĭ dori să ştiu în ce sens luăm noĭ asemenea cererĭ? Să ĭaŭ în sens de congediu saŭ numaĭ ca ştiinţă? Eŭ gândesc ca atât cererea I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, precum şi tóte cele-l-alte cererĭ ale P. Sânţiţilor membri care aŭ anunţat pe I. P. S. nostru Preşedinte că nu pot veni câte-va ḑile la şedinţe, trebue să se considere ca congediŭ; altmintrelea n'ar maĭ fi fost nevoe de atarĭ cererĭ, rog dar pe S-tul Sinod ca acéstă telegramă să se considere ca congediŭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Cuprinsul telegrameĭ I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ este quasi celuĭ de congediu.

Pun dar la vot propunerea P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos, ca tóte cererile carĭ aŭ venit de la începutul deschidereĭ sesiuneĭ şi până acum să fie considerate ca congediĭ.

— St. Sinod aprobă.

— Se comunica de la biuroŭ telegrama Prea Sf. Episcop al Argeşuluĭ prin care cere un congediŭ de 3 ḑile.

—S-tul Sinod aprobă.

—Se citeşte de la biuroŭ raportul Epitropieĭ bisericeĭ Armene din Bucureştĭ Nr. 35 relativ la cartea părinteluĭ Călinescu, întitulată Dogmele..... ediţia din anul 1888, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Se comunică de la biuroŭ petiţiunea preotuluĭ Ovid Muscelénu prin care cere a i se încredinţa postul de secretar al S-luĭ Sinod şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem adresa Nr...... a Episcopieĭ Rômnicului şi Noului Severin relativă la călugărirĭ, şi se trimite la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem 4 adrese ale Episcopieĭ de Buzĕŭ relative la călugărirĭ şi se trimet la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem petițiunea d-luĭ Négu prin care cere a i se aproba opera sa întitulată „Mâna S-luĭ Ión Damaschin“ și se trimite la comisiunea de petițiunĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: S'a terminat cu comunicările. La ordinea dileĭ avem treĭ rapórte ale comisiuneĭ de petițiunĭ; P. S. Raportor este rugat să bine-voiască a le da citire.

—P. S. Valerian raportorul, citește raportul comisiuneĭ de petițiunĭ pentru tunderea în monahism a treĭ frațĭ din Monastirea Cernica și anume:

1) Fratele Nicolae Prahovénu de 69 anĭ. Comisiunea în majoritate găsind îndeplinite tóte prescripțiunile regulamentuluĭ este de opinie a se admite călugărirea. Minoritatea compusă din P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos, se esprimă în termeniĭ următorĭ: Sub-semnatul. avênd în vedere că fratele Nicolae Prahovénu n'are un act de despărțire în regulă, ci un consimțimênt autentificat de tribunal, și considerând că actul în chestiune infirmă căsătoria, și o desface; ceea ce după legile în ființă, póte că nu se primește. Pentru aceste motive propun discutarea călugărireĭ când va fi față și D-nul Ministru al Cultelor spre a se lămuri Sinodul asupra casuluĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Un om în vârstă de 60 anĭ, vine și înfățișéză, precum spune comisiunea, un act de desfacerea căsătorieĭ, mutual între batrânĭ, și acel act este autentificat de tribunal. Ce ne ar face pe noĭ să ne temem că acum la acea vârstă moșnégul o să reclame pe babă saŭ baba pe moșnég? Nu este de nicĭ o trebuință ca noĭ să întrebăm pe legiștĭ în acéstă cestiune, pentru că nu se lovește nicĭ un drept al Statuluĭ, nicĭ un drept al țěreĭ. Trebue să fie cine-va prea simplu din cale afară a crede una ca acésta într'o chestiune atât de simplă între doĭ bătrânĭ care vor să se ducă, cel puțin unul să móră în mănăstire. Prin urmare sunt de opinie a se admite călugărirea.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Legile țěreĭ nóstre sunt prea positive și obligatoriĭ pentru toțĭ românіĭ, și nimenĭ orĭ-cât de sus ar fi el pus nu le póte infirma de cât ĭarășĭ prin legĭ.

Știm cu toțiĭ că desfacerea căsătorieĭ la noĭ în țară se face după o anumită lege, legea statuluĭ civil, ĭar biserica care a avut mult timp acest drept, a rěmas cu totul spectati-

vă. Dar dacă biserica nóstră a aprobat saŭ nu acéstă stare de lucrarĭ nu discut acum. Cea-ce mĕ surprinde pe mine în acéstă cestiune este să vêd, că pentru desfacerea uneĭ căsătoriĭ se presintă un act de consimțimênt așa ḑis mutual care act este autentificat de Tribunal. Acest act nu se póte lua în considerațiune, așa cel puțin cred eŭ și v'am spus pentru ce. Legea autentificăreĭ n'are d'aface cu căsătorie, și orĭ-ce act de consimțimânt mutual, fie chiar autentificat de Tribunal, nu póte desface căsătoria. Legea autentificăreĭ s'a făcut pentru anumite casurĭ. Ea are de scop să pună la adăpost de abus pe ceĭ necărturarĭ. Pentru aceĭa legĭuitorul a luat tóte precauțiunile, prescriind anume casurile și modul cum trebue făcute atarĭ acte.

Iată pentru ce v'am spus că un asemenea act pe mine m'a surprins, și vĕ rog să'mĭ dațĭ voe să vi'l citesc în întregul seu.

In urma celor ce am ḑis, eŭ cred că acest act nu se póte lua ca sentință de desfacere a căsătorieĭ, și ast-fel fiind călugăria în cestiune nu se póte primi fără o atingere fondamentale a legeĭ privitóre la divorț. De aceea rog pe S tul Sinod să aĭbă puțină răbdare până va veni și D-l Ministru, și dacă D-sa ne va spune că acest act este bun atuncĭ vețĭ putea încuviința călugăria cerută, altmintrelea derogăm de la legĭ positive—lucrŭ ce nu vĕ sfătuesc să facețĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Dacă nu va veni D-l Ministru ce să facem? Să amânâm cestiunea? Eŭ sunt de opinie a se primi călugărirea.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot opiniunea minorităței ca cea maĭ departată care este pentru amânare.

Aŭ votat numaĭ 4 membri pentru amânare.

Acum pun la vot opiniunea majorităței care este pentru admiterea călugărieĭ.

Aŭ votat numaĭ 7 P. P. S. S. membri

Vocĭ: Este paritate de voturĭ,

P. S. Episcop al Hușilor : Votul președinteluĭ prevaléză.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Punețĭ la vot cu bile.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Votul în asemenea cestiunĭ se face prin sculare și ședere.

I. P. S. Mitropolit Primat: A căḑut și una și alta. Prin urmare se amână până va veni D-l Ministru.

Vocĭ: Nu s'a putut constata votul. Vĕ rog să maĭ punețĭ odată la vot.

I. P. S. Mitropolit Primat: Atuncĭ pun cu bile la vot opiniunea minorităţeĭ ca cea maĭ depărtată, care este pentru amânare până va veni D-l Ministru.

—Se procede la vot cu bile.

I. P. S. Mitropolit Primat: Resultatul votuluĭ este:

Votanţĭ	14
Majoritate absolută	8
Bile albe pentru	5
„ negre contra	9

Prin urmare se respinge opiniunea minorităţeĭ și se admite a majorităţeĭ, care este pentru călugărire.

2) (Continuându-se cetirea raportuluĭ). Fratele Ghiţă Ionescu de anĭ 58, din Mănăstirea Cernica.

Comisiunea găsind îndeplinite formele cerute de regulament opinéză, și S-tul Sinod admite călugărirea numituluĭ frate, și

3) Fratele Ión Mihailescŭ de anĭ 68, tot din Mănăstirea Cernica.

Comisiunea constatând ca n'are actul de despărţire de soţia sa opinéză, a se respinge călugărirea numituluĭ frate.

—S-tul Sinod aprobă opiniunea Comisiuneĭ.

—Idem raportul Comisiuneĭ de petiţiunĭ, pentru tunderea în monahism a D-luĭ Mateĭ Dobrescu licenţiat în Teologie.

—Asupra acesteĭ cestiunĭ Comisiunea este de părere, ca suplicantul să se trimita la Chiriarhul respectiv, pentru a îndeplini formele cerute de regulament.

P. S. Arhiereu Gerasim Piteșténu: I. P. Sânte, în adevĕr, regulamentul prevede óre care forme, pentru ceĭ ce vin la călugărire și anume articolul 2 ḑice:

„Art. 2. Cel ce voește a se consacra vieţeĭ monahiceștiĭ trebue să dea maĭ întâĭ suplică la Episcopul eparchiot, prin care să declare dorinţa sa precum și motivele ce l'aŭ îndemnat la acesta. (Citește art. 3 și 4). Eŭ cred, că fie-care din P. P. S. S. Episcopĭ Eparhioţĭ le cunosc acestea, fiind că fie-care a înaintat acte observându-se asemenea forme pentru călugărire, și n'am putea să acusăm tocmaĭ pe I. P. S. Mitropolit Primat, că nu cunóște formele; fiind-că s'aŭ înaintat și alte adrese pentru călugărirĭ și tóte aŭ fost însoţite cu actele în regulă. Acéstă peţiţiune este o escepţiune; ea vine de la un licenţiat al Facultăţeĭ de Teologie, care cere să intre în schima monahală.

Eŭ cred, că ar trebui să ne bucurăm cu toţiĭ de o asemenea decisiune, luată de unul din ceĭ maĭ bunĭ tinerĭ licenţiaţĭ în Teologie de la Facultatea nóstră. Fie-care din noĭ să fim doritorĭ ca să avem cât se póte maĭ mulţĭ apărătorĭ a-ĭ drepturilor Bisericeĭ nóstre. Dacă pentru alţiĭ de la Mănăstirĭ să trece câte odată cu vederea asupra unor formalităţĭ de regulament, şi se admit la călugărire, avêndu-se în vedere că sunt trebuincĭoşĭ Mănăstireĭ, cu atât maĭ mult n'ar trebui să fim aşa de riguroşĭ, când este vorba de trebuinţele Bisericeĭ în general. Şi apoĭ tóte formalităţile acestea se pot cere de la ómenĭ în vârstă, cari aŭ fost căsătoriţĭ, cari aŭ legăturĭ către societate.

P. S. Episcopul al Romanuluĭ: Te rog citeste regulamentul maĭ departe şi aĭ să ajungĭ la punctul acela, care ne trebueşte nouĕ.

P. S. Arhiereu Gerasim Piteşténu: Tînĕrul Dobrescu nu este în categoria celor care aŭ legăturĭ cu societatea. El a învĕţat în Seminar, este cunoscut maĭ de toţĭ; dacă nu de toţĭ dar de ceĭ maĭ mulţĭ dintre noĭ, şi pentru acésta apelez la P. S. Episcop al Rômniculuĭ, fiind-că i-a fost ca director la Seminarul Nifon, la P. S. Episcop al Huşilor, care asemenea îl cunóşte fiind că ĭ-a fost director la Seminarul Central, P. P. S. Lor cunosc pe tînĕrul Dobrescu şi aşĭ putea să ḑic că chiar din copilărie. Eŭ ca decan al Facultăţeĭ de Teologie pot să daŭ tóte lămuririle cari sunt cerute.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Creḑĭ póte că este vreunul care s'ar opune la călugărirea acestuĭ tînĕr?

P. S. Gerasim Piteşténu: Tóte aceste articole nu se pot înνoca pentru tînĕrul Dobrescu. Iată ce ḑice şi art. 7 care este privitor la termenul ispitireı *canonice.* Citeşte articolul 5.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Iată un articol care i se póte aplica.

P. S. Arhiereu Gerasim Piteşténu: Eŭ cred, că nicĭ acest articol nu i se póte aplica fiind-că el de şi nu s'a făcut stagiul de călugărire în nicĭ o mănăstire, dar l'a făcut pe timpul cât a stat în Semeninar, şi ca absolvent al Facultăţeĭ de Teologie voeşte să intre în cler, primind schima monahală.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: Te rog citeşte maĭ departe.

P. S. Arhiereu Gerasim Piteşténu: Citeşte art. 6 şi 7.

P. S. Episcóp al Romanuluĭ: Vedețĭ că nu este nicĭ un art. în care să se dică, că cine va când cere călugărirea să vină cu petiția întăiŭ la S-tul Sinod, ci la Chiriarhul respectiv.

P. S. Arhiereŭ Gerasim Piteștĕnu: Acesta este un cas esceptional.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: El să dea petiție I. P. S. Mitropolit Primat, și când I. P. S. Sa va crede de cuviință îl va recomanda S-tuluĭ Sinod.

P. S. Arhiereŭ Gerasim Piteștĕnu Eŭ așĭ voi să știŭ dacă S-tul Sinod este contra cerereĭ acestuĭ tînĕr. Țineți maĭ mult la formă saŭ la un tînĕr de condițiunea acestuia, care voește să intre în schima monahală.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Nimenĭ nu este contra luĭ, dar să vina pe calea cerută de regulament.

P. S. Arhiereu Gerasim Piteștĕnu: Eŭ v'așĭ ruga, că precum s'a trecut cu vederea alte călugărirĭ, pentru îndeplinirea formalităților să se trécă cu vederea și pentru acest tînĕr și să i se admită călugărirea.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: I. P. S. Stĕpâne! P. P. S. S. membrĭ. P. S. Gerasim Piteștĕnu cere de la mine ca să-ĭ daŭ informațiunĭ asupra tînĕruluĭ Dobrescu.

P. *S. Arhiereu Gerasim Piteștĕnu:* Asupra purtăreĭ.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ:* Să daŭ aceste informațiunĭ asupra tînĕruluĭ Dobrescu, care voește să intre în tagma monahală, și de acolo în cler. Voiŭ îndeplini dorința P. S. Sale și cu acésta voiŭ pune și pe S-tul Sinod în posițiune de a cunóște cine este acel, ce astă-dĭ ne cere votul în folosul s-teĭ nóstre Bisericĭ. Cunosc pe acest tînĕr încă de când era în vârstă de 16 saŭ 17 anĭ. L'am avut scolar în Seminarul Central din Bucureștĭ, în cursul superior, ĭar după aceĭa în Facultatea de Teologie; și în tot acest timp cât mĭ-a fost scolar, și apoĭ și ca om în societate, tot d'auna am rĕmas prea mulțumit de conduita luĭ și n'am audit de cât bine. Astă-dĭ când acest tînĕr fost csolar al instituțiunilor nóstre culturale și așı putea să adaog când acest tînĕr, unic în felul luĭ, cu cursul de specialitate terminat, vine și apeléză la noĭ, ca să'l primim în tagma monahală, eŭ cred, că S-tul Sinod n'are de cât să se feliciteze pentru o persónă ca acésta. Este prea adevĕrat și acésta o știm cu toțiĭ, că Biserica nóstră are nevoe de ómenĭ; și dacă se maĭ găsesc pe icĭ pe co-

lea ómenĭ,, carĭ să se sacrifice pentru biserică, eŭ vě asigur, că aceştĭ ómenĭ numaĭ în condiţiunile luĭ Dobrescu nu pot fi. Din ceia, şi în particular din punctul de privire al S-teĭ nóstre Bisericĭ, eŭ mě felicitez ca tîněruluĭ Dobrescu ĭ-a venit dorŭl de a intra în tagma monahală.

Acum P. P. S. S. membri daţi-mĭ voĭe să vorbesc nu ca persónă educătóre a tîněruluĭ Dobrescu; nu ca fost profesor al luĭ, ci ca membru al S-tuluĭ Sinod. Am vědut cu toţiĭ, şi eŭ am recunoscut, că cererea luĭ Dobrescu este bine venită la noĭ, dar acum eŭ mě întreb din punctul de privire al regulamentuluĭ în vigóre şi mě adresez la P. P. S. S. Vóstre. cariĭ sunteţĭ maĭ vechĭ în hirotonie de arhiereŭ şi prin urmare membri maĭ esperimentaţĭ în cele ale regulamentelor, maĭ este ḑic, în vigóre legea organică a Bisericeĭ cea anterióră celeĭ de astă-ḑĭ şi prin urmare şi regulamentelor nóstre, ḑic legea Domnitoruluĭ Cuza? Dacă acea lege ar fi în vigóre; dacă în facerea de călugărirĭ neam conduce de vekia lege; atuncĭ noĭ am putea să trecem peste tóte formalităţile de astă-ḑĭ; să nu cerem tîněruluĭ Dobrescu nicĭ un fel de acte despre starea luĭ civilă. Prin legea Domnitoruluĭ Cuza se ḑicea: Tineriĭ absolvenţĭ aĭ Facultăţeĭ de Teologie şi seminariştiĭ de 7 clase se admit la călugarire, cu dispensa de maĭ multe formalităţĭ, maĭ ales cea de vîrstă. In casul de faţă şi din punctul de privire al regulamentelor în vigóre, eŭ věd, că petiţiunea d-luĭ Dobrescu este desbrăcată de tóte acele formalităţĭ şi acte, pervědute prin regulament. P. S. preopinent ḑice: cunóştem cu toţiĭ, că tînĕrul Dobrescu n'a fost însurat nicĭ odată, şi din acest punct de privire, s'ar lăsa a se înţelege, că regulamentul nu'l atinge. Dar eŭ mě întreb, pe basa unor cunoştinţe ale mele personale, fie şi ale P. S-tuluĭ preopinent, admit chiar şi ale tuturor membrilor S-tuluĭ Sinod, putem noĭ să ḑicem că Dobrescu este dispensat de actele stăreĭ civile?

Pun cestiunea în forma acésta. Prin regulament am audit, celor care vin la călugărire, li se impun multe prescripţiunĭ, între altele şi acea, dacă nu aŭ făcute împrumuturĭ băneştĭ către membriĭ societăţeĭ. De unde ştim noĭ în ce posiţiune iconomică se găseşte acest tînĕr, faţă cu societatea? In faţa acestor argumente, precum şi a altora care nu s'aŭ maĭ desvoltat aicĭ, eŭ rog pe S-tul Sinod să ne ţinem cu tînĕrul Dobrescu în margenile regulamentu-

luĭ. Şi acésta nu însemnéză cum a ḑis P. S. Locotenent de Argeş, că i se respinge călugărirea. Sfătuesc pe tînĕrul Dobrescu, să intre în regulament, căcĭ este bine să se deprindă de la începutul carierei sale cu respectarea legilor şi a regulamentelor ţĕreĭ. Iar pre I. P. S. Vóstră Chiriarhul nostru şi al tînĕruluĭ Dobrescu, vĕ rog să veniţĭ la S-tul Sinod cu tóte actele prevĕḑute prin regulament, şi eŭ vĕḑênd îndeplinite cele ale legeĭ, declar de acum, că voiŭ fi pentru călugărirea d-luĭ Dobrescu.

P. *S. Episcop al Huşilor*: I. P Sânţiţilor, am auḑit vorbindu-se de P. S. Episcop al Rômnicului că voeşte să înlăture călugărirea licenţiatuluĭ în Teologie Dobrescu, pentru lipsa de formalităţĭ.

P. S. Episcopul al Rômniculuĭ: N'am ḑis să se înlăture călugărirea, ci să se facă cu respectarea regulamentuluĭ.

P. S. Episcop al Huşilor: Dacă nu v'aţĭ exprimat chiar cu aceste cuvinte, v'aţĭ exprimat cu altele, dar tot în acest sens; aţĭ ḑis că să vină cu cutare saŭ cutare act, căcĭ de aceea avem noĭ regulament, ca să ne ţinem de dênsul. Eu însă ḑic, că să ne ţinem de regulament numaĭ acolo, unde noĭ nu suntem sigurĭ de lucrărĭ, nu suntem sigurĭ cine şi în ce condiţiunĭ este persóna, adică nu ştim bine în ce stare socială a fost până acum. Tóte acestea aŭ făcut pe S-tul Sinod la început să facă acest regulament. Dar acest tĕnêr pe care eŭ îl ştiŭ de mult şi pot ḑice, că a fost în ispitire canonică la mine în Seminar; eŭ primesc timpul cât a stat în Seminar ca o ispitire canonică...

P. S. Arhiereŭ Calistrat Bârladénul: Atuncĭ să facem pe toţĭ seminariştiĭ călugărĭ.

P. *S. Episcop al Huşilor*: Acest tĕnêr a fost în Seminar, şi vĕ spun că-ĭ primesc acest timp ca o ispitire canonică; eşind din Seminarul central a intrat ca pedagog în alt Seminar; a eşit de acolo şi a intrat în Facultatea de Teologie. Prin urmare tot timpul acesta este o îndelungată ispitire. Lăsând la o parte tóte acestea trebue să privim casul acesta ca escepţional, căcĭ este vorba de un tĕnêr de care avem nevoe în Biserică şi trebue să ne bucurăm cu toţĭ, că voeşte să între în monachism. Nu ştiŭ cum s'ar fi pronunţat S-tul Sinod pe urmă, dar eŭ vĕ mărturisesc că, dacă ar fi dat petiţiunea la mine, îl călugărém d'adreptul.

I. P, S. Mitropolit Primat: Eŭ nu voiu face-o acésta nicĭ odată.

P. *S. Episcop al Hușilor*: Apoĭ de ce 'ĭ-ațĭ primit petiția și ațĭ adus'o la Sinod? Trebuea să mérgă pe filiera regulamentară.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: Dați-mĭ voe, 'mĭ faceți mie acusațiunĭ?

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de jos: Rog a nu se face cestiunĭ personale.

P. *S. Episcop al Hușilor*: Sunt de opinie ca să se priméscă călugărirea tînĕruluĭ D. Mateĭ Dobrescu.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: Am cerut cuvêntul, ca să vorbesc în cestiune abstractă de regulament, și să-mĭ spun părerea mea, pe carea o voĭu supune la aprecierea S-tuluĭ Sinod; maĭ ales că la acésta mĕ împinge P. S. Episcop al Hușilor, când cere esceptiunĭ în aplicarea regulamentuluĭ pentru călugărirĭ. Orĭ-ce regulament, fie chiar și lege, se înjghebéză luându-se dispositiunĭ generale și particulare; și în aceste dispositiunĭ sunt prevĕḑute, atât casurile comune, cât și cele particulare. Acésta este practica făurăreĭ legilor și a regulamentelor

Tînĕrul Dobrescu ar fi într'un cas nu particular, dupre propunerea P. S. Episcop de Hușĭ, ci ultra-particular. Esceptiunea propusă este o abrogare a regulamentuluĭ, fară un cas de forță maioră; și dacă S-tul Sinod ar înclina spre primirea eĭ, eŭ tot așĭ îndrăzni să apelez la S-tul Sinod și să-l rog, a se stabili și cu acéstă ocasiune, că regulamentele S-tuluĭ Sinod sunt obligatóre pentru toțĭ Româniĭ ortodoxĭ, și maĭ ales pentru noĭ. Aceĭa ce a ḑis Prea S. Sa Episcopul de Hușĭ în trécăt, că dacă venea la P. S. Sa cu petițiune, îl călugărea.

P. *S. Episcop al Hușuluĭ*: Acésta ca un cas esceptional.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: Fără forță maioră, Prea Sânțite, nu se abrogă regulamentele. Dacă nu admitețĭ că cele ḑise sunt în trécăt, atuncĭ mĕ vĕd împins să vé citesc art. 12 din regulament. „Orĭ-ce persónă din cler va cuteza a tunde în monahism pe altă cale, va cădea sub judecata bisericéscă......" Eŭ cred că nu v'ațĭ adus aminte de prescripțiunile acestuĭ articol din regulament, căcĭ nu ḑiceațĭ ceĭa ce ațĭ ḑis nicĭ în trécăt.

P. *S. Episcop al Hușuluĭ*: Mi-am adus aminte și'l știam fórte bine.

P. *S. Arhiereu Calistrat Bârlădénu*: Petițiunea D-luĭ Dobrescu, care s'a primit aci la S-tul Sinod, în adevĕr este

un cas escepţional, însă eŭ voesc să fie în regulament casul acesta, şi să nu fie cas escepţional. P.P. S.S. Episcopi. al Rômnicului şi al Huşului, dă act de buna purtare în faţa S-tului Sinod tînĕrului Dobrescu. P. S. Gerasim Piteşténu de asemenea, că a fost un student dintre ceĭ buni aĭ Facultăţeĭ nóstre Teologice din Bucureştĭ. Nu ne îndoim nimenĭ de acésta, dupĕ declaraţiile făcute de Prea Sânţii Episcopĭ şi S. Arhiereŭ, dar mĕ mir că P. S. Episcop al Huşuluĭ este maĭ generos, în cât ne declară nouĕ, că l'ar fi calugărit dacă s'ar fi adresat la P. S. Sa, pe motivul că şi-ar fi făcut ispitirea canonică în Seminar Eŭ nu primesc ca orĭ-ce tînĕr seminarist, care ar veni să céră călugărirea să i se priméscă ispitirea canonică ca făcută în Seminar.

P. *S. Arhiereu Gerasim Piteşténu*: Prea Sânţia Vóstră unde aţĭ făcut ispitirea canonică?

P. *S. Arhiereŭ Calistrat Bârlădénu*: La Paris, unde aţĭ fost şi Prea Sânţia Vóstră.

Dacă I. P. S. Mitropolitul Preşedinte spune ca să se facă formalităţile cuvenite, şi atuncĭ să vină din nou, şi comisiunea va opina, şi S-tul Sinod va decide călugărirea acestuĭ tĕnêr.

Este un alt articol, tot în regulament unde ḑice, că în cas de bólă, se póte călugări, dar acest tînĕr nu este bolnav, şi P. S. Episcop al Huşuluĭ, nu trebue sa ne spună nouĕ că trebue să călugărim pe toţĭ aceĭa cari îĭ cunóştem.

P. *S. Episcop al Huşuluĭ*: Licenţiaţiĭ şi doctoriĭ în Teologie.

P. *S. Arhiereu Calistrat Bârlădénu*: P. S. Episcop al Romanuluĭ îşĭ aduce aminte că a venit un seminarist cu şépte clase, şi'mĭ pare bine că Prea Sânţia Sa este presinte, căcĭ altă dată ne priva de luminile P. S. S., acel tĕnêr era G. Gibescu care a cerut călugărirea, şi S-tul Sinod a votat în majoritate, numaĭ eŭ am rĕmas în minoritate, şi P. S. Episcop al Romanuluĭ ḑicea: Să ne trăiască, dar el nu s'a călugărit, căcĭ s'a făcut diacon de mir şi astă-ḑi este un bun diacon al P. S. Episcop al Rômniculuĭ. Vedeţĭ că lucrul era prea precipitat ca un tînĕr de 21 de anĭ să se călugărésçă, căcĭ şi-a schimbat părerea dupĕ două lunĭ de ḑile şi a intrat în viaţa conjugală. Este un diacon bun şi póte să dea multe garanţiĭ pe viitor, căcĭ scrie la un ziar eclesiastic. Cred că tînĕrul acesta trebue să înde-

plinéscă tóte formalitățile cerute de comisiune și atuncĭ sa se presinte la S-tul Sinod.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: Sunt unul din membriĭ comisiuneĭ de petițiunĭ, nu am semnat însĕ acest raport, pentru că am voit să-mĭ spun în public opiniunea mea. Votul S-tuluĭ Sinod de adineaurĭ prin care s'a primit călugăria unuĭ om căsătorit, pe motiv că s'a divorțat printr'un act autentificat de Tribunal și care act n'are nicĭ o însemnătate, mĕ face să nu mĕ țin de regulamentul S-luĭ Sinod, când noĭ am votat o călugărie a unuĭ om nedivorțat în regulă, nu puteți acum să invocațĭ regulamentul S-tuluĭ Sinod. Ațĭ primit o călugărie în contra legeĭ, trebue să primițĭ una în contra regulamentuluĭ.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: Acéstă acusațiune, nu trebue să o priméscă S-tul Sinod, că lucréză în contra legilor țĕreĭ, de ce ne aduceți asemenea acusațiunĭ? Acésta este aprecierea Prea Sânțieĭ Tale, nu primesc asemenea acusațiunĭ în numele unuĭ corp întreg.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: Fițĭ sigur, că eŭ nu sunt din aceĭa cari insultă ómeniĭ și cu atât maĭ puțin pe S-tul Sinod, dar pentru că adineaoră s'a votat o călugărire fără să se aducă vre-un act de despărțire....

O voce: Esistă un act al Tribunaluluĭ.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: Óre cu acusațiunĭ viĭ ca să combațĭ un vot dat? Nu putem să tăcem, ca să ascultăm ocărĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat, președinte: Vĕ rog să intrațĭ în cestiune.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: Ce are a face cestiunea de calugărire, cu a tînĕruluĭ Teolog care se propune?

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: Regulamentul nostru pentru călugărire, cere celor ce voesc să intre în tagma monahală, óre-care prescripțiunĭ, și între altele ca să probeze vârsta sa, buna purtare și altele. Tînĕrul acesta este licențiat în Teologie; nu este casătorit, are vârsta de 27 anĭ; are în fine maĭ tot ceea ce cere legea. Dar ce acte voițĭ să vĕ maĭ aducă? Când P. S. Episcop al Hușilor vĕ spune că garantéză moralitatea luĭ, când același lucru vĕ atestează P. S. Episcop al Rômniculuĭ; cest din urmă și ca Episcop și ca fost profesor al Facultățeĭ de Teologie și mi se pare că și ca Decan; când în fine același lucru vĕ atestéză și P. S. Arhiereŭ Locotenent de Argeș, Gerasim

Piteşténu şi actual Decan al Facultăţeĭ; ce acte vĕ maĭ trebue. Sf. Evanghelie ḑice. „Că prin gura a două saŭ treĭ mărturiĭ să stea tot adevĕrul". Apoĭ noĭ avem atestaţiunea nu a treĭ creştinĭ ci a treĭ Arhiereĭ; a nu primi atestaţiunea Prea S. S. L. L., ar fi să punem atestaţiunea lor maĭ pre jos de cât atestaţiunea uneĭ Primăriĭ. Eŭ rog pe S tul Sinod, ca casul tînĕruluĭ Dobrescu să nu fie pus pe aceïaşĭ linie cu a celor-l-alţĭ doritorĭ de a intra în schima monahală. El este licenţiat în Teologie, şi nu trebue să'ĭ aplicăm asprimea regulamentelor nóstre, carĭ aŭ fost făcute pentru ómenĭ, pe carĭ noĭ nu'ĭ cunóştem, cum fórte bine a ḑis P. S. Arhiereŭ Piteşténu.

Biserica şi religiunea are trebuinţă de apărătorĭ, şi cu cât tagma monahală va numĕra în sînul sĕŭ persóne cu titlurĭ în Teologie ca acest tînĕr, cu atât ea va reîntineri. Voiţĭ Prea Sânţia Vóstră precedente? Sunt multe. Câţĭ dintre noĭ nu aŭ intrat în călugărire la o vârstă mică, şi uniĭ chiar fără să facă un noviciat. Nu voĭu să citez nume, pentru că nu voĭu să rĕmână în prescriptele-verbale ale S-tuluĭ Sinod că cutare saŭ cutare membru al sĕŭ s'a făcut călugăr contra regulamentuluĭ. Nu vĕ speriaţĭ, dar când derogaţĭ de la regulament, precum eŭ nu m'am speriat când s'a derogat, nu la regulamente ci la legĭ. Pentru aceea rog pe S-tul Sinod să respingă conclusiunile majorităţiĭ comisiuneĭ, şi să priméscă propunerea făcută de P. S. Arhiereŭ Gerasim Piteşténu, la care s'a raliat şi Prea S. S. Episcopi al Huşuluĭ, al Râmniculuĭ şi la care mĕ unesc şi eŭ.

P. *S Arh. Innocent Ploeşténu*: P. S. Arh, Calistrat a făcut alusiune la o împrejurare, că un Păr. Diacon care ca tînĕr, a cerut St. Sinod să fie călugărit. Tocmaĭ la acel cas voiam şi eŭ să fac alusiune, că S-tul Sinod bazat atuncĭ pe încredinţarea P. S. Episcop Eparhiot, a dat votul sĕŭ, dacă tînĕrul nu s'a călugărit, acésta nu e vina S-tuluĭ Sinod, şi nicĭ a luĭ că s'a resgândit. Acel tînĕr Gibescu. era absolvent a 7 clase seminariale, ĭar acesta este deja licenţĭat al Facultăţeĭ de Teologie.

S tul Sinod este suveran. el este cel ce a făcut regulamentele, şi S-tul Sinod póte devia de la dînsul. în asemenea casurĭ escepţionale. decĭ cer să se pună la vot cererea tînĕruluĭ Dobrescu de a se călugări.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: Eŭ mĕ mir că casul a-

acesta, în sine fórte simplu a luat aşa de mare discuţiune, şi nu ştiŭ pe cine să acuz. Mĕ rog, ce a ḑis comisiunea în raportul eĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat; A se conforma regulamentuluĭ.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: In adevĕr este fórte neprecis, de aceĭa a avut dreptate P. S. Sa. fiind-că comisiunea s'a pronunţat într'un mod aşa de neprecis, în cât a putut să crédă cine-va că fără să'l trimiţĭ la mănăstire la cutare saŭ cutare canonisire etc., voeştĭ să'l călugăreştĭ. Eŭ însă nu înţeleg aşa nicĭ de cum, de aceia am ḑis să citéscă cutare articol, şi m'am oprit acolo, că era trebuinţă de recomandaţiunea Chiriarchuluĭ Eparhieĭ. Nu rĕmâne îndoială, că noĭ avem să primim cu bucurie dorinţa acestuĭ tînĕr teolog, şi dorim să nu se întîmple să greşim, noĭ nu putem să pătrundem inimile şi cugetele luĭ; ĭar cât pentru ceĭ care nu'şi ţin făgăduinţele nu póte nicĭ odată să fie vinovat S-tul Sinod. Negreşit că nu aĭ să'ĭ cerĭ dacă are copiĭ, ce vîrstă are, tóte acestea negreşit că nu i le cerĭ; dar formalităţile principale, ca să ne vie Chiriarhul ţĕreĭ cu recomandaţiune la S-tul Sinod acésta trebue neapărat. P. Sânţiţiĭ Episcopĭ al Rômniculuĭ şi al Huşuluĭ îl recomanda, dar principalul este recomandaţiunea Chiriarchuluĭ, ĭată nişte articole pe care putem să le îndeplinim, şi opiniunea mea ar fi ca Mitropolitul să intervină la S-tul Sinod cu o recomandaţiune, pentru acest tînĕr, şi eŭ pot să făgăduesc votul meŭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Recomandaţiune este.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: La comisiune nu este. Cine cere călugărirea, o cere prin autoritatea Eparhială.

P. *S. Arhiereu Climescu*: După mine unul, ca membru al S-tuluĭ Sinod, nu aşĭ crede că ar fi atât de puternic titlu de Teolog, ca să'l fac să intre în schima monahală, ca să'l dispensăm de formalităţile cerute de regulament. Dar viŭ şi eŭ în acéstă atestare, că l'am avut la biserica st. Ecaterina ca cântăreţ doĭ anĭ de ḑile, a fost în tóte ḑilele cu mine îl cunosc că are tot zelul şi devotamentul către Biserică, şi are o conduită morală. De aceĭa, rog pe S-tul Sinod să nu caute a'ĭ cere tóte formalităţile cerute de regulament, ci să'l dispenseze.

I. P. S. Mitropolit Primat, preşedinte: Ne maĭ cerênd nimenĭ cuvêntul, de la sine discuţiunea a încetat. Să'mĭ

daţĭ voe şi mie să daŭ o esplicaţiune. S'a invocat în favórea cererii petiţionaruluĭ argumente şi pro şi contra, şi s'a afirmat că trebue şi recomandaţiunea Chiriarhuluĭ. Mĕ ţineam că s'a făcut recomandaţiunea în scris, dar nu s'a făcut. Acum însă o fac verbal. Acest tênĕr merită a fi dispensat de cele-l-alte formalităţĭ. Incredinţez şi eŭ că'l am în cancelaria Sânteĭ Mitropoliĭ, şi este un tînĕr de a căruĭ venire în Biserică trebue să ne bucurăm, şi de aceïa vĕ rog să votaţĭ pentru călugărirea luĭ.

P. S. Episcop al Rômnicului: In urma celor declarate de I. P. S. Preşedinte, Chiriarhul tînêruluĭ Dobrescu, eŭ mĕ declar pentru călugărirea tînêruluĭ Dobrescu şi renunţ la partea a doua a cuvêntăreĭ mele.

—I. P. S. Mitropolit Primat pune la vot propunerea pentru călugărire şi se primeşte.

—Şedinţa se ridică la orele 4 p. m. anunţându-se cea viitóre pentru Lunĭ 22 Octombrie, orele 2 p. m.

† Preşedinte, **Iosif Mitropolit Primat.**

† Secretar, *Gerasim T. Piteştênu.*

Şedinţa din 22 Octombrie 1890.

Şedinţa se deschide la orele 2 p. m. sub preşedinţa I P. S. Mitropolit Primat.

—Se face apelul nominal şi respund presenţĭ 16 P. P. S. S. membri.

I. P. S. Mitropolit Primat: Fiind în numĕrul cerut de regulament, şedinţa este deschisă. P. S. Secretar este rugat să bine-voïască a da citire sumaruluĭ şedinţeĭ precedente.

—P. S. Gerasim Piteştênu, secretar, citeşte sumarul şedinţeĭ precedente.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Cer cuvêntul asupra sumaruluĭ. Acolo unde se vorbeşte despre Dobrescu să nu se dică: dupĕ esplicările date de I. P. S. Mitropolit primat, ci dupĕ declaraţiunea făcută în Sinod prin care recomandă verbal pe acest tînêr pentru călugărire, ca să nu se vadă aci o lipsă de formalitate.

P. S. Episcop al Rômnicului: Am cerut şi eŭ cuvêntul

să rog pe biuroŭ, ca pe lângă cele ḑise de P. S. Episcop al Romanuluĭ, să se maĭ adaogă și cele ḑise de mine în ședința trecută; că adecă, în urmarea declarațiuneĭ și a esplicațiunilor, date de I. P. S. Mitropolit Primat, eŭ renunț la cererea de alte formalitățĭ și primesc tunderea în monahism a D-luĭ Dobrescu.

P. *S. Arhiereŭ Gerasim Piteșténu*: In adevĕr în procesul-verbal este trecut așa: Declar, că renunț la opiniunea mea în urma declarațiuneĭ făcută de I. P. S. Mitropolit Primat.

I. P. S. Mitropolit Primat: Se pune la vot sumarul ședințeĭ precedente cu rectificarile cerute.

—S-tul Sinod aprobă.

I. P. *S. Mitropolit al Moldoveĭ*: I. P. Sânțite, și Prea Sânțițĭ părințĭ și frațĭ, voesc să daŭ o esplicațiune frățiilor Vóstre de întârḑirea care s'a întâmplat cu venirea mea de astă dată ca să ĭaŭ parte la ĭucrările S-tuluĭ Sinod. Cunóștețĭ cred cu toțiĭ faptele petrecute la Iașĭ, cu inaugurarea statueĭ mareluĭ bărbat patriot și literat, venerabilul Gh. Asachi care, firește, m'a înpedecat de a putea să plec de a casă și a trebuit să ĭau și eŭ parte în ḑiua de 14 ale curenteĭ. Dar fiind-că în acele ḑile s'a întâmplat o vreme cam aspră; apoĭ ostenéla multă și răcéla s'aŭ amestecat, în căt n'am putut să plec îndată și a trebuit sa maĭ întârḑiez pănă erĭ 21 ca să pot pleca. Ierĭ, Duminică dupĕ ce am asistat la Liturghie în biserică, m'am pregătit și am plecat. Si pentru ca să nu se înțelégă óre-cum în alt sens întârḑiarea mea, am ținut să daŭ acéstă esplicare.

I. P. S. Mitropolit Primat: S-tul Sinod a avut cunoștință de împrejurările ce I. P. S. Vóstră le facețĭ cunoscut. și a ținut sémă de motivul absențiĭ I. P. S. Vóstre.

I. P. *S. Mitropolit al Moldoveĭ*: Vĕ mulțumesc.

—Se comunică de la biuroŭ adresa P. S. Episcop al Rômniculuĭ No.... pe lângă care înaintéză două petițiunĭ ale preoteseĭ văduve Stana Paun, prin care cere ajutor, și se trimite la comisiunea de petițiunĭ.

—Idem opt adrese ale S-teĭ Episcopiĭ a Hușilor relative la călugăririĭ și se trimit la comisiunea de petițiunĭ.

I. P. *S. Mitropolit* P*rimat*: Comunicărĭ numaĭ sunt, și prin urmare intrăm în ordinea ḑileĭ. La ordinea ḑileĭ avem:

1) Raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ relativ la cererea postuluĭ de secretar al cancelarieĭ S-tuluĭ Sinod.

2) Idem, relativ la cererea D-luĭ Th. Neagu pentru autorisarea de a tipări un tabloŭ de pascalie perpetuă.

3) Idem pentru călugărirea soreĭ Maria Marinescu din Mănăstirea Zamfira.

4) Idem pentru călugărirea frateluĭ Ghinea Negoiţă din Mănăstirea Ciolanu.

5) Raportul comisiuneĭ ad-hoc cu resultatul cercetăreĭ manualuluĭ intitulat: „Istoria Sacră ilustrată a Vechĭuluĭ şi Nouluĭ Testament“ de Ilie St. Popescu.

Acéstă este ordinea ḑileĭ. Prin urmare vom urma precum este scrisă.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: Cer cuvêntul asupra ordineĭ ḑileĭ. Aşĭ ruga pe S-tul Sinod, dacă bine-voeşte, să intervertim ordinea ḑileĭ şi să păşim maĭ întâĭ la cele-l-alte cestiunĭ, rĕmânând ca cestiunea secretariatuluĭ să fie cea din urmă, pentru că are să dea loc la óre-care discuţiunĭ maĭ întinse şi ar trebui să'ĭ reservăm un timp îndestulat.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: Dacă S-tul Sinod primeşte acesta, eŭ mĕ supun.

Pun la vot intervertirea ordineĭ ḑileĭ cerută de P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos. Numaĭ 6 aŭ votat. Prin urmare a căḑut.

Acum P. S, raportor este rugat să bine-voĭască a da citire raportuluĭ care urméză.

—P. S. Arhiereŭ Valerian Rômnicénu, raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, relativ la cererea postuluĭ de secretar al S-tuluĭ Sinod.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: P. P. S. S. Părinţĭ, eŭ propun ca în acéstă cestiune să se alégă o comisiune ad-hoc. Vĕ rog să primiţĭ acesta.

—S-tul Sinod încuviinţéză.

—Se procede la vot secret pentru alegerea uneĭ alte comisiunĭ.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: P. P. S. S. Părinţĭ, resultatul votuluĭ este:

Votanţĭ	16
Majoritate absolută	9

Aŭ îndeplinit majoritatea cerută de regulament.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ 15 voturĭ
„ „ „ al Huşilor 15 „ Iar
„ „ „ al Dunăreĭ de jos 8 „
„ „ „ al Argeşuluĭ 4 „
„ „ „ al Romanuluĭ 2 „
„ „ Arh. Innocent Ploeşténu 1 „
„ „ „ Calistrat Bârlădénu 1 „
„ „ „ Iónichie Bacaónu 1 „
„ „ „ Valerian Rômnicénu 1 „

Acum trebue să procedem la votarea unuĭ al trei-lea membru.

—Se procede la alegerea prin vot secret.

I. P. S. Mitropolit Primat: Resultatul votuluĭ este:
Votanţĭ 16
Majoritate absolută 9
A întrunit majoritatea cerută de regulament:
P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos 12 voturĭ, ĭar
„ „ „ al Romanuluĭ 2 „
„ „ „ al Buzeuluĭ 1 „
„ „ „ al Argeşuluĭ 1 „

Prin urmare Comisiunea se va compune din P.P. S.S. Episcopĭ: al Rômniculuĭ, al Huşilor şi al Dunărei de jos.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ:* In numele Comisiuneĭ, rog pe biuroŭ, să ni se pună la disposiţiune tóte actele petiţionarilor.

P. *S. Episcop al Dunareĭ de jos:* Rugăm pe biuroŭ să bine-voĭască a pune în vederea petiţionarilor să ne presinte fie-care titlurile, ce posedă pentru că să ne putem rosti în cunoştinţă de causă asupra drepturilor fie-căruia.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: Acésta se va discuta şi stabili în Comisiune.

I. P. S. Mitropolit Primat: Orele fiind înaintate, rîdic şedinţa. Şedinţă vom avea pe mâne, orele 2 p. m.

—Şedinţa se rîdică şi se anunţă cea viitóre pentru a doua ḑi 23 Octombrie, orele 2 p. m.

† Preşedinte, Iosif Mitropolit Primat.

† Secretar, *Gerasim T. Piteşténu.*

Ședința din 23 Octombrie 1890.

—Ședința se deschide la orele 2 p. m. sub președința I. P. S. Mitropolit Primat.

—Se face apelul nominal și rĕspund 16 Prea Sânțiți membri.

—Se citește sumarul ședinței precedente.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Cer cuvêntul asupra sumaruluĭ. Cu tóte că sumarul este sumar și cuprinde în sine pe scurt cele ce s'aŭ petrecut, de aceĭa se și dice sumar, dar voĭu să vĕ atrag atențiunea asupra espresiunilor din sumar că raportul nu este tocmaĭ bine redactat. De și nu este bine, dar ce, nu cum va să vin eŭ acum și să daŭ lecțiune comisiuneĭ cum să redacteze raportul? Nu este bine redactat cuprindênd niște espresiunĭ, care nu se cuvinea să figureze în raport.

I. P. S. Mitropolit Primat: Se pune la vot sumarul ședințeĭ precedente cu rectificările cerute de I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ.

—S-tul Sinod îl aprobă.

—Se comunică de la biuroŭ petițiunea P. S. Calistrat, prin care rógă pe S-tul Sinod a-ĭ acorda un congediu de două dile.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: I. P. Sânțite, vĕ rog să nu uităm. că P. S. Calistrat este și secretarul nostru, și prin urmare să'l rugăm, ca să'șĭ îndeplinéscă acéstă lipsire prin cine-va dintre membri.

I. P. S. Mitropolit Primat: Îl suplinește colegul Prea Sânțieĭ Sale.

P. *S. Gerasim Piteștênu*: Rĕmân eŭ.

P. *S. Calistrat Bârlădeanu*: Rog pe P. S. Gerasim Piteștênu să îndeplinéscă acéstă lacună.

—Se pune la vot congediul P. S. Calistrat și se aprobă.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: I. P. Sânte Președinte. Ne maĭ putând lua parte în comisiunea de petițiunĭ, vĕ rog să bine-voițĭ a'mĭ primi demisiunea și a procede la alegerea unuĭ alt membru în locul meŭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Prea Sânțĭ Părințĭ, ațĭ audit că P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos demisionéză din comisiunea de petițiunĭ, îĭ primițĭ demisia saŭ nu?

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: Când uniĭ din membriĭ comisiuneĭ de petițiunĭ vine și'șĭ depune dimisia sa în mâ-

nele nóstre, maĭ înainte de a primi saŭ nu acéstă demisie, eŭ voĭu sa pun cestiunea pe terenul practiceĭ de urmat. In casul când s'ar primi dimisiunea, cum ar fi maĭ nimerit? Să păşim la alegerea unuĭ membru în locul membruluĭ dimisionat, saŭ maĭ bine să paşim la alegerea comisiuneĭ întregĭ? Dacă S-tul Sinod se uneşte cu alternativa de pe urmă a întrebăreĭ mele, rog pe membriĭ, carí nu sunt de acéstă opiniune să'şĭ arate cuvintele.

In casul întâĭu lucrul se simplifică; şi noĭ nu avem, de cât să alegem un membru şi lucrarea este terminată. Dar eŭ terminând, încă odată întreb: Când se descomplectéză o comisiune, bine e noĭ să alegem numaĭ un singur membru pentru complectarea comisiuneĭ?

I. P. S. Mitropolit Primat: Acesta se întâmplă şi în cele l-alte Corpurĭ Legĭuitóre. Când un membru din o comisiune óre-care îşĭ dă demisiunea, nu se obiectéză nimic; şi chiar când şi ceĭ-l-alţĭ ş'ar da demisiunea li se primeşte. Aşa şi noĭ, cred că nu putem să facem alt de căt să primim demisiunea P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, şi să procedem la alegerea unuı alt membru pe lângă ceĭ l-alţĭ, carí nu s'aŭ dat demisiunea şi carí deja sunt în comisiune.

P. *S. Episcop al Huşilor*: Eŭ maĭ întâĭu aşĭ crede că ar trebui sa rugăm pe P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos ca să'şĭ retragă demisiunea dată din comisiunea de petiţiunĭ şi numaĭ în casul când va persista în dimisie, cum aţĭ dis şi I. P. S. Vóstră, numaĭ atuncĭ este nevoe să procedem la alegerea unuĭ membru în comisiune.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: I. P. Sânte şi Prea Sânţiţĭ părinţĭ şi fraţĭ, pe mine m'a surprins acéstă demisiune a P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos din comisiunea de petiţiunĭ a Sinoduluĭ; dintr'o comisiune care cere întinse cunoştinţe în lucrărĭ. Şi să-şĭ dea demisiunea pentru ce? De ce? Sunt prea grele lucrările şi nu póte să le pórte P. S. Sa? 'L vĕd cu bună-voinţă, tînĕr şi sănatos, şi atuncĭ trebue să fie alt-ceva causa, şi în acest cas aşĭ dori să ne esplice pentru ce îşı dă demisiunea din acéstă comisiune. Acesta am avut de dis.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: I. P. Sânte, aşĭ spune părerile mele pentru ce mĕ retrag din comisiunea de petiţiunĭ, dar nu doresc să le spun în şedinţă publică ce în şedinţă secretă şi dacă voiţĭ ale audi vĕ rog să declaraţĭ şedinţă secretă.

P. *S. Episcop al Rômnicului*: Noi n'avem ședinți publice.

P. *S. Episcop al Dunărei de jos*: Vroi să dic ședință intimă.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: Atunci dar declar ședință secretă. Stenografii sunt rugați să părăséscă sala ședințelor.

P. *S. Arhiereu Valerian Rômnicénu*: (La redeschiderea ședinței). In urma esplicărilor date de P. S. Episcop al Dunărei de jos în ședința secretă, pentru ce 'și dă dimisia din membru al Comisiunei de petițiuni, și ca să lipséscă ori-ce fel de îndoială, pentru că cei-l-alți membri ai comisiunei ar voi să dea o croială cum ar voi să înțelégă lucrările, ca să lipséscă dic acea idee, noi rugăm pe S-tul Sinod, ca să priméscă și dimisiunea nóstră și să alégă o altă comisiune.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: Îmi iaŭ libertatea să intervin pe lângă membrii comisiunei să revină la hotărîrea luată de a'și da dimisiunea. S-tul Sinod când s'a dat cuvêntul pentru alegerea P. P. S. S. Vóstre, a fost întemeiat pe credința și capacitatea, ce aveți de a vě îndeplini acéstă sarciná. Eŭ îndrăsnesc dar, precum și toți cei-l-alți Prea Sânți membri, a vě ruga pe toți să vě mențineți sarcina, care v'a pus'o S-tul Sinod cu consimțimêntul P.P. S. Vóstre, și prin urmare să continuați a lucra și de acum înainte cum ați lucrat și până acum.

P. *S. Episcop al Dunărei de jos*: Eŭ persist în dimisiunea dată și vě rog a 'mi-o primi.

. P. *S. Arhiereŭ Valerian Rômnicénu*: Dacă P. S. Episcop al Dunărei de jos persistă în dimisiune și noi persistăm și nu o retragem.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: Atunci pun la vot dimisiunea membrilor comisiunei. Cine este pentru, să bine-voiască a rîdica mâna. Sunt numai patru, prin urmare nu s'a primit dimisia.

P. *S. Episcop al Dunărei de jos*: Declar încă odată că persist în dimisie, și S-tul Sinod facă cum va voi.

P. *S. Episcop al Romanului*: Mai sunt încă doi membri în comisiune, prin urmare comisiunea póte merge înainte și noi nu avem de cât să alegem un al 3-lea membru.

P. *S. Arhiereŭ Valerian Râmnicénu*: Intru cât arătările P. S. Episcop al Dunărei de jos sunt primite și întru cât acele arătări, care le-a făcut pentru dimisiunea P. S.

Sale sunt fórte lovitóre pentru noĭ; suntem în drept a persista în dimisia nóstră.

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ vĕ rog să nu credeţĭ că S-tul Sinod a luat de argument aşa de valabil aratările P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, că nu aţĭ fi în deplin acord cu P. S. Sa. Prin urmare încă odată vĕ rog să vĕ retrageţĭ dimisiunea.

P. *S. Arhiereu Valerian Râmnicénu:* Eŭ maĭ insist a a vĕ ruga pentru mine personal, fiind-că în discuţiunea urmată ierĭ, I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ s'a esprimat în maĭ multe rîndurĭ cu multe regrete şi nemulţumirĭ, pentru cele ce am scris noĭ în raport. Şi chiar astă-ḑĭ a ḑis, apăsând, nişte cuvinte fórte marĭ în contra nóstră pentru cele scrise în raport. Lasă să se maĭ alégă şi alţiĭ, dacă I. P. S. Sa nu este mulţumit de lucrările nóstre. Eŭ cel puţin pentru mine o ḑic acésta.

I. P. *S. Mitropolit Primat:* Ce ḑice S-tul Sinod?

Vocĭ: Nu primim.

P. *Ş. Episcop al Romanuluĭ:* Dacă nu este alt chip, trebue să procedem la alegerea uneĭ alte comisiunĭ.

I. P. *S. Mitropolit Primat:* Dupĕ tóte stăruinţile puse atât de mine, cât şi de alţĭ Prea Sânţiţĭ pentru a face pe membriĭ comisiuneĭ sĕ revină la ideĭa de aşĭ retrage dimisia, şi ne fiind ascultaţĭ, atuncĭ trebue să'ĭ considerăm dimisionaţĭ şi să procedem la alegerea uneĭ alte comisiunĭ.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ:* Rog pe biuroŭ să suspende şedinţa, pentru 10 minute ca să ne consultăm.

I. P. *S. Mitropolit Primat:* Atuncĭ suspend şedinţa pentru 10 minute spre a ne consfătui. (La redeschidere).

Prea Sânţiţilor. Vĕ rog să procedem la vot, pentru alegerea întregeĭ comisiunĭ prin vot secret.

—Se procede la vot.

I. P. S. *Mitropolit Primat:* Resultatul votuluĭ este:

Votanţĭ	15	
Majoritate absolută	8	
S'a votat pentru :		
P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos	4	voturĭ
„ „ Arh. Inocentie Ploeşténu	8	„
„ „ „ Dositeĭŭ Botoşenénu	9	„
„ „ „ Valerian Râmnicénu	8	„
„ „ „ Iónichie Bacaónu	4	„
„ „ Episcop al Huşilor	7	„
„ „ Arh. Ieremia Galaţénu	5	„

Prin urmare Prea Sânţiĭ Inocentie Ploeştênu, Dositeĭŭ Botoşenénu şi Valerian Râmnicénu, cari aŭ întrunit majoritatea cerută de regulament, sunt aleşĭ membri în comisiunea de petiţiunĭ.

Acum intrăm în ordinea ḑileĭ. La ordinea ḑileĭ avem raportul comisiuneĭ ad-hoc, relativ la manuscrisul întitulat: „Istoria sacră ilustrată Vechiul şi Noul Testament".

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ*: Inainte de a trece la ordinea ḑileĭ, daţi-mĭ voe să rîdic un incident. Comisiunea de petiţiunĭ s'a schimbat alegêndu-se alţi doĭ membri noĭ. Cum rĕmâne acum cu lucrările studiate de vechia comisiune, asupra cărora vĕd că are pregătite maĭ multe raporturĭ?

I. P. S. *Mitropolit Primat:* Acelea cari sunt lucrate până acum, să fie bine lucrate.

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ*: Şi să fie citite de aceĭaşĭ comisiune?

Vocĭ: Ba de cea nouă.

I. P. S. *Mitropolit Primat:* Le citeşte unul din membriĭ comisiuneĭ celeĭ noĕ.

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ*: Dacă şi le însuşeşte.

I. P. S. *Mitropolit Primat*: Se vor consulta întâĭ asupra lor şi apoĭ le vor citi.

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ*, ca raportor, citeşte raportul comisiuneĭ ad-hoc, pentru cercetarea manualuluĭ întitulat: „Istoria sacră ilustrată Vechiul şi Noul Testament" de D-l Ilie St. Popescu.

Inalt Prea Sânţite Stepâne!

„Subsemnaţiĭ membri aĭ comisiuneĭ, alésa de către St. Sinod în şedinţa de la patru Maĭ espirat, pentru cercetarea manuscrisuluĭ întitulat „Istoria Sacră ilustrată V. şi N. Testament, lucrată în 200 tablourĭ de D-l Elie St. Popescu, institutor în Bucureştĭ" am primit'o cu adresele Inalt Prea Sânţieĭ Vóstre N-le 13 şi..... şi supunênd'o cercetăreĭ nóstre, venim prin acésta a înfăţişa resultatul şi a-l supune cu tot rĕspectul la apreciarea şi hotărîrea S-tuluĭ Sinod.

I) Manuscrisul citat este o lăudabilă dorinţă, de a înfăţişa copiilor evenimentele biblice în mod representativ;

lucru ce corespunde și cu regulele didacticeĭ. Dar lipsa totală de figurĭ și înfățișarea ilustrațiunilor numaĭ prin niște rame góle a pus pre comisiune în inpasul, de a nu-șĭ putea ḑice cuvêntul seŭ și tot-o-dată a ruga pe St. Sinod, ca autorul să fie învitat așĭ complecta opera prin desemnarea ilustrațiunilor, maĭ ales că ilustrațiunile propuse ocupă partea cea maĭ esențială a manuscrisuluĭ. Acéstă condițiune este cu atât maĭ necesară într'o operă ca aceĭa, ce ni se înfățișază; fiind-că niște ilustrațiunĭ necontrolate pot să represinte icónele și tablourile biblice într'un stil deosebit de cel al bisericeĭ nóstre, și tot din acéstă causă ar putea să rĕmână necontrolată și partea estetică a opereĭ.

II) Tablourile biblice, séŭ maĭ drept, ramele, destinate a conținea acele tablourĭ, sunt esplicate în prosă, saŭ în versurĭ, ĭar une-orĭ esplicațiunile în prosă sunt însoțite și de aplicațiunĭ morale scrise în versurĭ, care aŭ menirea, de a trage din evenimentul biblic o conclusiune morală, necesară copiilor, fie ca normă de conduită, sau ca fapt reprobabil. Acest mod de espunere a evenimentelor este pedagogic și apoĭ maĭ are și precăderea, că el este espresiunea credinciósa a direcțiuneĭ științifice a teologieĭ de astă-ḑi; adecă, pune pe cetitor în starea de așĭ înavuți mintea cu regule morale, trase din desfășurarea faptelor istorico-biblice. Dar cu cât autorul este norocit în alegerea planuluĭ și a metódeĭ de espunere a istorieĭ sale, cu atâta el sufere de lipsurĭ și neajunsurĭ în esecuțiunea planuluĭ ales; prosa textuluĭ are trebuință de o nouă revisie, pentru îndeplinirea lipsurilor și esprimarea cu maĭ multă precisiune a ideilor, ĭar poesia, saŭ maĭ drept, versurile autoruluĭ suferă de lipsa totală a uneĭ rime, saŭ mĕsurĭ poetice. Tóte aceste lipsurĭ și neajunsurĭ ale tecstuluĭ presentat, sunt notate în manuscris la cele maĭ multe din locurile ce le privesc.

III) Trebuește să maĭ adăugăm, că autorul manuscrisuluĭ sufere și de neajunsul multora din scriitoriĭ noștri, încă nedeprinșĭ cu limba bisericéscă, singura, care în literatura nóstră are dreptul la o limbă comună, la limba, în carea ar trebui să vorbim și să scrim cu toțiĭ, când voim să cugetăm românește. și maĭ ales când aceste cugetărĭ le maĭ avem împrumutate din Biblie. Pentru manuscrisul, dat noĭ spre cercetare, acéstă cerință se impune și din punctul de privire al menireĭ luĭ, ca manual di-

dactic pentru clasele a II-a şi a III-a primară. Copiii trebuesc deprinşĭ cu limba românéscă a cărţilor bisericeştĭ, încă din frageda lor vârstă, fiind-că numaĭ acéstă limbă are un trecut literar de atâte secule, şi Româniĭ până în cele de pre urmă timpurĭ şĭ-aŭ esprimat cugetările lor numaĭ în acéstă limbă.

In faţa acestor neajunsurĭ ale manuscrisuluĭ, dat în cercetare, comisiunea este de părere, ca manuscrisul să fie înapoĭat autoruluĭ cu învitaţiunea:

1) De a înfăţişa prin desemn tóte tablourile şi icónele biblice, cuprinse în tecst;

2) De a da proseĭ din manuscris o esprimare maĭ îngrijită a cugetărilor, ĭar versurilor o rimă simplă, carea ar fi maĭ proprie pentru minţele fragede ale copiilor; şi

3) Limba tecstuluĭ trebueşte apropiată de cea bisericéscă, atât în privinţa terminilor, cât şi a construcţiuneĭ eĭ.

Aceste băgărĭ de samă le propune aicĭ comisiunea, se înţelege, pentru casul, când autorul ar voi să vină din noŭ la S-tul Sinod, pentru a cere aprobarea uneĭ opere refăcute".

Terminând vĕ rugăm să bine-voiţĭ a ne acorda Inalta bine-cuvêntare, ca să rĕmânem

Aĭ Inalt Prea Sânţieĭ Vóstre
prea plecaţĭ şi supuşĭ
servitorĭ.

† *Ghenadie al Rômniculuĭ.*

† *Parthenie al Dunăreĭ-de-Jos.*

Bucureştĭ, 1890 Octombrie 20.

I. P. S. *Mitropolit al Moldoveĭ:* Eŭ ascultând raportul acesta, care este fórte bine espus, vĕ rog să mĕ ĭertaţĭ să-mĭ esprim opiniunea mea, aşĭ crede că este de prisos discuţiunea. N'avem ce să discutăm, de cât să-l primim aşa cum este, căcĭ este fórte bine espus. Arătările sunt fórte logice şi sănătóse şi trebue să se înapoieze autoruluĭ.

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ:* In numele comisiuneĭ, mulţumesc I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ

—Se pun la vot conclusiunile raportuluĭ şi se primesc.

Idem raportul comisiuneĭ pentru cercetarea opuluĭ de pascalie perpetuă al D-luĭ Neagu Popescu.

P. S. *Episcop al Rômniculuĭ*: Acesta este un raport al fosteĭ comisiunĭ. Comisiunea de petițiunĭ alésă astă-ḑĭ, asĕmĕnat hotarîreĭ nóstre, trebue să cerceteze tóte aceste rapórte și să vadă, dacă și le póte însuși. La din contra, primim o procedură contrară hotărîreĭ nóstre, și noĭ în persóna P. S. Valerian avem numaĭ opiniunea P. S. Sale, fără de a ști dacă comisiunea cea noĕ în majoritatea eĭ primește conclusiunile raporturilor, ce aŭ a ni se citi.

I. P. S. *Mitropolit Primat*: Orĭ ce lucrare făcută de comisiunea de maĭ nainte, ea este în drept de așĭ citi raportul sĕŭ. Altă comisiune nu póte.

P. S. *Episcop al Dunăreĭ de jos*: I. P. S-te. In noŭa comisiune s'a ales și unul din membriĭ fosteĭ comisiunĭ și tocmaĭ P. S. Valerian Rômnicénu, care a fost și raportorul acesteĭ comisiunĭ. Prea S. Sa dar este singurul în drept să citéscă și să susțină raportul comisiuneĭ celeĭ vechĭ, ast-fel se urméză și în cele-l-alte Corpurĭ Legĭuitóre, când se întâmplă să rĕmână raporturĭ din altă sesiune. Comisiunea cea noŭĕ citește prin raportorul sĕŭ acele raporturĭ, chiar când ar fi contra conclusiunilor raportuluĭ comisiuneĭ trecute. Tot așa să urméză și în cele-l-alte Corpurĭ Legĭuitóre și așa trebue să urmeze și la noĭ.

I. P. S. *Mitropolit Primat*: Tocmaĭ așa suntem și în casul de față. P. S. Valerian, fiind ales în noŭa comisiune și fiind-că a făcut parte și din comisiunea veche, póte să citéscă raportul acesta.

P. S. *Valerian Rômnicénu*: Fiind-că s'a schimbat comisiunea de petițiunĭ, comisiunea de acum să citéscă și cel-l-alt raport al comisiuneĭ și să facă și pe ceĭ-l-alțĭ frațĭ să înțelégă și să convină asupra acestuĭ raport.

I. P. S. *Mitropolit al Moldoveĭ*: Cred că ar fi bine, ca comisiunea acésta din noŭ alésă, fiind-că s'aŭ schimbat unele persóne, să ia acest raport să l citéscă împreună, căcĭ póte vor avea ceva de observat asupra luĭ, și apoĭ să vină cu el din noŭ inaintea S. Sinod.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Acéstă cestiune a fost pusă cu puțin maĭ înainte în S-tul Sinod și el a primit, ca tóte raporturile vecheĭ comisiunĭ să fie revĕḑute de cea nouă și póte chiar modificate, asemĕnat vederelor séle. Și în fața acesteĭ hotărîrĭ, suntem datorĭ să așteptăm raporturile comisiuneĭ celeĭ noŭă. Dacă schimbăm procedura și voim, ca raporturile făcute să fie citite acum, atuncĭ eŭ nu în-

țeleg citirea cerută, de cât numai în numele comisiunei celeĭ vechĭ, unde am un raportor, P. S. Valerian, și póte să am în deosebitele cestiunĭ o opiniune a majorităței și alta a minorităței. Și numaĭ într'un asemenea cas pot și eŭ să primesc citirea raportuluĭ de către P. S. Valerian, care este raportor al comisiuneĭ celeĭ vechĭ și astă-ḑĭ încă nu știŭ, dacă va fi raportor și al comisiuneĭ de petițiunĭ, alésă astă-ḑĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ v'așĭ ruga să se citéscă raportul și cine are de observat, să observe.

P. S. *Arhiereŭ Valerian Rômnicénu:* Eŭ vĕ rog, I. P. Sânte Stĕpâne, să amânațĭ citirea rapórtelor comisiuneĭ celeĭ vechĭ, până când cea nouă se va consulta și va conveni asupra lor.

I. P. S. Mitropolit Primat: Atuncĭ pun la vot amânarea rapórtelor comisiuneĭ celeĭ vechĭ, pentru ca cea nouĕ să se pronunțe asupra lor.

—S-tul Sinod încuviințéză.

Ședința se rîdică și se anunță cea viitóre, pentru a doua ḑi 24 Octombrie 1890.

† Președinte, Iosif Mitropolit Primat.

† Secretar, *Gerasim T. Piteșténu.*

Ședința din 24 Octombrie 1890.

—Ședința se deschide la orele 2 p. m. sub președința I. P. S. Mitropolit Primat.

—Se face apelul nominal și respund 14 P. P. S. S. membri, fiind absent P. S. Inocentie Ploesténu, ĭar P. S. Calistrat Bârlădénu în congediŭ.

—Se citește sumarul ședințeĭ precedente și se aprobă.

—Se comunică de la biuroŭ petițiunea P. S. Inocentie Ploeșténu, prin care arată că fiind bolnav, cere un congediŭ de treĭ ḑile.

—S-tul Sinod aprobă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Ne maĭ fiind nicĭ o comunicare, intrăm în ordinea ḑileĭ. La ordinea ḑileĭ avem ra-

portul comisiunei de petițiunĭ, relativ la Pascalia D-luĭ T. Neagu.

P. S. Arhiereŭ Ieremia Galațanu: I. P. Sânte. cer cuvêntul maĭ înainte de a intra în ordinea ḑileĭ. Fiind-că Vinerĭ am să plec la Iașĭ și Sâmbătă nu pot fi la ședință, vĕ rog să-mĭ acordațĭ un congediŭ pentru treĭ ḑile. Lunĭ voĭu fi aicĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Cu învoirea S-tuluĭ Sinod vi se acordă congediul.

—S-tul Sinod aprobă.

I. P. S. Mitropolit Primat: P. S. raportor este rugat să bine-voiască a da citire raportuluĭ comisiuneĭ de petițiunĭ, în cestiunea D-luĭ T. Neagu.

—P. S. Valerian Râmnicénu citește raportul comisiuneĭ de petițiunĭ, relativ la petițiunea D-luĭ T. Neagu, prin care cere S-tuluĭ Sinod voe de așĭ tipări opera sa intitulată „Calendaristica perpetuă.

Asupra acesteĭ cestiunĭ comisiunea în unanimitate este de opinie de a se autoriza tipărirea citateĭ opere, cu corectura stiluluĭ regulat ceĭ ce vor voi a se orienta dupĕ el, precum și de a i se comunica mulțumirile cuvenite și laudă pentru munca sa devotată în interesul bisericeĭ.

P. S. Episcop al Hușilor: I. P. Sânte Președinte. Rog pe P. S. raportor să bine-voiască a ne spune dacă, fără ajutorul autoruluĭ s'a putut orienta singur prin sine asupra mersuluĭ acestuĭ sistem Dacă cine-va ar citi instrucțiunele acelea, micĭ, marĭ, cum sunt, s'ar putea îndruma singur? Căcĭ dacă comisiunea a putut singură face acésta, apoĭ negreșit că și alțiĭ, când vor citi vor putea să înțelégă. In asemenea caz se póte satisface propunerea comisiuneĭ.

P. S. Arhiereŭ Valerian Rômnicénu raportor: Tabloul acesta de și cuprinde tóte regulile necesariĭ, însă tot trebue să fie cine-va un bun bisericaș ca să cunóscă lucrurile acestea. Și eŭ n'am prea priceput, dar am chemat pe autor și dupĕ o mică orientare a luĭ, am putut să înțeleg. Se înțelege că orĭ-ce bisericaș, dacă va avea trebuință ar trebui să se orienteze. Așa este și pascalia din Ciaslov, dar acesta, dacă nu va face un studiŭ asupra eĭ, nu va putea face nimic. Noĭ, Comisiunea, am observat, că omul acesta a lucrat și a muncit atât de mult și am credut ca o muncă atât de laudabilă să nu se pĭardă. Póte se vor găsi mulțĭ,

cari să facă maĭ mult, dar pentru un om ca acesta, care n'are o şcólă maĭ înaltă este destul.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: Când mi s'a dat şi mie raportul să-l citesc, am făcut aceiaşĭ întrebare P. S. raportor, care a făcut'o şi P. S. Episcop al Huşilor şi P S. raportor mi-a repetat şi mie ceea ce audirăţĭ şi Prea S. S. Vóstre acum, că pentru a înţelege mecanismul acestuĭ Calendar, autorul 'i-a dat lămuririle necesariĭ cu multă facilitate. Maĭ clar de cât atât nicĭ că putea fi P. S. raportor; dar din claritatea P. S. Sale reese, ĭarăşĭ cu multă claritate că Calendarul în cestiune are nevoe de explicaţiunĭ şi încă de explicaţiunĭ făcute de însuşĭ autorul—ceea ce ar fi imposibil. Eŭ, Prea Sânţiţĭ membri, am citit acest Călendar şi fórte cu greŭ am putut pricepe instrucţiunile ce el cuprinde, pentru că nu sunt în destul de clare şi precise. Ast-fel, cetind nota explicativă privitóre la paşce, nu ştii unde să cauţĭ pentru că autorul, când te trimite la o notă, nu spune: vedĭ nota numĕrul treĭ saŭ patru, ci dice pur şi simplu caută la crugul lunei; cauţĭ acolo şi nu găseştĭ ceea ce cauţĭ şi eştĭ nevoit să cauţĭ şi la al doilea cerc saŭ ciclu, care se numeşte tot crugul luneĭ şi ast-fel trebue să umbli din ciclu în ciclu, până să înnemereştĭ nota saŭ cliclul, unde voeşte autorul să te trimită. In sine lucrarea este fórte bună, dar are trebuinţă să fie peptănată şi notiţele clarificate şi numerotate. De aceia S-tul Sinod ar putea să o priméscă cu observaţiune, ca autorul să'ĭ facă explicaţiunile necesariĭ, pentru înţelegerea notelor, ĭar întru cât priveşte limba să facă apel la un om conducĕtor de limbagiul bisericeĭ nóstre, pentru a putea fi înţeles de preuţĭ. Alt-fel va rĕmânea un tabloŭ imperceptibil de nimenĭ, cum este şi pascalia din cărţile nóstre, pe care mulţĭ dintre preuţĭ nu o pricep.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Apropo de calendare. Mulţĭ s'aŭ trudit ca să facă asemenea călindare, dar n'aŭ putut reuşi, uniĭ însă aŭ făcut ceva, pentru că acésta este un talent, este un lucru fórte greŭ. O asemenea pascalie a făcut un Nichifor cu degete, cu numere cu tot. Asemenea şi unu de la Argeş. Tóte acestea sunt vrednice de laudă, şi este bine să fie o ast-fel de literatură şi să se dică: Literatura bisericéscă. Acesta este încă un esemplu, care, dupĕ cum vedem, face un tabloŭ maĭ pe scurt şi fără multe regulĭ. Eŭ aşĭ ruga pe S-tul Sinod să aprobe ti-

părirea acestuĭ tabloŭ, căcı este o lucrare fórte folositóre.

P. S. Episcop al Huşilor: Dacă S-tul Sinod primeşte să se tipăréscă acest tabloŭ, eŭ sunt de părere ca să se înapoeze autoruluĭ, spre aĭ corecta stilul în note şi apoĭ ĭar să-l aducă la S-tul Sinod. In urmă găsindu-se bine corectat să se recomande Comitetuluĭ redactor al Revisteĭ „Biserica Ortodoxă" ca să imprime acel tabloŭ şi să-l anexeze la finele uneĭ broşurĭ. Acésta ar fi o mare mângăere pentru batrênul autor.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: El cere învoirea ca să-ł tipăréscă.

P. S. Valerian Râmnicénu: Pentru tipărirea acestuĭ tabloŭ s'a obligat o persónă, care este devotată religiuneĭ ca să'l tipăréscă gratis

I. P. S. Mitropolit Primat: Ne maĭ cerând nimenĭ cuvêntul, se pune la vot conclusiunile raportuluĭ, carĭ sunt pentru primire.

—S-tul Sinod le aprobă.

—Idem raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ pentru recunóşterea călugărieĭ suroreĭ Uţa Dobrin, de anĭ 62 din Mănăstirea Zamfira.

—Comisiunea găsind îndeplinite forcele cerute de Art. 10 din Regulamentul, pentru disciplina monahală, este de părere a se recunóşte călugărirea efectuată a suroreĭ Uţa Dobrin, căreia i s'a dat numele de Antonia Monahia.

—Se pun la vot conclusiunile raportuluĭ şi S-tul Sinod le aprobă.

—Idem pentru tunderea în monahism e suroreĭ Maria Marinescu, de anĭ 27 din Mănăstirea Zamfira.

Comisiunea, negăsind îndeplinite prescripţiunile Art. 7 din regulament, este de opinie a i se amâna călugărirea.

I. P. S. Mitropolit Primat: Este adevĕrat, ca S-tul Sinod a prevĕḑut saŭ s'a esprimat asupra uneĭ vârste hotărâte de 40 anĭ. Dar tot Sinodul dupĕ acest vot a luat o hotărâre, că atât surorile cât şi fraţiĭ de prin mănăstirĭ, carĭ se deosibesc saŭ ale căror serviciĭ sunt de mare nevoe la biserică de cântăreţe, de paraclisiere şi altele S tul Sinod să fie maĭ îndulgent. Aşa s'a hotărât. Eŭ în temeiul acestora, rog să se priméscă acéstă călugărire la acéstă vârstă. fiind trebuincĭósă la biserică.

P. S. Arhiereŭ Valerian Râmnicénu: Eŭ 'mĭ aduc aminte din lucrările comisiunilor, carĭ s'aŭ succedat dupĕ

timp, în care am avut onóre şi eŭ a figura, mi-a aduc aminte ḑic, că S-tul Sinod reduce la vârstă pentru bărbaţi, şi la aceĭ numaĭ, cari se consacră orânduelei bisericeştĭ. ca preoţĭ. ca diaconĭ şi chiar numaĭ pentru monahism s'a acordat câte odată, dar o disposiţie nu s'a luat.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Eŭ mĭ aduc aminte, că St. Sinod luase o hotărâre, mi se pare. maĭ anul trecut, ca aceste călugărirĭ să nu maĭ vină la Sinod, ci să se facă de fie-care chiriarh cum era înainte. Aşa aţĭ propus I. P. S. Vóstră, şi noĭ am aprobat cu toţiĭ. Acum, când vine o soră în calitatea acesteia cu un stagiŭ numaĭ de patru lunĭ în Mănăstire. ce trebue să facem noĭ? Maĭ înainte de înfiinţarea S-tuluĭ Sinod era un regulament canonic mănăstiresc, dupĕ care se primeaŭ fraţiĭ şi surorile în mănăstirĭ, spre încercare şi nu se călugăreaŭ, de cât numaĭ dupĕ trecere de un timp de treĭ anĭ. Ispitirea canonică prevĕḑută şi de S-tul Sinod în regulamentul sĕŭ. Apoĭ pentru o soră care se ḑice că este paracliseriţă şi că intervine eclisiarha şi superióra aceleĭ Mănăstirĭ ca să fie călugăriţă, să-ĭ acordăm numaĭ de căt călugărire? S-tul Sinod trebue să fie maĭ scrupulos. Să se lase sĕ facă cel puţin un an şi dacă superióra va arăta că stă în condiţiunĭ bune. până atuncĭ, cum a stat şi până acum, atuncĭ prin chiriarhul respectiv o va recomanda S-tul Sinod pentru sesiunea de primăvară.

P. S. Episcopul al Rômniculuĭ: Eŭ am cerut cuvêntul şi declar, că mĕ unesc cu conclusiunile raportuluĭ maĭ ales, că acéstă doritóre de a intra în viaţa monahală nu are nicĭ stagiul ispitireĭ canonice. P. S Raportor, îşĭ fondéză conclusiunile raportuluĭ sĕŭ pe douĕ considerente: 1) Că aspiranta n'are vârsta legiuită, adecă acea prescrisă de regulamentul nostru, şi 2) că nu are nicĭ cel maĭ mic stagiŭ de ispitire canonică, prevĕḑut prin acelaşĭ regulament. P. S Episcop al Argeşuluĭ voieşte să ne spună, că stagiul este de treĭ anĭ. Stagiul ispitireĭ canonice prin Mănăstirĭ, dacă voieşte cine-va să-l priviască istoriceşte, dupre cum cred. că a voit să facă şi P. S. Episcop Ghenadie, este diferit şi tot-déuna asĕmĕnat împrejurărilor. Noĭ astă-ḑĭ nu maĭ suntem ţinuţĭ a ne uita în trecut; căcĭ avem un Regulament, unde între altele pentru ispitirea canonică se cere un macsim de timp, saŭ cel puţin un minim de şese lunĭ. Sora acésta în privinţa ispitireĭ canonice are un stagiu maĭ mic de cât minimul Regulamentuluĭ; ea a stat în Mănăs-

tire, nu maĭ mult, de cât patru lunĭ. S'a maĭ dis prin raport, că călugărirea acesteĭ sore să se amâne pentru 13 anĭ, adică până va îndeplini vârsta de 40 anĭ. Eŭ n'așĭ fi de acéstă opinie prea rigurósă; ci așĭ crede, că este bine să se amâne, până ce'șĭ va face un stagiŭ de ispitire canonică maĭ îndelungat, cel puțin asĕmĕnat macsimuluĭ regulamentar; și atuncĭ I. P. S. Mitropolit Primat, din a căreĭ Eparhie petiționara face parte. va veni cu o nouă recomendațiune pentru călugărirea eĭ. și S-tul Sinod se va pronunța, potrivit cu împrejurările de atuncĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Vĕ rog să punețĭ la vot conclusiunile raportuluĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Vĕ rog să mĕ ascultațĭ și pe mine la vr'o două, treĭ cuvinte. P. S. Raportor spune, că este de opinie să se amâne peste 13 anĭ. ...

P. S. Arhiereŭ Valerian Râmnicénu: Până va atinge vârsta de 40 anĭ, cerută de regulament.

I. P. S. Mitropolit Primat: Și am audit o voce, care a dis fórte bine.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Eŭ am dis, că sunt de acéstă opiniune. Voesc ca S-tul Sinod să fie consequent cu sine.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Atuncĭ dar trebue să punem un par, un țĕruș, un jalon, ca să știm până unde să mergem cu vârsta.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Acesta este pus în Regulament.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Am audit asemenea pe un alt Prea Sânțit care a dis, că a făcut un stagiŭ numaĭ de patru lunĭ. Mie mi se pare că în raport se dice, că este de la Aprilie primită și deci de atuncĭ și până acum are un stagiŭ de șése lunĭ. Prin urmare, când superióra de acolo cunóște necesitațile mănăstireĭ, orĭ necesitatea de serviciŭ ca paracliseră, unde persóna acésta este întrebuințată, saŭ știŭ și eŭ unde, de ce n'am veni noĭ ca să-ĭ facem acéstă înlesnire? Eŭ așĭ fi de părere să primim călugăria tot așa cum o primim în cas de bólă, căcĭ necesitatea este necesitate, și vĕ rog și pe frățiile Vóstre s'o primițĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Ca fiind unul din membriĭ comisiuneĭ am semnat pentru opiniunea, care se găsește în raport, dar cumpănind acum motivele espuse,

atât de I. P. S. Mitropolit Primat, cât şi de I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, eŭ gândesc în faţa a două declaraţiunĭ făcute de ceĭ doĭ I. I. P. P. S. S. Ierarhĭ aĭ Bisericeĭ nóstre, S-tul Sinod n'ar trebui să fie riguros cu acéstă călugărire şi de aceea eŭ cred şi rog pe S-tul Sinod, ca să trécă peste cerinţile regulamentare, privitóre la etate şi să priméscă acéstă călugărie.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot opiniunea cea maĭ depărtată, care este pentru călugărire, cine este pentru, bine voiască a râdica mâna.

S'a primit călugărirea.

—P. S. Valerian Râmnicénu, raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, pentru tunderea în monahism a frateluĭ Ghiuea Negoiţă, de 70 anĭ, din Mănăstirea Ciolanu.

Comisiunea, negăsind îndeplinite formele cerute de regulament, este de opinie a se amâna.

—S-tul Sinod aprobă.

Idem a frateluĭ Dumitru Stănescu de 34 anĭ din Mănăstirea Ciolanu.

Comisiunea opinéză a se amâna, pănă va îndeplini formele cerute de regulament.

—S-tul Sinod aprobă.

—Idem a fraţilor Teodor Ciobanu de 48 anĭ şi Ştefan Cocănénu de 45 anĭ, ambiĭ din Mănăstirea Cernica.

Comisiunea, negăsind îndeplinite prescripţiunile Art. 7 din regulament, cere amânarea.

—S-tul Sinod aprobă.

—Idem a frateluĭ Ioniţă Mihaĭ de 80 anĭ din Mănăstirea Căldăruşanĭ, Eparhia S-teĭ Mitropoliĭ.

Comisiunea, găsind îndeplinite formalităţile cerute de regulament, este de opinie a se aproba călugarirea numituluĭ frate.

—S-tul Sinod aprobă.

—Idem a soreĭ Elisaveta Dadarlat de 33 anĭ din Mănăstirea Dintr'un lemn.

Comisiunea este de opinie a se amâna, pănă va înplini vârsta de 40 anĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Pe cât îmĭ aduc aminte din precedenta discuţiune din alţĭ anĭ, s'a luat o hotărâre, ca pentru surorile, carĭ aŭ o vârstă maĭ mică de 30 anĭ să se respingă şi să se priméscă cel puţin pănă la vârsta de 30 anĭ. Dar acésta este trecută şi de 30 anĭ,

face ascultare la biserică, este în stare fisică bolnăviciósă şi cere să i se admită călugărirea. Eŭ sunt de părere şi vě rog şi pe frăţiile Vóstre să ĭ aprobăm călugărirea.

I. P. S. Mitropolit Primat: Pun la vot opiniunea cea maĭ departată, care este pentru călugărire; cine este pentru, bine-voiască a rîdica mâna.

S'a primit.

—P. S. Valerian Râmnicénu, raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, pentru recunóşterea calugărireĭ frateluĭ Mihail Sindicaru de 72 anĭ din Mănăstirea Căldăruşanĭ, efectuată în cas de bólă.

Comisiunea constată, că călugărirea numituluĭ frate s'a efectuat în cas de bólă, dându-i se numele de Macrovie monahu şi este de opinie a i se recunóşte.

S-tul Sinod aprobă opiniunea comisiuneĭ.

—Idem a soreĭ Ana Hristodor Spoială de 59 anĭ din Mănăstirea Barbu.

Comisiunea, găsind îndeplinite formele cerute de regulament, este de opiniune a se aproba călugărirea.

S-tul Sinod aprobă.

—Idem raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, pentru tunderea în monahism a surorilor Maria Stoenescu de 44 anĭ, Ana Petrescu de 38 anĭ, Ana Cursaru de 42 anĭ şi Maria Filip de 40 anĭ tus-patru din Mănăstirea Susana.

Comisiunea, găsind îndeplinite formalităţile cerute de regulament, pentru tóte aceste patru surorĭ, este de opinie a li se aproba călugărirea.

—Se pune la vot acéstă opiniune a comisiuneĭ şi S-tul Sinod o aprobă.

—Idem raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, pentru tunderea în monahism a frateluĭ Christea Diaconescu de 26 anĭ din Mănăstirea Sinaia.

Comisiunea, negăsind îndeplinite formalităţile cerute de regulament, este de opinie a i se amâna călugărirea, până le va îndeplini.

I. P. S. Mitropolit Primat: Fiind-că este cântăreţ eŭ sunt de opiniune a i se aproba călugărirea.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Să se amâne, până va aduce certificatul de tragerea sorţuluĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Atuncĭ pun la vot opiniunea comisiuneĭ, cine este pentru, să bine-voiască a râdica mâna.

S'a aprobat.
Râdic şedinţa.
Şedinţa se râdică şi se anunţă cea viitóre pe Lunĭ 29 Octombrie.

† Preşedinte, **Iosif Mitropolit Primat.**

† Secretar, *Gerasim T. Piteşténu.*

Şedinţa din 29 Octombrie 1890.

—Şedinţa se deschide la órele 2 p. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal şi rĕspund presenţĭ 15 P. P. S. S. membri, fiind absent P. S. Ieremia Gălăţanu.

—Se comunică de la biuroŭ telegrama P. S. Ieremia Gălăţanu, prin care cere un congediŭ pentru ḑiua de 29 Octombrie.

—S-tul Sinod aprobă.

—Idem adresa D-luĭ Ministru al Cultelor şi Instrucţiuneĭ Publice, pe lângă care înaintéză S-tuluĭ Sinod Istoria Sacră a Nouluĭ Testament, prelucrată de P. S. Calistrat Orlénu dimpreună cu alţĭ profesorĭ.

O voce: Să se trimită la comisiunea alésă, pentru cercetarea cărţilor religióse.

P. S. Arhiereŭ Calistrat Bârlădénu: I. P. Sânte, eŭ nu pot lua parte în comisiune, fiind-că acéstă carte mĕ priveşte, şi de aceea v'aşĭ ruga, ca în locul meŭ să se alégă un alt membru în comisiune numaĭ pentru cercetarea acesteĭ cărţĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acesta să se trimită la comisiunea, pentru cercetarea, cărţilor didactice.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: La care comisiune?

I. P. S. Mitropolit Primat: La comisiunea numită ad-hoc.

P. S. Episcop al Huşilor: Nu este anume comisiune, pentru cercetarea tutor cărţilor, dar s'a procedat în felul acesta: Când vinea o carte. se alegea o comisiune, compusă din cutare şi cutare persóne, pentru cercetarea eĭ. Ast-

fel s'a urmat în sesiunea trecută şi ast-fel trebue să se urmeze şi acum.

I. P. S. Mitropolit Primat: *Póte să se numéscă şi o comisiune* deosebită; dar când voiţi acum saŭ după terminarea lucrărilor, cari sunt la ordinea ḑileĭ?

Vocĭ: După terminarea lucrărilor.

P. S. Arhiereŭ Innocentie Ploeşténu: Ca să nu maĭ facem o altă alegere, eŭ propun ca membru în locul P. S. Calistrat pe P. S. Episcop al Huşilor.

I. P. S. Mitropolit Primat: Consult pe S-tul Sinod, dacă primeşte propunerea P. S. Inocentie Ploeşténu.

Vocĭ: Primim.

I. P. S. Mitropolit Primat: Atuncĭ P. S. Episcop al Huşilor va face parte ca membru din comisiune, în locul P. S. Calistrat.

—Se comunică de la biuroŭ petiţia D-luĭ Ión Zmeu, pe lângă care înaintéză S-tuluĭ Sinod spre aprobare două cărţĭ operile sale intitulate „Utrenierul şi Leturghierul".

I. P. S. Mitropolit Primat: Ce hotăreşte S-tul Sinod pentru acésta?

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: Să se alégă o comisiune ad-hoc. compusă din persóne, ce cunosc meşteşugul cântăreĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ cred, că putea prea bine să le tipăréscă, fără să le maĭ fi adus la S-tul Sinod.

P *S Episcop al Argeşuluĭ*: I. P. Sânte Preşedinte. Aşa este, putea să le tipăréscă, şi eŭ tot aşa iam ḑis psaltuluĭ; însă dênsul a ţinut, ca să aĭbă şi voia Sinoduluĭ la care l'am îndreptat a obţine acésta. Cel puţin S-tul Sinod póte să'l autorize prin Episcopul respectiv, care avea grija acestor cântărĭ cunoscute ca necesariĭ şi chiar seminariilor.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Eŭ aşĭ fi de părere ca asemenea cântărĭ, cari sunt pentru Biserică, să nu se permită a se tipări aşa cu înlesnire, după cum pofteşte fiecare. De la acest domn pe care nu'l cunosc, dar am auḑit, că este un bun cântăreţ, un bun băét şi după cum se vede este şi muncitor, lucréză, am vĕḑut ḑic din lucrările luĭ o mică broşuriţă tipărită, încă pe când era regretatul Prea Sânţitul Bobulescu la Rômnic, este o broşură, în care se cuprind cele 11 eotinale şi care de la cea dintâĭ m'a isbit melodia acestor cântărĭ şi nu mi se pare că este tocmaĭ bisericéscă.

Este lesne a șĭ face cine-va o idee, că melodia trebue s'o acomodeze cu sensul vorbelor. Dar, este cu putință, să sărim odată, să facĭ salturĭ mortale? Putem noĭ să sărim de jos pe stréșina bisericeĭ și vice-versa? Nu. Eŭ laud lucrarea luĭ, silințele luĭ, dar nu este bine să întroducem în biserică cântărĭ cu așa înlesnire.

Acum să venim la cestiunea care este adusă aci. Eŭ m'am convins, că în aceste cărțĭ sunt întroduse cântărĭ de ale venerabiluluĭ bĕtrên Dimitrie Sucevénu, și cred, că nu este bine ca un tînĕr, orĭ-care ar fi el, să dea cântărĭ de ale altora sub numele sĕŭ, ci trebue să spună de unde le-a luat și de cine sunt compuse. Al doilea principiu este, să respecțĭ lucrarea altuia și să nu o modificĭ întru nimic, ci să o reproducĭ întocmaĭ chiar cu defectele eĭ cum ar fi, dacă nu, atuncĭ să facă el altele maĭ bune. In tot casul nu este bine să primim o asemenea carte și să dicem s'o tipărescă, ci trebue cercetată.

P. *S. Episcop al Hușilor*: Am cerut cuvêntul ca să vorbesc ceva tot în sensul cum a vorbit I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ. Eŭ știŭ, că cântăreții tinerĭ de astă-dĭ, cum eraŭ și uniĭ din ceĭ maĭ vechĭ, le place să se plimbe cu tonurile, să maĭ facă și câte o arie, câte o floricică maĭ de lume. De aceea trebue să punem o cât de mică restricțiune, să supunem lucrarea la un control.

Dacă S-tul Sinod nu voește să se alégă o comisiune adhoc pentru cercetarea acestor cărțĭ, să le recomande cel puțin P. S-tuluĭ Episcop respectiv, căcĭ, dacă nu mĕ înșel, P. S. Sa este un bun cântăreț și cunoște cântările bisericeștĭ; să le controleze P. S. Sa, și dacă va vedea că corespund cu tactul, cu melodia bisericeĭ, să aprobe tipărirea. Dacă P. S. Episcop al Argeșuluĭ, ia acéstă sarcină asupra P. S Sale, eŭ sunt de părere ca să se învoiască tipărirea acestor cărțĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Și eŭ mĕ unesc cu opiniunea emisă de P. S. Episcop al Hușilor, că aceste cărțĭ să se recomande P. S. Episcop al Argeșuluĭ; P. S. Sa să le cerceteze, și dacă le va găsi că sunt bune, să învoiască autoruluĭ tipărirea lor.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: Am cerut cuvêntul, ca să-mĭ arăt și eŭ opiniunea mea în acéstă cestiune. Nu trebuesc multe cunoștințe de specialist, pentru ca să putem hotărî modul, cum putem să procedem în acéstă cestiune.

După câte am audit, cei mai mulţi membri ai S-luĭ Sinod sunt de opiniunea emisă de I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ. Şi eŭ mĕ unesc cu acéstă opiniune, care este cea maĭ dréptă, cea maĭ largă şi cea maĭ des întrebuinţată de noĭ. Precum în cărţile de ideĭ tot asemenea şi în cărţile de musică, ómeniĭ îşĭ pot permite multe, de aceea şi S-tul Sinod a luat în mâna sa controlul tuturor cărţilor, ce se introduc în Biserică şi şcólă şi nouĕ acum nu ne rĕmâne, de cât să lucrăm ca şi până-acum; adecă sa alegem o comisiune de specialiştĭ. Avem tótă încrederea în P. S. Episcop al Argeşuluĭ, şi mĕ unesc şi eŭ cu părerea P. S. Episcop al Romanuluĭ, ca acéstă carte să se recomande Episcopuluĭ respectiv.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: N'am emis eŭ acéstă opiniune ci P. S. Episcop al Huşilor.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Fie şi aşa, şi dic, cu opinia P. S. Episcop al Huşilor, dar de ce să facem tot esceptiunĭ? De ce să nu numim o comisiune ad-hoc, compusă în mod regulat din ómenĭ competenţĭ, cariĭ să se ocupe cu acéstă carte, să-şi dea opiniunea lor prin un raport special cătră S-tul Sinod? Şi numaĭ dupĕ un asemenea studiŭ să luăm o hotărîre.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Dacă se va numi o comisiune ad-hoc, atuncĭ propun ca din acea comisiune să facă parte şi P. S. Episcop al Rômniculuĭ.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: Sunt alţĭ membri şi maĭ competenţĭ în asemenea materiĭ.

I. P. *S. Mitropolit Primat*: Atuncĭ dar, pun la vot opiniunea emisă de a se numi o comisiune din S-tul Sinod.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: Cer cuvêntul ca să ne lămurim bine asupra acestuĭ lucru. Dacă S-tul Sinod n'are încredere în P. S. Episcop al Argeşuluĭ, că ar putea să ducă la bun succes acéstă cestiune, atuncĭ de ce să'şĭ ia membriĭ S-tuluĭ Sinod o asemenea greutate? Vĕ rog, să observaţĭ, că acésta nu este un bagatel ci o mulţime de lucru. Cel puţin rânduiţ'o la un profesor, la psalt bun, care are încrederea nóstră a tuturor, să-l poftéscă S-tul Sinod, prin preşedintele nostru, să cerceteze acéstă carte şi să-şĭ dea opiniunea. Eŭ, din parte-mĭ nu sfătuesc pe nicĭ unul din membri S-tuluĭ Sinod să-şĭ ia o asemenea sarcină.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Cu tóte că sunt în causă, de óre-ce se dice, că cu bine-cuvêntarea mea s'o tipăréscă,

voesc să deslușesc pe S tul Sinod asupra acestuĭ domn. El este cunoscut de unii din P. P. S. S. Vóstre. El a fost maĭ întăĭ cântăreț la Episcopia de Rômnic și de acolo a trecut la Argeș. Eŭ, pentru talentele sale, și maĭ mult, pentru multa ostenélă ce și-a dat în privința acésta, 'ĭ am înlesnit calea de lucru prin mijlóce maĭ suficiente de existență, ca să pótă lucra cu plăcere. Cred, că o comisiune din S-tul Sinod cu greu ar putea cerceta acest manuscris de cântărĭ bisericeștĭ. Tot ce s'ar putea face maĭ cu lesnire asupra acestuĭ opŭ de cântărĭ este, că la Episcopia de Argeș, unde se găsește autorul, se maĭ află și un alt psalt anume Dimitrie Protopopescu, fórte cunoscĕtor de musică bisericéscă despre care Inalt Prea Sânțitul Mitropolit al Moldoveĭ ca fost Episcop de Argeș, are cunoștință despre capacitatea acestuĭ psalt. Acesta atașat pe lângă mine, îmĭ permit a ruga pe S-tul Sinod să lase acéstă lucrare a manuscrisuluĭ de cântărĭ în sarcina mea; și dacă îmĭ iaŭ acésta, cuvêntul este, că am cunoștință de fidela copiere a cântărilor dupĕ psalțĭ, ca I P. S. S. Mitropolit al Moldoveĭ, Dimitrie Sucevénu, Gelasie Arhimandritul și alțiĭ, cunoscuțĭ și recunoscuțĭ de Biserica nóstră; ĭar nu cum s'a dis de uniĭ dupĕ niște ariĭ strĕine de Biserica Ortodoxă.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Dupĕ cât vĕd, P. S. Episcop al Argeșuluĭ bine-voește, din bun simțimênt, din dragoste bisericéscă, să-șĭ ia asupră-șĭ acéstă sarcină........

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Da, da, îmĭ iaŭ

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Fórte bine, atuncĭ nu dic nimic în contra; mĕ unesc cu acésta cu condițiunea însă, ca în tótă lucrarea să aibă alăturĭ pe D. Matache Protopopescu, un bun cântăreț și când dic acesta, nu dic ca glas bun, ci ca bun cunoscĕtor de musica bisericéscă; ca vechiŭ cântăreț și cu bune sentimente de biserică. Primesc dic, cu acéstă condițiune, ca acela să fie nelipsit în tot cursul lucrăreĭ.

P. S. Episcop al Rômnicuĭuĭ: Am cerut cuvêntul, ca să vorbesc asupra persónelor, din care trebuește formată comisiunea. Cestiunea, cum vedețĭ, a trecut pe acest teren, pe terenul persónelor, care trebue să compună comisiunea. Acum când îmĭ stă înainte, ca să vorbesc asupra persónelor, din care trebuește formată comisiunea, eŭ nu lipsesc și cu acéstă ocasiune, de a arăta acelașĭ respect, aceiașĭ părere, ce am avut'o tot déuna despre P. S. Episcop al Argeșuluĭ,

fără de a trece peste mĕsură, ca să alegem o comisiune din S-tul Sinod. Să se alégă o comisiune, din care P. S. Sa să nu lipséscă, şi să fie compusă şi din ómenĭ competinţĭ în materie. Dar să avem o normă pentru tóte lucrările nóstre.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de jos: I. P. Sânte Preşedinte, vĕ rog, să puneţĭ la vot opiniunea emisă de P. S. Episcop al Rômniculuĭ ca cea maĭ departată.

I. P. *S. Mitropolit* P*rimat*: Pun la vot opiniunea emisă de P. S. Episcop al Rômniculuĭ, care este pentru alegerea uneĭ comisiunĭ din S tul Sinod şi din care să facă parte şi P. S. Episcop al Argeşuluĭ.

A cădut.

Acum rĕmâne de sine opiniunea emisă de P. S. Episcop al Huşilor şi de I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, ca acéstă carte să se recomande P. S. Episcop respectiv.

Acum intrăm în ordinea dileĭ.

La ordinea dileĭ avem:

1) Raportul comisiuneĭ ad-hoc, relativ la alegerea de secretar al Sântuluĭ Sinod.

2) Raportul comisiuneĭ ad-hoc, pentru cercetarea Manualuluĭ de Geografie a locurilor sânte, de Diaconul Costescu Duca din Buzeŭ.

3) Idem, pentru cercetarea manualelor de Morala Creştină şi Dogmele, de Protoïereul Constantin Popescu din Târgovişte.

4) Raportul comisiuneĭ relativ la cestiunea arménă, şi

5) Maĭ multe rapórte relative la călugăririĭ.

Cu care voiţĭ să începem maĭ întâĭ?

Vocĭ: Să urmăm după ordinea dileĭ.

I. P. *S. Mitropolit* P*rimat*: Atuncĭ P. S. raportor, este rugat să bine-voiască a da citire raportuluĭ comisiuneĭ, pentru alegerea de secretar al S-tuluĭ Sinod.

—P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, ca raportor, citeşte raportul următor al comisiuneĭ relativ la alegerea de secretar al S-tuluĭ Sinod.

Inalt Prea Sânţite Preşedinte,

Noua comisiune alésă ad-hoc de S-tul Sinod în şedinţa de 21 curent, pentru a se rosti asupra petiţiunilor primite

la biuroul S-tuluĭ Sinod pentru locul de secretar, devenit vacant prin demisiunea D-luĭ Cornoïu, întrunindu-se în ḑiua de 22 Octombrie, s'a constituit cum urméză: P. S. Episcop al Rômniculuĭ-Noul Severin ca președinte, ĭar subscrisul ca raportor.

Dupĕ acesta, comisiunea, luând în cercetare actele aspiranților la postul în cestiune, a găsit în dosarul respectiv cincĭ petițiunĭ, și anume: a P. S. Arhiereŭ locotenent, Callistrat Bârlădénu, a D-lor: M. S. Dobrescu, D. Niculescu, Th. Ghiga și a preotuluĭ Ovidiu Muscelénu. Dintre aspiranțĭ, numaĭ cel din urmă a însoțit petițiunea sa de două acte: unul sub No. 261 din 1886 eliberat din partea Directoruluĭ Seminaruluĭ Central din Bucureștĭ, prin care se atestă buna conduită a petiționaruluĭ, ca șef pedagog al aceleĭ instituțiunĭ, și al doilea un decret al Ministeruluĭ Cultelor și Instrucțiuneĭ Publice sub No. 4743 din 1890, prin care preotul Ovidiu este numit profesor definitiv la catedra de religiune, la Liceul St. Sava din Bucureștĭ.

Din petițiunile aspiranților maĭ sus numițĭ, vĕḑêndu-se că numaĭ treĭ dintre dênșiĭ aŭ titlul de licență în Theologie și anume: P. S. Arhiereŭ Callistrat, D-niĭ M. S. Dobrescu și D. Niculescu, pe când D-l Th. Ghiga este numaĭ absolvent, ĭar părintele Ovidiu Muscelénu încă student al facultățeĭ de Theologie.

Comisiunea, avênd în vedere, că art. 8 din *regulamentul interior* al S-tuluĭ Sinod cere, ca secretarul seu *sa fie Theolog;* avênd în vedere, că aspiranțiĭ de maĭ sus nu aŭ titlurĭ științifice egale, a decis ca deliberările séle să se limiteze numaĭ la acele persóne dintre petiționarĭ, carĭ aŭ titlurĭ științifice în facultatea de Theologie, înlăturând cererile ce ar maĭ veni maĭ în urmă, pentru ocuparea postuluĭ în cestiune.

Consecinte acesteĭ disposițiunĭ comisiunea, a cerut prin P. S. S. Președinte aspiranților titrațĭ, și anume: P. S. Arhiereŭ locotenent Callistrat și D-lor M. S. Dobrescu și D. Niculescu să presinte acesteĭ comisiunĭ titlurile științifice respective, cel-maĭ târḑiŭ până la 27 Octombrie inclusiv, cu adaogire, că dupĕ acest termen comisiunea va păși la lucrările sale, fără să maĭ țină sémă de actele presentate în urma acestuĭ termen. De cele ce preced, comisiunea a încheiat procesul-verbal No. 1. Iar adresele ce s'aŭ trimis aspiranților pórtă No. 2.

Astă-ḑĭ 29 curent, comisiunea întrunindu-se spre a se rosti asupra cererilor, președintele seŭ P. S Episcop de Rômnic-Noul Severin, 'ĭ-a presentat două diplome de licență în Theologie: una a P. S. Arhiereŭ Callistrat sub No. 432 din 1877, eliberata de facultatea de Theologie din Athena, și alta a D-luĭ M. S. Dobrescu sub No. 748 din 1890 eliberat de la Universitatea din Bucureștĭ. Cel de al treilea aspirant D-l D. Niculescu a declarat pe adresa ce ĭ s'a trimis că-'șĭ retrage cererea.

Din tóte cererile adresate S-tuluĭ Sinod în cestiunea loculuĭ vacant de secretar, nerĕmâind de cât acea a P. S. Arhiereŭ Callistrat și D-l M. Dobrescu, majoritatea comisiuneĭ, compusă din P.P. S.S. Episcopĭ de Rômnic și Hușĭ; avênd în vedere, că aceștĭ doĭ aspiranțĭ aŭ titlurĭ egale în Theologie este de opiniune, ca ultima hotărîre să rĕmâe la S-tul Sinod, care prin votul sĕŭ va denumi pe persóna, care va crede de cuviință.

Minoritatea comisiuneĭ, compusă din P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos. avênd în vedere vechimea titluluĭ P. S. Arhiereŭ Callistrat; avênd în vedere că P. S. a fost numit în anul 1882 și profesor suplinitor la facultatea de Theologie din Bucureștĭ și a predat la acéstă facultate cursul de Patrologie timp de un an; avênd în vedore dorința și năzuința S tuluĭ Sinod exprimată prin diferitele întervenirĭ pe la onor. Guvern, de a se ameliora cât maĭ urgent posițiunea Arhiereilor titularĭ; avênd în vedere că P. S. Arhiereŭ Callistrat este Arhiereŭ încă de la 1880; avênd în vedere că P. S. Sa nu are alt venit de cât 200 leĭ pe lună, ca îngrijitor al Bisericeĭ Zlătarĭ; considerând greutățile ce aŭ P.P. S.S. Sa Arhiereĭ de a'șĭ căpata mijlócele ḑilnice de traĭ, cum și datoriele ce aŭ de a'șĭ întreține dupĕ cum se cuvine prestigiul de Arhiereŭ: Pentru aceste motive este de părere, ca S tul Sinod să denuméscă pe P. S. Arhiereŭ Callistrat ca secretar al S-tuluĭ Sinod, în locul devenit vacant prin demisiunea D-luĭ Cornoĭu.

Actele aspiranților li se vor elibera, semnând pe acest raport de a lor primire.

Acésta fiind lucrarea comisiuneĭ o supune cu respect prin sub scrisul, la apreciarea S-tuluĭ Sinod, înaintând odată cu acésta tóte actele, cum și procesul-verbal No. 3, dresat în ultima ședință a comisiuneĭ.

Primiţĭ, vĕ rog Inalt Prea Sânte Stĕpâne, expresiunea dragosteĭ şi a devotamentuluĭ ce vĕ păstrez.

† *Parthenie al Dunăreĭ de jos.*

1890 Octombrie 29.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: I. P. Sânţite şi Prea Sânţĭ Părinţĭ şi fraţĭ, am semnalat două lucrurĭ în cursul citireĭ acestuĭ raport. Am semnalat punctul acela unde se arată, că posiţiunea Arhiereilor este fórte insuficient resplătită. Acésta o cunóştem cu toţiĭ şi regretăm, ca încă până acum posiţiunea Arhiereilor locotenenţĭ nu este asigurată. Dar, ca să ne întemeiem numaĭ pe acest argument pentru a numi pe P. S. Callistrat secretar al S-tuluĭ Sinod, de şi este un argument sănĕtos, dar eŭ cred, că nu ne este de ajuns. Eŭ unul din parte-mĭ prefer, ca să încredinţez o posiţiune óre-care în biserică, în lucrările bisericeĭ, în administraţia lucrărilor bisericeştĭ, să le încredinţez uneĭ persóne maĭ înaintate în vârstă. De aceea, eŭ şi în alegerea de protoiereĭ nu m'am grăbit până acum, că numaĭ de cât să iaŭ seminariştĭ de şépte clase. ca să-ĭ pun protoiereĭ. Nu încredinţez eŭ administraţia bisericeĭ pe mâna unor tinerĭ, carĭ n'au esperienţa şi carĭ sunt cu capul plin de fumurĭ; de şi ar fi cu ştiinţă, dar n'aŭ esperienţa cuvenită, ci le maĭ trebue esperienţă şi încercare. Aşa dar asupra acestor două persóne numite de comisiune în raport, eŭ aşĭ da preferinţă P. S. Callistrat, care este maĭ cu cunoştinţă şi maĭ în vârstă.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Va să dică, votăm pe faţă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Intreb dacă maĭ cere cineva cuvêntul. Nemaĭ cerênd nimenĭ cuvêntul, discuţiunea generala este închisă.

Acum se va pune la vot opiniunea cea maĭ departată. Cum voiţĭ? Prin sculare şi şedere, sau cu bile.

Vocĭ: Cu bile.

—Se procede la vot cu bile.

I. P. S. Mitropolit Primat: Resultatul votuluĭ este:

Votanţĭ	15
Majoritate absolută	8
Bile albe pentru	14
Bile negre contra	1

Prin urmare P. S. Callistrat este ales secretar al cancelarieĭ S-tuluĭ Sinod.

P. *S. Calistrat Bârladeanu*: I. P. Sânte şi Prea Sânţĭ Părinţĭ! Mĕ simt dator să mulţumesc cu recunoştinţă încrederei ce'mĭ dă S-tul Sinod, acordându-mĭ acéstă însărcinare de secretar al sĕŭ. Mĕ voiŭ sili din tóte puterile mele să corespund la aşteptările S-tuluĭ Sinod, dar în acelaşĭ timp, rog pe S-tul Sinod, să fie maĭ indulgent, dacă lucrările nu vor fi făcute în tocmaĭ la timp, până să fiŭ cunoscĕtor de actele din cancelarie şi de cursul lucrărilor. Acésta am avut de ḑis, şi să mulţumĕsc S-tuluĭ Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat: Acum se înţelege de la sine că P. S. Callistrat nu maĭ póte fi ca secretar al biurouluĭ şi deci, S-tul Sinod este rugat să se rostéscă asupra alegereĭ unuĭ secretar în locul P. S. Callistrat.

Vocĭ: Propunem pe P. S. Iónichie Bacaónu, fără să maĭ alegem.

I. P. S. Mitropolit Primat: Primeşte S-tul Sinod acéstă propunere?

Vocĭ: Da, primim.

I. P. S. Mitropolit Primat: Atuncĭ P. S. Iónichie Bacaónu este ales secretar, în locul P. S. Callistrat şi'l rog a'şi lua locul.

—Se citeşte raportul comisiuneĭ, relativ la Geografia locurilor sânte, de Diaconul Coştescu Duca.

—Se pune la vot şi se aprobă conclusiunile raportuluĭ.

—Se citeşte raportul comisiuneĭ, relativ la cartea Protoĭereuluĭ Constantin Popescu, profesor la Gimnasiul din Têrgovişte.

P. S. Episcop al Dunărei de-jos: Am ĭuat cuvêntul nu în contra conclusiunilor raportuluĭ, ci ca să atrag atenţiunea S-tuluĭ Sinod asupra unuĭ mare inconvenient imposibil de înlăturat, pe cât timp vom rĕmânea în practica de până acum, ca să primim şi să cercetăm manuale deja imprimate. Venind acum la casul de faţă, auḑirăţĭ conclusiunile raportuluĭ. Comisiunea se rosteşte pentru admiterea cărţeĭ părinteluĭ C. Popescu cu observaţiunea, ca la ediţiunea a doua să corecteze punctele indicate. Da! nu se póte maĭ juste observaţiunĭ. Dar până să se epuisese ediţiunea acésta, copiĭ aŭ să înveţe multe greşelĭ de ale autoruluĭ, lucru fórte păgubitor instrucţiuneĭ religióse a copiilor şi însuşĭ sentimentuluĭ lor religios. Când S-tul Sinod are a se pronunţa asupra unuĭ manual imprimat se găseşte în faţa unuĭ faits-acomplis şi cu greŭ, fórte cu greŭ

maĭ póte exige de la un biet autor să reîmprime ediţiunea presentată. De aceĭa, în cele maĭ multe casurĭ generositatea împedică critica din legile sale. Pentru remedierea tutor acestor inconveniente, rog pe S-tul Sinod, să numaĭ priméscă spre cercetare manuale imprimate, ci să ia o mĕsură, prin care să scutim pe copiĭ de a învĕţa pe cărţĭ pline de erorĭ, altmintrelea S-tul Sinod aprobând atarĭ cărţĭ ia respunderea în faţa Bisericeĭ şi a ţĕreĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Eŭ cred, că nu se póte impune nimĕnuĭ să'şĭ aducă manuscrisul sĕŭ, căcĭ nu ştim maĭ dinainte cine e acela care va presenta. El tipărindu-l, dacă nu are aprobarea S tuluĭ Sinod nu póte să trécă pe copertă acéstă aprobare, şi atuncĭ nu este primită cartea în şcóle, căcĭ numaĭ după aprobarea S tuluĭ Sinod, cartea este primită ca text didactic, şi de aceia propunerea acésta nu'şĭ ar avea locul aci. Este destul să ne mărginim a comunica autoruluĭ propunerea din raport

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Cum? S-tul Sinod nu trebue să pună cu o oră maĭ înainte stavilă rĕuluĭ?

I P. S. Mitropolit Primat: Neputênd căpăta aprobarea, S-tuluĭ Sinod nu este primită în şcóle.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: I. P. Sânte Preşedinte. Urmând cu practica de până acum, ajungem la resultate desastróse, căcĭ dacă am aduna din tóte cărţile aprobate de S-tul Sinod greşelile câte ele conţin, aţĭ vedea că maĭ tóte datele însemnate ale V. şi N. Testament sunt viţiate. Pentru aceea persist în ceea ce am ḑis, ca să se pue stavilă rĕuluĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Nu putem să nu primim a se tipări.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: In privinţa acésta ar trebui să esprimăm un vot lămurit. Comisiunea S tuluĭ Sinod a cercetat acéstă cărticică, care este tipărită şi încă în a doua ediţie, şi ḑice ca să se facă nişte observaţiunĭ, care sunt fórte bune. Dar acum, în ce sens să dăm votul nostru? S-tul Sinod cum să'şĭ dea votul sĕŭ? Că este primită pentru şcóle sau nu?

P. *S. Arhiereu Iónichie Bacaónul* : Aşa este opiniunea din raport, ca să fie primită în şcóle.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Atuncĭ ḑic şi eŭ. că are dreptate P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, că dacă vor să aducă cartea lă S-tul Sinod, să vină cu ea înainte de a o tipări în manuscris.

Acum s'a ḑis, cum că nu putem să ne opunem a se tipări; dar ïată că după ce se tipăreşte vine înaintea nóstră, şi noï ce să facem? S'a găsit cutare defect şi S-tul Sinod n'o aprobă pentru şcóle.

P. S. Arhiereŭ Valerian Rômnicénu: Comisiunea o aprobă.

P. S. Arhiereŭ Gerasim Piteştênu: Este o singură fóie cu greşelï, numaï aceea să se schimbe.

P. S. Ghenadie Episcop de Argeş: Inalt Prea Sânţite! Imï aduc aminte că încă din sesiunea precedentă s'a rădicat asemenea cestiunï şi s'a vorbit în destul, hotărându-se tot odată, ca să nu maï vină cu cartea tipărită, ci în manuscris. Prin urmare nu póte şti nimenï ce se face aci şi deci ar trebui să se dea un comunicat, în care să se arate, ca nimenï nu póte să aducă cartea de cât în manuscris şi dacă se va aproba de S-tul Sinod s'o tipărécsă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Ce decideţï asupra raportuluï?

—Se pune la vot conclusiunile raportuluï şi se primesc.

P. *S. Episcop al Iluşilor*: Cestiunea sulevată de P. S. Episcop al Dunăreï de jos este importantă; căcï adevĕrul este, că noï membri din comisiunï, ţinênd sémă de greutăţï, tipăriturï, muncă şi multe de acestea, venim în cele din urmă şi ḑicem: cartea este bună. din puntul de vedere cutare saŭ cutare, arătând părţile cele bune, apoï arătăm şi pe cele rĕle, şi cerem votul S-tuluï Sinod cu condiţiune, ca la altă ediţie să se scótă părţile rĕle. Nu este tocmaï bun lucrul acesta.

Şi încă ce maï fac uniï din autorï? Indată ce S-tul Sinod aprobă o carte de acestea, care este imprimată, cu condiţiune ca să o cerceteze la altă ediţie. vine şi schimbă numaï coperta şi ḑice: *Cu aprobarea St. Sinod*; aşa că ne pune pe noï în o posiţiune fórte grea, ḑicênd că este aprobată de St. Sinod.

De aceea rog, pe St. Sinod să ia o mĕsură în acéstă privinţă, ca autoriï de cărţï religióse didactice să nu le imprime, maï 'nainte de aprobaroa S-luï Sinod.

P. *S. Episcop al Romanuluï*: Acésta trebue adresată Ministeruluï Cultelor.

P. *S. Episcop al Huşilor*: Cred, că trebue facut un comunicat prin „Monitorul oficial", ca să ştie toţï aceia care vor şi fac cărţï didactice religióse, să nu le imprime înainte de a fi aprobate de St. Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat: Indată ce St. Sinod va aproba acésta, atuncĭ se va esecuta întocmaĭ.

P. S. Episcop al Rômnicului: Daţi-mĭ voie I. P. Sânţiţĭ şi P. S. S. membriĭ, să diferesc de opiniunea emisă, şi să'mĭ arĕt şi cuvintele pentru ce cu comunicatul propus, fie făcut prin Minister, fie direct prin St. Sinod, eŭ cred şi sunt convins chiar, că noĭ nu vom ajunge la resultatul dorit; maĭ mult, contravenim legeĭ preseĭ. Legea preseĭ dă drept orĭ cuĭ să tipărescă, ce crede de cuviinţă şi dacă voiţĭ şi câte bazagoniĭ tóte. Acesta este resultatul sistemuluĭ nostru de organisare socială. Un comunicat al nostru nu ne va duce la ceia ce dorim, póte că din un asemenea comunicat dacă s'ar face, ar resulta ceva neaşteptat. Dupre mine calea comunicatelor nu este bună şi nicĭ practică — calea cea maĭ nemerită, cea maĭ sigură, care ne póte aduce anume la aceia ce dorim, este în mânele nóstre şi este un lucru fórte simplu; şi anume: Dupre opiniunea mea, comisiunele însărcinate cu cercetarea unor asemenea cărţĭ, adică acelor tipărite, să nu le aprobe de cât cu observaţia: „Cartea va fi aprobată de St. Sinod, când se va presenta cu corecţiunele cutare saŭ cutare". Acésta este singura mĕsură practică; altmintrelea tot ce hotărâm noĭ acĭ va rĕmâne în cartónele Ministeruluĭ. Acésta este o mĕsură conformă cu legele ţăreĭ şi de care pot benificia şi persónele, care aŭ cărţĭ tipărite acum. De aceea cred, că în mâna comisiunelor alese, pentru cercetarea cărţilor, stă tótă soluţiunea cestiuneĭ si ele conformându-se opiniuneĭ mele, spuse acum, vor realisa cu tótă uşurinţa dorinţa arĕtată aicĭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Cestiunea acésta, în urma celor dise de P. S. Episcop al Rômniculuĭ, vrênd nevrênd provócă o întindere maĭ departe asupra celor ce s'aŭ dis pentru aprobare, şi eŭ mĕ unesc despre modul espresiuniĭ. Cărticica acésta se va aproba de St. Sinod, când va veni cu modificările cutare saŭ cutare; acésta este fórte clar şi bine dis. Dar asupra cuvintelor, care s'aŭ dis că noĭ suntem în contra legeĭ preseĭ şi nu ştiu maĭ ce ......dar pentru Dumnedeŭ acésta împinge pe cine-va să'şĭ esprime ideele şi opiniunele sale fórte departe. Dar sunt lucrurĭ stabilite în lume, în stat; apoĭ dacă va venĭ unul, nu dic nebun — ci unu prea pretenţios şi să dică: Mie aşa mĭ se pare în materie de religiune. Se póte, apoĭ atuncĭ tot

așa are de dis și în contra legeĭ cutare saŭ cutare, care este votată de corpurile legĭuitóre ale țăreĭ, că așa mi se pare mie; óre așa este permis cui-va? Pótă să scrie cum îĭ va plăcea, vedem în gazete fel de fel de articole, dar aci este cestiunea de niște lucrurĭ stabilite religióse, este de prisos a vorbi aci între noi despre niște lucruri stabilite de secoli și trebue să respectăm așa precum — eram să dic precum se respectă omul pe sine, dar nu toțĭ se respectă pe sine, — precum se respectă legile țěreĭ care sunt laice; este și o maximă care dice: *„dura lex sed lex“*, legea este aspră dar este lege Este libertatea preseĭ. póte să scrie un nebun cât va pofti, dar cine îl bagă în sémă? Dar când vine cu o cărticică, care are pretențiunea să o întroducă în șcóle, și ideele dint'aceea să se comunice tinerimeĭ acesteĭ inocente, să se întroducă în scólă, ca și cum ar fi într'o grădină deschisă vraiște, fără păditor; acésta este altă cestiune, noĭ însă suntem în drept să dicem: O! El póte să tipăréscă, dar va fi ca un om care bate câmpiĭ.

Opiniunea P. S. S. Episcop de Rômnic îmĭ place, ca orĭ ce carte să fie aprobată, după ce va veni cu mod ficările propuse.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ. — 'Mi pare rěŭ, că incidentul acesta este rîdicat de mine, și dacă nu 'l rîdicam póte Prea Sfinția Sa Episcopul de Rômnic nu lua cuvêntul. Eŭ am cerut cuvêntul asupra casurilor, carĭ s'aŭ presentat anume, ca adică să nu se maĭ aducă cărțĭ religióse tipărite de autoriĭ lor, ci manuscrise. Acum P. S. Episcop al Rômniculuĭ dice: Fórte bine, dar facețĭ contra legeĭ preseĭ. Dar acésta este cu totul alt ceva frate, o cunóștem cu toțiĭ, ca este presă între presă, și presa bisericéscă și a cărților eĭ rituale și didactice are trebuință să fie censurată de cătră S-tul Sinod. Mi se pare că P. S. Vóstră și eŭ am vědut casurĭ regretabile. — Unul a fost, cu o carte a unuĭ profesor de la Facultatea de Teologie scrisă și adusă aci, spre mirarea Sinoduluĭ, cu o erezie ne maĭ cunoscută până acum. Chiar astă-dĭ ni s'a presentat un cas, cu cartea P. S. Callistrat Bârlădeanu, să'mĭ permită P. S. Sa fratele Arhiereŭ Callistrat, și 'l rog să nu să supere, că'ĭ trag atențiunea asupra acesteĭ cărțĭ, că nu trebuia sa se ducă cu dînsa la Dl. Ministru, ci trebuia și de regulă era ca membru al S-luĭ Sinod să vie cu dînsa aci. Vedețĭ că chĭar D. Ministru a recunoscut acest

drept al Sinodului, înaintându-o pe cale formală desbaterei acestuĭ Corp bisericesc în dreptul căruia cad aceste cărţĭ religióse didactice. Pentru acésta sunt de opiniunea care am emis'o şi pe care a împărtăşit'o şi P. S. Episcop al Huşuluĭ, să se facă un comunicat prin Monitor, ca aceĭ carĭ vor să facă cărţĭ de acum înainte, să nu maĭ vină pe calea care a venit până acum cu ele tipărite, ci cu manuscris.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Suntem aprópe înţeleşĭ asupra cestiuneĭ care ne preocupă, şi numaĭ câteva ideĭ de a doua ordine mi se pare. Cel maĭ radical însă în acésta cestiune a fost P. S. Episcop al Rômniculuĭ. P. S. Sa ne înfricoşază cu libertatea preseĭ. Heĭ! P. Sânţite! Este libertate şi libertate; libertatea s'o aĭbă toţĭ fugariĭ de pe la scóle şi meseriĭ, carĭ să înghesue prin birourile preseĭ şi debitéză prin ziare frase pline de tot rĕul. Libertatea s'o aĭbă ceĭ de pe strade, carĭ n'aŭ căpătâiŭ, dar când e vorba de Biserică şi învĕţământ religios, când este vorba de mersul acestor marĭ instituţinĭ creştine. atuncĭ Episcopul are cuvêntul sĕŭ şi legile trebue să'l asculte. Episcopul este, pre cum sciţĭ supraveghiatorul, dirigĕtorul şi conducĕtorul mersuluĭ Bisericeĭ şi al Religiuneĭ, şi când din nenorocire un Episcop va abdica la acest drept, atuncĭ el nu maĭ e Episcop. Acésta am avut de ḑis în ceea ce priveşte cestiunea libertăţiĭ preseĭ în Biserică şi învĕţământul religios. Cât pentru regulele ce prescrie P. S. raportorul comisiuneĭ, cum trebue să facă raportorul, raportul sĕŭ, eŭ gândesc că ele sunt prea mature saŭ prea târḑie. Prea mature întru cât să cere a se prescrie şi îngrădi nişte conclusiunĭ asupra unor cărţĭ carĭ aŭ să vie în viitor, fără ca să ştim noĭ de vor veni şi ce vor conţine. Acésta decisiune, de va fi luată, răpeşte comisiuneĭ orĭ ce libertate de acţiune, şi prin urmare orĭ ce respundere a judecăreĭ casuluĭ. S-tul Sinod însă trebue să lase comisiuneĭ libertatea sa de acţiunĭ, şi când va veni comisiunea cu raportul sĕŭ, şi 'şĭ va spune opiniunea sa, S-tul Sinod aprobă saŭ modifică, saŭ chiar respinge conclusiunile raportuluĭ de multe orĭ la opiniunea din raport. Prea târḑie ar fi mĕsura propusă, întru cât manualele fiind imprimate, comisiunea se găseşte dèja după cum am ḑis, în faţa unuĭ faits-acomplis, şi orĭ ce observaţiune făcută de comisiune este nefolositóre, întru cât erorile constatate în

manualul imprimat, nu se pot corige, de cât în altă ediţiune, dacă altă ediţiune se va maĭ face. Dar ceea ce mĕ face să fiŭ în contra manualelor imprimate şi aduse spre cercetare este şi faptul real, de care tot déuna să loveşte comisiunea, fără ca să'l pótă evita. Este, că dacă s'ar refusa un manual imprimat, saŭ i s'ar impune autoruluĭ a'l corigea chĭar în ediţiunea presentată S-luĭ Sinod, el, autorul începe a se plânge pre la membriĭ Sinoduluĭ, că a cheltuit banĭ mu'ţĭ cu imprimatul, şi că'l obligă să corigă erorile constatate, este a'l nenoroci, şi ast tel comisiunea, vrênd nevrênd, merge cu generositatea până acolo, în cât o mulţime de erorĭ rĕmân în text. Pentru a înlătura dar, odată pentru tot d'auna, tóte aceste inconveniente atât de păgubitóre şi autorilor şi învĕţămêntuluĭ religios, rog pe S-tul Sinod să facă cunoscut, prin organul I. P. S. Preşedinte, dorinţa S-tuĭ Sinod, şi să intervină la Onor. Guvern, ca să dea un comunicat pentru toţĭ aceia, carĭ vor voi să facă de aci înainte cărţĭ de religiune, pentru usul scólelor, că *S-tul Sinod nu maĭ primeşte de aci înainte cărţĭ imprimate pentru censură, ci cărţĭ manuscrise.* Cât pentru manuale imprimate, rĕmâne ca S-tul Sinod să decidă regula de urmat. Dar pentru cărţile ce se vor face pe viitor — bine înţeles, pentru cele ce nu s'aŭ presentat până acum Sântuluĭ Sinod, noĭ voim ca ele să fie cât să póte de corecte, ca să nu ni se maĭ ḑică, după cum ni s'a întêmplat să 'mĭ ḑică mie, ca S-tul Sinod, aprobă cărţĭ pline de erorĭ — ceea ce dovedeşte, că nu s'a uitat la ele. Gândiţi-vĕ, vĕ rog, la rĕul ce să face cu bieţiĭ copiĭ. Eĭ bagă în inima şi mintea lor tel de fel de erorĭ, unele de cât altele maĭ inepte şi vătămatóre. P. S. raportor ni spune, ce rĕŭ a tradus autorul C. Popescu: „Carnea trupuluĭ Tĕŭ“ etc Aceste sunt erorĭ marĭ şi trebuesc înlăturate cât maĭ urgent. Trebue să punem mĕsură şi regulă autorilor de cărţĭ religióse-didactice, pentru ca să introducem în inima copiilor adevĕrurile religiuneĭ creştine, aşa precum le posedă şi învaţă Biserica ortodoxă. Episcopatul este autoritatea prin escelenţă, căruia incumbă dreptul şi datoria sa, direcţiunea învĕţămêntuluĭ religios. El este cĭobanul, şi după el trebue să urmeze turma, ĭar nu el să se conducă de turmă. Orĭ suntem Episcopĭ, orĭ nu suntem. Dacă suntem să ne dăm cuvêntul nostru, ĭar dacă nu suntem, vaĭ de eĭ şi de Biserică şi de religiune.

Cred însă, că împărtăşiţĭ cu toţiĭ acest simţimênt şi de aceea, vĕ rog, să primim propunerea.

P. S. Episcop al Huşilor: Inalt Prea Sânte Preşedinte. Prea Sânţitul Episcop al Rômniculuĭ s'a referit la libertatea preseĭ; ce are a face libertatea preseĭ cu casul de faţă? Noĭ. S-tul Sinod, cred că vom face un bine autorilor de cărţĭ religióse didactice, prevestindu-ĭ maĭ dinainte, să nu imprime cărţile, ca nu în urmă să rĕmână cu cărţile imprimate şi ne aprobate. Cu tóte acestea, eĭ pot să le imprime; dar după ce se va face comunicatul şi vor veni cu cărţĭ imprimate, atuncĭ S-tul Sinod nu va maĭ ţinea sémă de cheltuĭală şi muncă ca până acum, ci va califica cartea după merit. Cum vedeţĭ, acum ţinem sémă de ostenéla ce 'şi-a dat, de baniĭ ce a cheltuit, însă sunt câte-va greşelĭ, pentru acestea, dic membriĭ comisiuneĭ să o respingem? Nu; ci să'ĭ facem concesiunea — să o corecteze la a doua ediţiune. De aceia, cred, că vom face un mare serviciŭ autorilor, când le vom dice: Nu faceţi cheltuelĭ maĭ înainte, până nu va trece prin St. Sinod şi se va aproba.

I. P. S. Mitropolit Primat: Formulaţĭ propunerea P. S. Vóstre.

—Se citeşte propunerea următóre a P. S. Episcop al Huşilor:

PROPUNERE.

„Ca Sântul Sinod să dea un comunicat prin intermediul D-luĭ Ministru al Cultelor şi Instrucţiuneĭ publice, „că autoriĭ de cărţi didactice religióse să nu'şĭ imprime „opurile lor, până nu vor trece prin censura S-tuluĭ Sinod".

† *Silvestru al Huşilor.*
† *Partenie al Dunăreĭ de jos.*
† *Ghenadie de Argeş.*
† *Innocent M. Ploeşténu.*
† *Dionisie Craiovénu.*
† *Dositheĭ Botoşenénu.*

—Se pune la vot, şi se primeşte.

P. *S. Episcop al Rômniculuĭ*: Declar că sunt contra.

—P. S. Valerian Rômnicénu, raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, pentru tunderea în monahism a soreĭ Zoiţa Popescu de 73 anĭ din Mănăstirea Adam.

Comisiunea, găsind îndeplinite formalitățile cerute de regulament, opinéză admiterea la călugărire a numiteĭ sore.

S-tul Sinod aprobă.

—Idem, pentru tunderea în monahism a soreĭ Caliopi Rizu Cariagdi de 43 anĭ din Mănăstirea Adam.

Comisiunea, în urma cercetăreĭ actelor, opinéză, și St. Sinod aprobă tunderea numiteĭ sore în schima monahală.

—Idem, pentru tunderea în monahism a soreĭ Efrosina Milosevicĭ de 40 anĭ din Mănăstirea Adam.

Comisiunea, găsind îndeplinite formele cerute de regulament, este de opiniune a se admite la călugărire.

S-tul Sinod aprobă.

—Idem, pentru tunderea în monahism a soreĭ Elena Crupenschi de 41 anĭ din Mănăstirea Adam.

—Comisiunea, în urma cercetăreĭ actelor opinéză a fi admisă la călugărire.

S-tul Sinod aprobă.

—Idem, pentru tunderea în monahism a soreĭ Zoița Patrichie de 40 anĭ. Comisiunea gasind înplinite formele cerute de regulament, opinéză admiterea la călugărirea anumiteĭ sore.

St. Sinod aprobă.

—Idem, pentru tunderea în monahism a soreĭ Maria Panaitescu de 40 anĭ din monastirea Adam.

Comisiunea, găsind îndeplinite formele regulamentare, opinéză a fi admisă la călugărie.

S-tul Sinod aprobă.

—Idem, pentru tunderea în monahism a frateluĭ Constantin Mirică de 54 anĭ din monastirea Ciolanu.

Comisiunea, găsind îndeplinite formele cerute de regulament, opinéză a fi admis la călugărire.

S-tul Sinod aprobă.

—Idem, pentru tunderea în monahism a soreĭ Aglaia Milosovicĭ de 41 anĭ din monastirea Adam

Comisiunea, găsind îndeplinite formele cerute de regulament opinéză a fi admisă.

S-tul Sinod aprobă

Ședința se rîdică și se anunță cea viitóre pentru a 2-a ḑi, 30 Octombre orele 2 p. m.

† Președinte, **Iosif Mitropolit Primat.**

† Secretar, *Gerasim T. Piteșténu.*

Şedinţa din 30 Octombrie 1890.

—Şedinţa se deschide la orele 2 p. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat.

—Să face apelul nominal şi respund presenţĭ 15 P. P. S. S. membri, fiind absent P. S Ieremia Galaţeanu.

I. P. S. Mitropolit Primat: Suntem în numĕr. prin urmare şedinţa este deschisă. P. S. Secretar este rugat, să binevoéscă a da cetire sumaruluĭ şedinţeĭ precedente.

—P. S. Gerasim Piteşténu, secretar, citeşte sumarul şedinţeĭ de la 29 ale curentei, care punêndu-se la vot se aprobă.

Se comunică da la biuroŭ 6 adrese ale S-teĭ Mitropoliĭ a Moldoveĭ, însoţite de 18 dosare, relative la călugăririĭ şi se trmit la comisiunea de petiţiunĭ.

—Idem petiţiunea P. S. Dositeiŭ Botoşănénu, prin care cere un congediŭ pentru două ḑile.

—S-tul Sinod aprobă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Nemai fiind comunicări, intrăm în ordinea ḑileĭ.

La ordinea ḑileĭ avem raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, relativ la cestiunea P. S. Episcop al Rômniculuĭ, pentru preotesele văduve şi câteva rapórte relative la călugăriri. Vom începe cu cel întâiu. P. S. Raportor este rugat, să bine-voéscă a da cetire.

—P. S. Valerian Rômnicénu, raportor, citeşte raportul comisiunei de petiţiunĭ, relativ la ajutorul cerut de preotésa Stana, despre care tratéză adresa P. S Episcop al Rômniculuĭ. Asupra acesteĭ cestiunĭ comisiunea opinéză, ca petiţionara să se adreseze D-lui Ministru al Cultelor, pentru a-ĭ face un ajutor din fondul milelor.

Sa pune la vot opiniunea comisiuneĭ şi S-tul Sinod o aprobă.

—Idem. raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, pentru tunderea în monachism a soreĭ Chiriachiţa de 40 anĭ, din monăstirea Adam.

Comisiunea, găsind îndeplinite formalităţile cerute de regulament, este de opinie, ca numita soră să fie admisă la monachism.

Să pune la vot acésta opiniune a Comisiuneĭ şi S-tul Sinod o aprobă.

Şedinţa să rîdică şi se anunţă cea viitóre pentru a doua ḑi, 31 Octombre 1890.

† Preşedinte **Iosif Mitropolit Primat.**

† Secretar *Gerasim I. Piteştênu.*

Şedinţa din 31 Octombrie 1890.

—Şedinţa se deschide la orele 2 p. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat.

—Se face apelul nominal şi respund presenţĭ 15 P. P. S. S. membri, şi P. S. Dositeĭ Botoşănénu în congediŭ.

—Se citeşte sumarul şedinţeĭ precedente şi se aprobă.

—Se comunică de la biuroŭ adresa cu No..... a Mitropolieĭ Ungro-Vlahieĭ, pe lângă care înaitéză un act de consimţimênt de desfacerea căsătorieĭ, ce s'a cerut de comisiunea de petiţiunĭ, relativ la călugărirea fratelui Mihailescu şi se trimite la comisiŭnea de petiţiunĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Comunicărĭ nu maĭ sunt; intrăm în ordinea ḑileĭ. La ordinea ḑileĭ avem două rapórte ale comisiuneĭ de petiţiunĭ, relative la călugărirĭ.

P. S. raportor este rugat, să bine-voiască a le da citire.

—P. S. Valerian Rômnicénu, raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, pentru admiterea la monahism a următórelor persóne: Ecaterina Cantemir de 70 anĭ; Smaranda Veniamin Butescu de 55 anĭ; Profira Ionescu de 51 anĭ; Maria I. Hamangiu pe 64 anĭ; Henia Teodor Chelbosu de 51 anĭ; Stana Beju de 51 anĭ; Presvitera Smaranda Ştefănescu de 64 anĭ şi Presvitera Sultana Becheş de 76 anĭ, tóte din Mănăstirea Agapia.

Asupra acestor persóne, comisiunea, găsind îndeplinite formalităţile cerute de regulament, este de opinie a li se admite călugărirea.

—Se pune la vot acéstă opiniune a comisiuneĭ şi S-tul Sinod o aprobă.

—P. S. Innocent Ploeştênu, raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ, pentru admiterea în monahism a următórelor persóne: Teodor Bistriţénu de 38 anĭ, din Mănăstirea Némţuluĭ, Teodor Ionescu de 25 anĭ din schitul Durăŭ, Ruxanda Hangaru de 61 anĭ din Mănăstirea Varaticu, Maria Constantin Avram de 65 anĭ din Mănăstirea

Varaticu, Elena Gheorghiu de 57 anĭ din Mănăstirea Varaticu, Smaranda Stamati de 84 anĭ din Mănăstirea Agapia. Ecaterina, soţia preotuluĭ Vasile Butescu, de 73 anĭ din Mănăstirea Agapia, Zoiţa Ionescu de 68 anĭ din Mănăstirea Agapia, călugărită în cas de bólă, căreĭa i s'a dat pe urmă numele de Olimpiada, Catinca Creţulescu de 65 a anĭ din Mănăstirea Agafton şi Smaranda Vasile a Petri de 41 anĭ din Mănăstirea Agafton.

Comisiunea găsind îndeplinite formalităţile cerute de regulament pentru tóte aceste persóne, este de opinie a li se admite călugărirea.

—Se pune la vot acéstă opiniune a comisiuneĭ şi S-tul Sinod o aprobă.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ şi Succveĭ: Inalt Prea Sânţite, şi Prea Sânţiţi Părinţĭ şi fraţĭ! Cred, că fac un serviciŭ instrucţiuneĭ clericale, relevând o cestiune de instrucţiune, despre care s'a vorbit pare-mi-se, că şi în sesiunea trecută, saŭ acum un an, nu'mĭ aduc bine aminte; şi ştiŭ, că cu toţiĭ ne interesăm de progresul instrucţiuneĭ religióse pe adevěratul tărîm şi pe adevěratele principiĭ ale religiuneĭ nóstre ortodoxe.

Vě aduceţĭ aminte, că, mi se pare în sesiunea de primăvară, s'a relevat aci cestiunea unuĭ aşa ḑis profesor; dar a căruia urmă de plecare, noĭ nu o avem încă constatată cum se cuvine, şi care individ e primit aci şi pus profesor în şcóla cea maĭ inaltă religiósă,—în facultatea de Teologie de la noĭ,—şi care mi se pare se numeşte Simeon Popescu.

Cum a venit din patria sa natală din Transilvania, eŭ cel puţin unul un ştiŭ,—póte frăţiile Vóstre să ştiţĭ maĭ bine. Ne-am pomenit cu el aci. Ştiŭ numaĭ atât despre acest om, că a scris o broşură intitulată: „Πνεῦμα“ în care scriere bătea câmpiĭ,—să-mĭ permiteţĭ acéstă expresiune,—aşa precum făcea acum 1500 şi 1600 de anĭ eresiarhiĭ, cari scormoneau lucrurĭ pe cari le visa nóptea, saŭ de cari eraŭ împinşĭ de ambiţia şi de pasiunile lor; cunóştem cu toţiĭ acésta, felurite lucrurĭ născocea, pentru ca să'şĭ întemeeze pretenţiunile lor, pretenţiunĭ maĭ mult de interes şi se serveaŭ în pretenţiunile lor şi cu înşelăciunĭ. Cunóştem cu toţiĭ, că pe Arie, când l-a înfundat Sânţiĭ Părinţĭ, ca să'şĭ arate mărturisirea credinţeĭ luĭ, o scrisese şi o pusese în sîn, şi când a venit înaintea S tuluĭ Sinod

ḑicea: Cred, cum mărturisește Biserica, dar așa cred și punea mâna la sîn. Oamenĭ de aceștia ambițioșĭ și viclenĭ aŭ fost în tóte timpurile, dar nu ne așteptam noĭ, saŭ cel puțin eŭ, póte că vârsta mea mĕ face așa, frățiile Vóstre ceĭ maĭ tinerĭ, póte să cugetațĭ maĭ bine spiritul de progres și știința modernă, cum am auḑit pe uniĭ,—nu dintre noĭ—ḑicênd, că omul este făcut perfectibil și el prin cultură se perfecționéză; așa este în starea luĭ actuală, dupĕ căderea luĭ prin pĕcat, dar ideĭa novatorilor ațintéză o altă direcție, eĭ ḑic, că omul a fost făcut de D-ḑeu, așa cum îl vedem, și ceea ce este susținut de Biblie, dupĕ ideĭa lor cade, căcĭ știința modernă constată, că omul este perfectibil și trebue să se cultive, așa dar iată spiritul de nesiguranță în știința modernă, cu tóte că pretinsa știință predomină în lume astă-ḑĭ, nu ḑic între noĭ, ferească D-ḑeŭ, că noĭ cu mila luĭ D-ḑeŭ, ceĭ maĭ mulțĭ, am îmbĕtrînit în serviciul Bisericeĭ și dacă nu avem,—cel puțin eŭ,—dacă nu am știință cu titlurĭ, dar am practică, am cunoștința vederilor și credințelor mele religióse, s'a infiltrat în simțul meŭ și am devenit așa óre-cum susceptibil despre tóte lucrurile.

Așa am vĕḑut pe acest pretins profesor, pretins și preot încă, Simeon Popescu, venit aci nu știm în ce condițiunĭ. —Vine mulțĭ din Transilvania și bine fac că vin să'șĭ împartă știința lor în Românime.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: Bine ar face să o țină acolo, să ne lase pe noĭ în pace.

I. P. *S. Mitropolit al Moldoveĭ și Suceveĭ*: Sunt alăturĭ cu P. S. Vóstră. Dar vin silițĭ de nevoĭ, acésta o cunóștem. Cunóștem cu toțiĭ ce suferă biețiĭ Românĭ astă-ḑĭ aci peste munțĭ în Transilvania. Acum cum a venit acesta aci, nu cunóștem, ce causă l-a făcut să vină asemenea nu cunóștem, cunóștem că e călător și a'șĭ maĭ adăoga, un aventurar.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Eŭ știŭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos: Vĕ rugăm, să ne spunețĭ și nouĕ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Vĕ rugăm să ne spunețĭ, ca să știm cu toțiĭ. Ne-am pomenit odată cu broșura aceea. Eŭ, ca cel ce nu am pretențiunea de învĕțat, am dat puțină atenție. Multe aberațiunĭ se scriu astă-ḑĭ de ómenĭ cu mintea ușóră și cu pretențiunĭ marĭ, așa și aces-

ta. Dar, când am vĕḑut. că a venit aci, mĕ preocupă două lucrurĭ: de ce a venit aci și nu a stat acolo, unde era, mi se pare și Protopop. avea posițiune bună, acésta nu știm. P. S. Episcop al Romanuluĭ a ḑis că știe, îl rugăm să ne comunice și nouĕ. Aci vedem, că e poftit în capul meseĭ, că e pus profesor de Teologie, în juna nóstră facultate de Teologie. Cum?... Ințeleg. să vĕd numițĭ profesorĭ la facultatea Teologică dinte P. Sânțițiĭ Arhiereĭ ceĭ maĭ tinerĭ. carĭ aŭ studiat în, — eram să ḑic în streinătate, dar 'mĭ a venit în minte că pĕcatuiam, — în Bucovina, la Cernăuțĭ, unde nu este streinătate, este tot Românime, și cari aŭ ardóre să cultive acest tărîm de știință, înțeleg să fie numițĭ profesorĭ, până când se vor lua mĕsurile cuviincĭóse și legale. să se orânduĭască un juriŭ, care să esamineḑe pe toțĭ și să opineze în privința tuturor.....

Dar, pentru un strein ca acela, care a scandalisat conștiința nóstră, înțeleg numaĭ a Românilor, carĭ cugetă la religiune, — să'l vĕd profesor de Teologie la facultatea de Teologie!!! S'a sulevat acéstă cestiune în sesiunea trecută, și St. Sinod a dat o opiniune, ca pe temeiul celor ce s'aŭ citit, cărticica acestuĭ pretins profesor, să se trimită la facultate mi se pare, și sĭ respundă St. Sinod, corpul profesoral. Nu știm până acum ce s'a făcut, nu știu eŭ cel puțin.

Un lucru a'șĭ dorĭ însă să șiu, în interesul cultureĭ nóstre religióse teologice. A'șĭ dori să știŭ, — ca asemenea individ să nu intre pe portiță, ba maĭ mult, ca tivga peste gard, în staulul oilor. ci să intre pe ușa cea mare, pe ușa care o deschide legea.......

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: Și Biserica.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Și Biserica da. Și a'șĭ adăoga, fiind că P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos a pomenit cuvêntul de Biserică, voiŭ adăoga, iată ce:

S-tul Sinod știe, că ḑilele acestea trecute nu maĭ departe am vĕḑut într'o fóie, și cred că e seriósă, cererea profesorilor de la Universitate, cu ocasiunea numireĭ de profesor de istoria Română a unuĭ óre-care strein, a cerut de la Minister, ca, când va fi vorba de asemenea numirĭ să céră și avisul corpuluĭ didactic de la facultate. Apoĭ dacă mireniĭ. laiciĭ, pentru științele profane, cari nu sunt dogmatice și pe cari eĭ le califică cu progresul științeĭ, ca știință modernă, dacă eĭ, laiciĭ, cer ca la numirea unuĭ

profesor la facultatea de Litere, să fie întrebat corpul profesoral al facultăţiĭ apoĭ cu atâta maĭ mult ar trebui cred, şi cred, că toţĭ veţĭ ḑice da... ..

Vocĭ: Da, da.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Să ştim noĭ ce profesorĭ sunt acolo, şi cu a cuĭ autorisaţie este pus acolo un asemenea strein, care chĭar dacă nu ar fi dat bănuelĭ în ceva încă trebuea cercetat, dar cu atât maĭ mult că cărticica „Πνεῦμα“ îl denunţă şi'l urmăreşte.

Am ḑis; acum a'şĭ dorĭ ca să ştiŭ ce resultat a venit şi a eşit din propunerea din primă-vară trecută a St. Sinod?

P. S. Arhiereŭ Gerasim Piteşténu: Indată ce am primit adresa din partea St. Sinod, prin care însărcina pe corpul profesoral al facultăţiĭ de Teologie a cerceta cartea Părintelui Simeon Popescu, am convocat consiliul profesoral, am atras atenţiunea asupra cărţeĭ aceşteia şi am făcut adrese speciale fie-căruĭa dintre profesorĭ, afară de Păr. Popescu bine înţeles, ca să o studieḑe şi să vină fie-care cu raport, ca din resultatul cercetărilor D-lor, să fac un raport general arĕtând St. Sinod opiniunea profesorilor. Până acum nu am primit nicĭ de la un Domn profesor resultatul cercetărilor, îndată ce voiŭ primi, voiŭ fi gata a'l aduce la St. Sinod.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Până se va învechĭ lucrul.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Cu acest respuns să 'mĭ daţĭ voe să vĕ declar, că nu sunt mulţumit.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Negreşit, negreşit.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Sunt satisfăcut că vĕ uniţĭ, dar acésta nu va să ḑică nimic. nu va să ḑică, că cestiunea s'a resolvat. Nu s'a primit respunsul? De ce nu s'a primit? Nu a avut timp? Nu a fost în stare să respundă D-niĭ profesorĭ? Nu se póte obiecta nicĭ una, nicĭ alta şi timp a fost destul şi cunoştinţele D-lor îĭ împuternicesc ca să respundă. Dar vor respunde! Insă iată ce se póte întâmpla: aud că se pun stăruinţe, pentru ca toţĭ ceĭ ce aŭ îndeplinit până acum provisoratul ....

P. S. Arhiereŭ Gerasim Piteşténu: Suntem suplinitorĭ şi cerem să fim numiţĭ provisoriŭ, căcĭ uniĭ servesc de 4, 5 şi 6 anĭ, şi ar trebui să se ţină sémă de titlurĭ şi proponimente, pentru numirea provisorie.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Pentru dênsul trebue să maĭ trécă vreme.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Iată ce am vrut să pun în vedere, că mâne D-nul Ministru vine şi după ideea spusă de P. S. Decan al facultăţĭ, — ĭĭ numeşte provisoriŭ. Apoĭ se numesc provisoriŭ, pe cât ştim şi pe cât înţeleg şi eŭ, aceia carĭ trec prin purgatorul concursurilor.

P. *S. Arhiereŭ Gerasim* Piteştênu: Nu toţĭ. Când se înfiinţéză o facultate, se face escepţiune, cum s'a făcut cu facultatea de Medicină.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Dar eraŭ ómenĭ, carĭ avéŭ cunoştinţe recunoscute şi aveaŭ testimoniile lor, şi nu maĭ era nicĭ o obiecţiune; dar, dacă între ceĭ-lalţĭ pe basa proponimentelor enunţate de P. S. Arh. Piteştênu va fi numit şi persónă în cestiune?

P. *S. Arhiereŭ Gerasim Piteştênu*: Sunteţĭ în drept să protestaţĭ

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Acest respuns, — să mĕ ertaţĭ, — că mĕ mâhneşte.

P. S. Arhiereu Gerasim Piteştênu: Mĕ ertaţĭ, am voit să dic. St. Sinod e în drept să protesteze.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Acest respuns al frăţieĭ tale însémnă, cum se dicea odată, în limbagĭul public, să daĭ jalbă la Carvasara, după ce lucrul se face.

A'şĭ dori să se preîntimpine asemenea lucrurĭ neplăcute şi vătămătóre, pentru instrucţiunea religiósă.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: A'şĭ vrea să aud de la I. P. S. S. Mitropolit Primat, dacă acest preot strein venind aci în ţară a solicitat serviciĭ, dacă a primit permisiunea canonică, care se cuvine şi care se obĭcinueşte în tótă lumea creştină ortodoxa şi catolică etc... Când vine un călător din altă parte, îşĭ dă relaţiunele sale despre dênsul, că este pus sub vre-o protecţie şi cine este, de unde este, şi ce caută, ca să pótă să rĕmână în ţară. Aţĭ întrebat tóte acestea? Cunóşteţĭ tóte aceste antecedente ale luĭ?

I. P. S. *Mitropolit* Primat: Voiŭ rĕspunde.

P. *S. Episcopul al Romanuluĭ*: Atâta dic de acéstă persónă. Al doilea. Imĭ pare fórte rĕŭ, că tînĕra facultate de Teologie, representată prin bărbaţĭ tinerĭ toţĭ clericĭ aĭ noştri, care i-am ajutat la tóte ocasiunile, care ĭ-am trimis noĭ să studieze, de ce, când S-tul Sinod se adreséză la aceştĭ tinerĭ doctorĭ învĕţaţĭ, şi le dice: daţi-ne o lumină în privinţa cărţiĭ aceşteia, întârziază cu respunsul lor atât de mult? Este o jumĕtate de an şi D-lor nu aŭ bine-voit

a da rĕspunsul. Acésta este de jale! Trebuia D-lor să'şĭ facă datoria către Sinod, care 'ĭ-a rîdicat şi în mâna căruia este viitorul lor, şi rîdicarea lor. Trebuia să facă acéstă îndatorire cu recunoştinţă. Acésta dovedeşte un rĕŭ viitor, pentru Biserica nóstră şi pentru tineritul, care se forméză cu dispreţ catre Biserica nóstră.

I. P. S. Mitropolit Primat: Respund la întrebarea, care îmĭ o pune P. S. Episcop al Romanuluĭ, dacă eŭ am cunoştinţă de venirea acestuĭ preot şi dacă s'a înfăţişat la venirea sa aci. Iată ce respund: Acest Domn preot, nu ştiŭ ce este, s'a înfăţişat la nime, încă de acum aprópe doĭ anĭ şi'mĭ a ḑis: Inalt Prea Sânte, sunt numit profesor la facultatea de Teologie, de către D-l Ministru. Bine Părinte, am ḑis eŭ. Dar cer de la Inalt Prea Sânţia Ta să'mĭ daĭ voe să slujesc. Am ḑis: Sânţia Vóstră, ca preot şi teolog, trebue să cunóşteţĭ rânduelĭle, ce sunt strâns legate de un preot, când să strămută chiar dintr'o comună în alta, trebue să aĭbă consimţimêntul Episcopuluĭ respectiv. Cât pentru profesor nu am ce ḑice nimic, căcĭ nu te-am numit eŭ, dar ca preot nu te pot primi, biinevoiţĭ a aduce cartea canonică din partea Episcopuluĭ respectiv. S'a strecurat un timp de 5—6 lunĭ, după care a maĭ venit la mine de douĕ-treĭ orĭ, ḑicênd: să 'mĭ daĭ dreptul de preoţie şi permisiunea să fac cuvinte, ca să pot învĕţa pe auḑitoriĭ meĭ. I-am ḑis: Rĕspunsul ţi 'l am dat, încă de acum câteva lunĭ, 'mĭ aĭ adus cartea canonică, căcĭ până în momentul acesta eŭ nu ştiŭ dacă eştĭ preot. Am încercat, ḑice el, prin Consistor şi nu mi s'a dat, iată decĭ actele mele. Nu că vroĭ să ĭaŭ vr'un act din cele ce îmĭ arăţĭ, dar te rog arată'mĭ cartea de preoţie, cum sĭ chiamă la noĭ. Imĭ înfăţişază o hărtie din partea Consistoruluĭ, pe care era imprimat un formular regulat, în care era trecut numele luĭ simplu Popescu, îl chema într'o judecată, saŭ nu ştiŭ ce. Apoĭ ḑic. acesta nu e act de preoţie, mie 'mĭ trebue să'mĭ aducĭ actul acesta. Apoĭ ḑice, nu mi'l da. Pentru mine nu eştĭ preot am ḑis, şi de atuncĭ nu a maĭ dat pe la mine.

Mĕ mărginesc aci.

Mĕ unesc cu I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, şi voiŭ complecta chiar ceea ce I. P. S. Sa nu a voit să termine, propun eŭ, cu consimţimêntul I. P. S. Sale, să facem din noŭ rugăcĭune profesorilor de la facultate, să ne presinte

cât maĭ curênd resultatul însărcinăriĭ, care S tul Sinod a dat profesorilor de la facultate.

Consimte S-tul Sinod să se reînnoéscă cererea de a veni cu resultatul, cât maĭ curênd și dacă noĭ nu vom fi în sesiunea acéstă, cestiune merită a provoca convocarea Sinoduluĭ în sesiunea extra-ordinară. Dacă vě unițĭ P. S. Vóstră să se facă din nou o învitațiune, ca să presinte rěsultatul într'un timp. cât maĭ neîntârdiat.

Consimțițĭ va să dică asupra termenuluĭ de una lună de dile. asupra cestiuneĭ principale, care trebue să ne intereze pe toțĭ Trebue să nu vi-o spun în mod formal. nicĭ oficial, dar în mód particular, cunoștința ce am eŭ despre cestiunea numireĭ profesorilor provisoriĭ. Știŭ din partea Guvernuluĭ, chiar din partea Primuluĭ Ministru, cu care am vorbit. Guvernul nu va numi pe nicĭ unul din profesoriĭ actualĭ, până nu va veni la Camera apropiată cu un proĭect de lege, unde să se prevadă juriŭ și forma, cum să se numéscă profesoriĭ. Acésta o știŭ o spun positiv.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Trebue să se consulte și Sinodul.

I. P. S. Mitropolit Primat: Nu putem prejudeca legea, are să tréca și în Senat, noĭ suntem acolo, vom da cuvintele nóstre la tot, ce ni se va părea nepotrivit. Dar, despre acésta vě pot încredința, că nu va fi numit nicĭ unul din profesoriĭ actualĭ, până nu va fi legea votată de Camerile legiuitóre. Acésta am avut onóre a vě comunica.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Am audit, că acest individ inpertinent, umblă pe ulițele Bucureștilor cu pělăriă și cu pletele, ca uniĭ dintre actorĭ, cu un brâŭ roșu și lat. trebue pus în respect.

I. P. S. Mitropolit Primat: Dar el nu e privit ca preot.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Atuncĭ să îșĭ pună și o pană la pălărie.

I. P. S. Mitropolit Primat: Dacă ar fi el privit ca preot, a'șĭ avea eŭ dreptul să-ĭ dic: îmbracă-te cu îmbrăcăminte preoțéscă, până atuncĭ este liber să se îmbrace cum va voi, de aceea pentru costum nu mě amestec.

P. S. Episcop al Argeșuluĭ: Este membru în societatea „Amvonul."

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos*: Inalt Prea Sânțite Președinte! In urma celor rostite de Inalt Prea Sânția Vós-

tră, și de P. S. Episcop al Romanuluĭ, nu credețĭ, că S-tul Sinod ar trebui să ia o măsură în acéstă cestiune? Oare este bine a rĕmânea cestiunĭ de o așa mare însemnătate pentru Biserica nóstră? Respunsul ce eŭ a'șĭ da, ar fi negativ și iată pentru ce: Noĭ trăim într'un timp, când surprisele jócă cel maĭ mare rol, și să vĕ spun drept, mie mi e témă să nu ne trezim în fața unuĭ faits-acomplis. I. P. S. nostru Președinte ne spune, că a avut nu numaĭ promisiunĭ, dar chiar asigurărĭ. Noĭ nu negăm nicĭ punem la îndoială ceva, dar avênd în vedere practicele urmate, de multe orĭ în asemenea casurĭ, nu trebue să uităm, că ceĭ încolțițĭ și prinșĭ în a lor încurcătură, recurg la arta de a *avensa o cestiune*, și pe când îțĭ propune fel de fel de compromisurĭ și'țĭ dă cele maĭ marĭ asigurărĭ în sensul ce doreștĭ, te trezeștĭ a doua-ḑi de diminéța, că citeștĭ în Monitorul oficial, jurnalul Consiliuluĭ de Miniștri, prin care profesoriĭ, erĭ suplinitorĭ la facultatea de Teologie, astă-ḑĭ sunt numițĭ împreună cu Simeon Popescu, profesorĭ provisoriŭ la ḑisa facultate. I. P. Sânțite Președinte. Eŭ nu împărtășesc acest mod de a vedea, și nicĭ pot să mĕ împac cu practica urmată până acum, ca Chiriarchiĭ să nu fie consultațĭ, în privința numirilor profesorilor de religiune pe la catedrele respective și cu atât maĭ mult, când e vorba de facultatea de Teologie, fără știrea S-tuluĭ Sinod. Cum? A se numi profesor de Teologie la facultatea de Teologică din Bucureștĭ un om, de a căruĭ venire în țéră nimenĭ nu știe nimic? Acésta ar fi prea mult. P. S. Episcop al Romanuluĭ ḑice, că știe și credem, că ne va spune și nouĕ și va face un mare serviciŭ Bisericeĭ nóstre. Eŭ gândesc, că este bine, ca S-tul Sinod să nu rĕmână spectativ în acéstă cestiune, ci cu tóte promisiunile, ce vi s'aŭ dat I. P. S. Vóstre de onor. Guvern, eŭ cred, că Sântul Sinod ar trebui, prin P. S. sĕŭ Președinte, să róge pe D-l Ministru al Cultelor, că în cestiunea numiriĭ profesorilor facultățeĭ de Teologie, să consulte și pe Sinod, ca să știm noĭ în mod oficial gândul Guvernuluĭ în acéstă cestiune, și să nu ni se ḑică în urmă: De! Ce să vĕ fac? M. S. Regele a semnat acum decretul, cum să'l maĭ desfac? Și ast-fel S-tul Sinod să se găséscă în fața unuĭ fapt împlinit și cu un profesor la facultate numit, care va aduce mare turburare în conștiința tinerilor noștri studențĭ în Teologie. Ce ḑic? Deja mulțĭ profesorĭ de religiune aŭ și început a face în manualele

lor citate à la Simion Popescu. Eŭ n'am voit să vě aduc aci o carte aprobată de S-tul Sinod, în care aţĭ fi putut vedea, că citatele Nouluĭ Testament sunt ad-literam luate de pe „Πνεῦμα" luĭ Simeon Popescu. Dacă în cărţile de religiune ar fi alte cestiunĭ care nu sunt de domeniul dogmatic, póte că rěul nu ar fi aşa mare, dar când e vorba de dogmele credinţeĭ nóstre, cred, că nu maĭ este de stat la îndoială, de a ne rosti cât se póte de urgent şi de decisiv, în cestiunile de mare însemnătate pentru Biserică. Pentru cestiunea numireĭ profesorilor facultăţeĭ a'şĭ crede, că este bine să rugăm pe D-l Ministru al Cultelor să ne consulte şi pe noĭ, saŭ să luăm act de cele ce ne-aŭ comunicat astă-ḑĭ I. P. S. Sa Mitropolit Primat.

I. P. S. Mitropolit Primat: Când mĭ-am luat îndrăsnéla a comunica S-tuluĭ Sinod convorbirea, ce am avut cu D-l Prim-Ministru, m'am simţit deplin încredinţat, că nu va face alt-mintrelea, de cât aşa cum un Ministru a ḑis. Eŭ sunt dator a crede ceea ce un Ministru îmĭ spune. Daca din nenorocire, lucru ce eŭ nu admit, se va întâmpla să contravină asupra cuvintelor, care mi le-a dat, atuncĭ am dreptul în Senat să'l întreb, dar să venim noĭ acum să cerem Ministruluĭ, nu cred că e timpul nicĭ oportun, nicĭ bine. Are să vină în Senat, Prea Sânte, legea acésta, are să o presinte la Corpurile Legiuitóre, acésta e positiv şi atuncĭ vom avea cuvêntul nostru în Senat. Repet încă o dată, vě rog să bine-voiţĭ, maĭ cu sémă P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, să vě uniţĭ cu mine şi să dăm credinţă unuĭ respuns al Ministruluĭ şi să închidem incidentul.

P. *S. Episcop al Argeşuluĭ*: Să interveniţĭ indirect să nu facă numirile.

I. P. S. Mitropolit Primat: Am cuvênt, că nu se vor face numirile.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Eŭ voiŭ să adaog, pe lângă cele ce am ḑis maĭ înainte şi în urma celor ḑise de I. P. S. Sa Mitropolit Preşedinte, că noĭ suntem în tot dreptul nostru în tot-déuna, de a rîdica glasul nostru în asemenea cestiunĭ şi în asemenea împrejurărĭ, şi cu atât maĭ mult, cu cât, cum am ḑis şi adeneaurĭ, am věḑut pe corpul profesoral laic rîdicându-se şi cerênd, ca pentru profesorul, care va fi numit, să fie consultat şi corpul profesoral de la facultatea respectivă şi când věd, că stăruinţa profesorilor adusă acolo, a înlăturat pe acel profesor noŭ venit şi de odată rîdicat sus, îl a înlăturat.....

P. *S. Arhiereu Gerasim Piteştênu:* Supleneşte pe D nul Hăjdăŭ.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Dar nu la catedra unde îl numise. De aceia stăruinţa face totul şi noĭ suntem în tot dreptul să stăruim, să rîdicăm glasul în asemenea împrejurărĭ şi să nu ne astâmpărăm, ca să dic aşa, până vom vedea resultatul acela, care este practic şi folositor pentru Biserică, pentru instrucţiunea religiósă.

P. S. *Episcop al Romanuluĭ:* Rĕmâind deplinĭ lămurițĭ de esplicaţiunile I. P. S. Mitropolit şi primind propunerea să se închidă incidentul.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ de jos:* Cu adăogire, ca să se învite profesoriĭ facultătăţiĭ de Teologie a respunde cel maĭ târdiŭ, şi într'un termen de una lună de dile.

—Se pune la vot propunerea, de a se învita din noŭ profesoriĭ facultăţeĭ de Teologie, spre a respunde în timp de una lună de dile, la invitaţiunea, ce li s'a făcut, în privinţa cărţeĭ Păr. Simion Popescu şi se aprobă.

—Şedinţa se rîdică la órele 3 p. m. anunţându-se cea viitóre pe a doua di 1 Noembrie 1890.

† Preşedinte, **Iosif Mitropolit Primat.**

† Secretar, *Gerasim T. Piteştênu.*

Şedinţa de la 1 Noembrie 1890.

—Şedinţa sa deschide la órele 2 p. m. sub preşedinţa I. P. S. Mitropolit Primat.

—Sa face apelul nominal şi rĕspund presenţĭ 15 P. P. S. S membri, fiind în concediu P. S. Dositeŭ Botoşanénu.

—Sa citeşte sumarul şedinţeĭ precedente.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: De şi acesta este un sumar, făcut pentru a ne aminti cele petrecute în şedinţa precedenta, cu tóte acestea, ceea ce se însemnéza aci, trebue sa fie bine şi esact însemnat; nu în loc de 2 sa se puna 4, şi în loc de 4 sa se puna 8, cacĭ am audit în sumar pronunţându-se numele de *„parintele Simeon Popescu.“* Sunteţi încredinţaţi, ca acesta este preot sau nu? Pentru ce să-l tratăm noi aşa, când maĭ ales însuşĭ I. P. S. Mitropolit Primat, preşedintele S-luĭ Sinod, ne-a declarat

ĭerĭ, cum ca ı-a cerut sa-ĭ presinte cartea de preoţie şi a dıs ca nu póte, şi I. P. S. Sa însuşĭ nu-ĭl recunóşte ca preot. Să nu i se maĭ dică părinte, care însemnéză preot, ci domn. Eŭ, vĕ rog, ca lucrul acesta să fie bine lamurit. Să i se dica domnul Simeon Popescu.

I. P. S. Mitropolit Primat: Am şi eu de dis câteva cuvinte asupra sumaruluı, Am audit în el spuuêndu-se, cum ca eu am fixat termenul de o luna, pāna când sa rĕspunda profesoriĭ de la facultatea de Teologie. Nu am fixat eŭ acest termen de o lunı, ci S-tul Sinod. Acum pun la vot sumarul şedinţeĭ precedente cu aceste rectificărı.

—S-tul Sinod îl aproba.

I. P. S. Mitropolit Primat: Neavênd nicĭ o comunicare, intram în ordinea dileı.

P. S. Episcop al Huşuluĭ: Cer cuvêntul înainte de a intra în ordinea dıleĭ. Ierĭ s'a vorbit despre redeschiderea S-tuluĭ Sinod peste o lună de dile, termen hotarît pentru venirea rĕspunsuluĭ de la facultatea de Teologie. In lege nu este dis în mod precis, ca S-tul Sinod sa póte deschide ori de câte orĭ va fi nevoe, ci în art. 13 se spune curat: „S-tul Sinod se va deschide de două orĭ pe „an, prima-vara şi tómna, conform prescripţiunilor cano-„nuluĭ 37 apostolic." In urmarea acesteĭ nedeterminărı a legeĭ în acésta privinţa, n'ar fi bine ca S-tul Sinod să se declare în permanenţa pana atuncı, fara ca membriĭ sĕı sa ia vre o diurnă? Acésta am avut de dis.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: In cestiunĭ importante legea nu impedeca. In asemenea împrejurarı în lege nu să spune nicĭ pro, nicı contra. Când se va cere trebuinţa şi când I. P. S. Mitropolit preşedinte, în înţelegere cu Guvernul, va crede că este de trebuinţa, S-tul Sinod se va convoca. Pe urma, acésta n'are sa fie de cât o singură întrunire şi prin urmare nu ne putem declara în permanenţa.

P. S. Episcop al Huşilor: In art. 13 se spune destul de precis, ca St. Sinod póte fi convocat numaĭ de două orı pe an....

Vocĭ: Regulat. Dar când vine o escepţiune, atuncı ce sa facem?

P. S. Episcop al Huşilor: Asemenea la art. 3 din regulamentul interior se dice: „Durata uneĭ sesiunĭ va fi maĭ mare saŭ maĭ mică, conform cu lucrările, ce vor fi propuse în St. Sinod spre desbatere".

Eŭ am credut, că este bine să sulevezĭ acéstă cestiune; dacă St. Sinod găsesce, că nu este bine venită, eŭ n'am nimic de dis.

P. *S. Arhiereŭ Gerasim Piteșténu*: Eŭ cred, ca n'ar maĭ fi de trebuința sa se aștepte respunsul facultățeĭ de Teologie, când vĕd ca întreg St. Sinod se pronunță în unanimitate asupra acesteĭ cestiunĭ. Credețĭ, ca profesoriĭ facultățeĭ de Teologie aŭ să dică ceva noŭ asupra acesteĭ cestiunĭ? negreșit că nu, ci eĭ aŭ sa se rostéscă tot în sensul vederilor S-luĭ Sinod.

P. S. *Episcop al Romanuluĭ*: Mĕ rog, acésta este o cestiune hotarâtă de St. Sinod și nu se maĭ póte reveni asupra eĭ. Noĭ să rĕmânem la ceea, ce am hotărut.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Fiind-că P. S. Decan al facultațĭ de Teologie-și secretar al biurouluĭ S luĭ Sinod a sulevat acéstă cestiune în modul acesta. atuncĭ sa'mĭ fie și mie permis, să emit o idee. Eu vĕ spun, că aicĭ nu cunosc pe acest Simeon Popescu, dar vorbesc în interesul propiŭ al bisericĭ. Acésta persóna causéză, da pricină maĭ pe limba cea obicĭnuită dacă poftițĭ, da pricină la nemulțămirĭ și atuncĭ noĭ trebue sa ne ținem pe urma, sa urmărim origina acesteĭ cestiunĭ. Acest om are veleitățĭ de....

P. S. Episcop al Dunăreĭ-de jos: De reformator

I. P. S. *Mitropolit al Moldoveĭ*: Acest om are veleitățĭ, pretențiunĭ de om avansat în știință și în dogme, daca este permis a se dice așa, și în reforme, pentru ca am audit, că umblă pe ulițile Bucureștilor într'un mod cu totul necuviincios, necuviincĭos și neobĭcinuit la noĭ.

La noĭ toțĭ preoții umbla într'un costum, care este cunoscut, obicĭnuit respectat și nu-șĭ permit să se arate așa de pretențioșĭ, orĭ sa faca ceva neobicĭnuit. Acesta am audit, că umblă cu palărie pe cap, cu plete taiate până la umerĭ și tăĭate așa, ca la uniĭ actorĭ de la teatru, încins cu un brâu roșu și lat și cu reverenta pe umerĭ....

P. S. Episcopul al Romanuluĭ: Plus un bĕț lung în mâna.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Da, și cu un bĕț lung în mână, și prin urmare ar trebui pus în respect. Vĕ aducețĭ aminte, ca ĭerĭ, cu ocasia discuțiuneĭ în privința acestuĭ pretins preot, I. P. S. Mitropolit Primat, ne-a spus, cum că l'a întrebat dacă este preot, ĭ-a cerut actele și a dis

ca nu le are şi nici că póte sa se scótă şi în casul acesta el neputênd justifica, nu este preot.

Eŭ a'şĭ propune aci, în incinta S-luĭ Sinod, următórele: A'şĭ ruga pe I. P. S. Mitropolit Primat, Chiriarul respectiv al acesteĭ Eparhiĭ, să se adreseze la Chiriarhul loculuĭ, de unde a plecat acest Simeon.

I. P. S. Mitropolit Primat: De câtă vreme el nu este preot, pentru ca nu 'mi-a putut proba acésta, eŭ n'am trebuinţă să mĕ adresez la Chiriarhul luĭ.

I, P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Dar a avut indrăsnélă să vĕ céra voe sa slujasca.

I. P. S. Mitropolit Primat: Da mi-a cerut şi eu nu i-am dat voie.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Da, nu ĭ aţĭ dat voie, pentru că ĭ-aţĭ cerut acte de preoţie şi nu le-a putut presenta. Eŭ dar, v'aşĭ ruga, să cereţĭ informaţiunĭ de la locul, de unde el a plecat; să spuneţĭ Chiriarhuluĭ luĭ respectiv: în Eparhia mea este un individ în cutare condiţiune, vĕ rog sa ne daţĭ lămurirĭ, cine este şi pentru ce este plecat, din patria luĭ? Eŭ am avut asemenea ocasiune, care m-a pus în posiţiune sa mĕ adreses la Mitropolitul de la Cernauţĭ în Bucovina şi la cel de la Chişinĕŭ în privinţa uneĭ cestiunĭ de casatorie şi am primit rĕspuns.

P. S Gherasim Piteşténu: Maĭ ales că suntem în relaţiunĭ canonice.

I. P. S Mitropolit al Moldoveĭ: Eŭ, vĕ rog să vĕ adresaţĭ şi sa vedeţĭ, ce rĕspuns puteţĭ să primiţi de la P. S. Mitropolit din Sibiŭ.

Noĭ trebue sa urmarim lucrul acesta. Asemenea persóne sa nu avanseze cu îndrasnéla, peste margenile buneĭ cuvinte şi a buneĭ orânduelĭ canonice.

Acésta observaţiune o fac, pentru ca să nu se tratese în scrierile nóstre cu numirea de părinte. Acésta am avut de dis.

I. P. S. Mitropolit Primat: Voiŭ începe cu propunerea emisa de I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, aceea ca eŭ, ca Chiriarh al acesteĭ Eparhiĭ sa mĕ adresed la Mitropolitul de Sibiŭ, de unde a venit acest om. Nu mi s'a întêmplat în viaţa mea de Episcop un cas ca acesta, ca eŭ sa vin să cercetez, dacă acest om este saŭ nu preot. Când a venit să solicite dreptul de preoţie, eŭ ĭ-am pretins să'şĭ presinte actele şi el mĭ-a rĕspuns, ca nu şi le póte procura. Dacă

însa S-tul Sinod crede, că este bine să mě adresez la Mitropolitul de la Sibiŭ, spre a cerceta daca individul, Simeon Popescu, este preot saŭ nu, dacă este liber să esercite cele preoţeşti sau nu, o voiu face.

P. S. *Episcop al Romanuluĭ*: Dar, daca el prin prietenii luĭ va stărui, sa'ĭ dea un rěspuns vag, ca sa scape de el, ce să facem atuncĭ?

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Vor scăpa de el şi ni'l vor da nouě, ca sa ne turbure consciinţa tinerilor şi lesne credětorilor.

I. P. S. Mitropolit Primat: Am avut onóre sa vě declar ierĭ, ca eŭ i-am propus, sa-mĭ aduca actele şi mĭ-a rěspuns ca nu póte, vě rog sa nu maĭ reveniţi asupra acesteĭ cestiunĭ. Eu insist asupra propunereĭ facută de I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, ca adică, dacă S-tul Sinod mě autorisa să fac intrebare Mitropolituluĭ, de unde a venit el, o voiu face.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Eu unul v'aşĭ ruga, sa nu vě grabiţi cu acésta, ci sa lasăm lucrurile aşa cum sunt. Póte ca maĭ pe urma va fi trebuinţa şi de acésta mijlocire.

I. P. S. Mitropolit Primat: Voesc sa ĭaŭ o soluţiune în acésta, dacă mě autorisa S-tul Sinod să ĭau aceste informaţiunĭ de la Mitropolitul de Sibiu, de unde sa dice că este acest Simeon Popescu; pentru ca eu nu ştiŭ maĭ întâiŭ nicĭ la cine sa mě adresed, dacă n'am nicĭ un act, dupa care să mě iniţiez, ca să pot şti de unde este el.

P. S. Gherasim Piteştĕnu: Eu sunt informat, ca a fost protoiereu în Comitatul Sibiuluĭ şi de aceea i-am dis preot.

I. P. S. Mitropolit Primat: Fórte rěu l'aţi numit astfel. Eu, ca Episcop al acesteĭ Eparhiĭ, n'am nicĭ un act pe care sa mě întemeez, cum pot eu dar sa 'l numesc preot?

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Atuncĭ dar cum sa numeşte el preot?

I. P. S. Mitropolit Primat: Póte să se dica, dar noĭ nu'l recunóştem. Eu, vě rog însa să vě rostiţĭ asupra acesteĭ cestiunĭ: Sa mě adresez Mitropolituluĭ de Sibiŭ să'ĭ cer informaţiunĭ, sau nu?

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Eŭ v'aşĭ ruga, să nu cereţĭ. Póte maĭ pe urma. Noĭ avem informaţiunile nóstre pentru dênsul; este cartea luĭ, care o avem în mâna şi care singura ne spune cine este el. La noĭ în ţéră vin fel de fel de vagabondĭ şi pentru aceştia poliţia îşĭ are rolul eĭ.

Noï să ne ţinem cu toïagul păstoresc la uşa bisericeı, ca să nu intre asemenea indivicȋı. Acésta este tréba nóstră. El póte umbla ca vagabond prin Bucureştĭ; acésta însă nu ne interesézä pe noï. Mulţĭ dintre Episcopĭ, când aŭ câte un om rĕŭ, cauta să se scape de el şi sa se duca pe capul altora.

I. P. S. Mitropolit Primat: Vĕ rog, să mĕ lăsaţĭ să termin. Acum voiŭ să-mĭ daŭ părerea şi asupra cestiuneĭ, emisă de P. S. Episcop al Huşilor. P. S. Sa a propus prorogarea sesiuneĭ, pana când profesoriĭ facultăţeĭ de Teologie îşĭ vor îndeplini sarcina, pusa de S tul Sinod, pentru a înfaţişa parerea lor asupra cărţeĭ luĭ Simion Popescu. Parerea mea este cu totul contrarie, de a se proroga sesiunea, pentru cuvêntul ca toţĭ Episcopii şi maĭ toţĭ Arhiereiĭ ne aflam în Bucureştĭ, afară de doı sau treĭ, cari aŭ bilete de liber parcurs şi ar putea sa vină, când vom primi respunsul din partea profesorilor de la facultatea de Teologie, am putea mijloci cu toţĭ catra D-l Ministru, ca sa convóce S-tul Sinod în sesiune extraordinara, pentru o ḑi saŭ doua; şi pentru aceste motive cred, că n'ar fi bine să prorogam sesiunea. Acum să respund şi la cele ḑise de P. S. Gerasim Piteşténu. P. S. Sa în calitate de Decan al facultateĭ de Teologie, a ḑis: Că respunsul, care'l va da profesoriĭ de la facultate, va fi conform cu vederile S-luĭ Sinod. Intreb pe P. S. Decan sa declare: Este autorisat de colegiĭ P. S. Sale sa faca declaraţiunea acésta?

P. S. Arhiereŭ Gerasim Piteşténu: Nu sunt autorisat.

I. P. S. Mitropolit Primat: Atunci nu puteţĭ să declaraţĭ acésta, ci să veniţĭ cu resultatul înscris, unde să fiţĭ autorisat de toţĭ colegiĭ P. S. Vóstre.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Am cerut cuvêntul, că să-mĭ daŭ şi eŭ opiniunea asupra propunereĭ, emise de P. S. Episcop al Huşilor, ca să se proróge S-tul Sinod, fără să luam plata, adică diurna, păna va veni respunsul de la cutare saŭ de la cutare. Acésta nu cred că este bine, nu este cuviincios. D-niĭ profesorĭ aĭ facultăţeĭ de Teologie sunt ţinuţĭ,—să-mĭ exprim aşa dupĕ langajul de moda,—sunt datorĭ, — pe româneşte curat,—ca sa respunda numaĭ de cât la cererea S-tuluĭ Sinod şi să ḑică: Da, saŭ ba, în privinţa cărţeĭ luĭ Simion Popescu; şi din acesta noĭ vom avea o probă de respectul, care'l pórtă către Biserică, profesoriĭ de la facultatea de Teologie şi de ştiinţe.

Vocĭ: Nu de ştiinţe, ci de Litere.

P. *S. Arhiereŭ Gerasim Piteştĕnu*: Aceea o póte constata juriul esaminator.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Preocupaţia P. S. Episcop al Huşilor este fórte legitimă. De sigur, dacă P. S. Sa ar fi ştiut şi ar fi fost încredinţat, că S-tul Sinod are să fie convocat în sesiune extraordinară, când va veni respunsul de la facultatea de Teologie, de sigur dic, că P. S. Sa n'ar fi rîdicat acest incident. S-tul Sinod a învitat, saŭ maĭ bine dis, a pus în intârdiere pe facultate, ca să se pronunţe în termen de o lună şi să ne respunză. Acésta e hotarât. Dar nu s'a hotărât nimic asupra practiceĭ de urmat, dacă la acest termen facultatea va respunde, saŭ nu va respunde. Ast-tel noĭ n'am luat nicĭ o decisiune, pentru convocarea S-tuluĭ Sinod în sesiune extraordinară, dacă facultatea va respunde, saŭ nu va respunde la învitarea St. Sinod. Dacă I. P. S. Vóstră, veţĭ binevoi a face, ca să se convóce S-tul Sinod de astă-dĭ într'o lună, nu maĭ este nevoe de prorogare, saŭ de a se declara în permanenţă. In orĭ-ce caz însă, S-tul Sinod trebue să se rostéscă în acéstă cestiune şi acéstă rostire a sa trebue s'o ştie şi Guvernul, căcĭ ştim, că pentru deschiderea S-tuluĭ Sinod se cere şi consimţimêntul Guvernuluĭ.

Vĕ rog dar, să hotărîţĭ, ca să ştim cu toţiĭ, că de adĭ într'o lună saŭ peste 35 de dile S-tul Sinod va fi convocat în sesiunea estra-ordinară, pentru a se pronunţa asupra acesteĭ cestiunĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Dacă S-tul Sinod crede, că este bine acésta, atuncĭ n'aveţĭ P. S. Vóstre, de cât să faceţi o propunere în acest sens, asupra căreia S-tul Sinod să dea un vot, ca la termenul, când profesoriĭ de la facultate vor înfaţişa lucrarea lor S-tul Sinod sa fie convocat; pentru că eŭ nu pot să ïaŭ asupra mea acésta, daca nu voiŭ avea un vot al S-tuluĭ Sinod.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Orĭ de va rĕspunde, orĭ de nu va rĕspunde, S-tul Sinod tot trebue convocat.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Eŭ vĕ rog, să nu hotărîţĭ termenul, ci să lăsaţĭ latitudine. De unde ştim noĭ, că comisiunea acésta va rĕspunde după o lună, saŭ póte maĭ curênd de cât o lună, saŭ chiar maĭ târziŭ de o lună. Lăsaţĭ aşa cum a espus I. P. S. Mitropolit Primat, căcĭ este

fórte bine. Să nu angajem noĭ prin votul Sinoduluĭ pe Guvern, pentru un lucru pe care nu'l cunóştem.

I. P. S. Mitropolit Primat: Autorisat de părerile S-tuluĭ Sinod, eŭ vĕ declar, că îndată ce voĭŭ primi resultatul profesorilor facultăţiĭ, adresat mie, ca preşedinte al S-tuluĭ Sinod în acéstă cestiune, eŭ voĭŭ lua îndrăsnéla, ca să ne întrunim maĭ întâĭŭ în particular şi apoĭ să cerem Ministeruluĭ, ca să convóce S-tul Sinod prin decret regal.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: In particular nu sa póte face nimic.

I. P. S. Mitropolit Primat: Vĕd, că n'am fost înţeles; daţi-mĭ voe să mĕ esplic. Nu este nimic, dacă va fi cu o ḑi maĭ curênd saŭ maĭ tarḑiŭ.

Cred, că ar fi bine, ca atuncĭ, când voĭŭ căpăta rĕsultatul de la facultatea de Teologie, eŭ îl voĭŭ face cunoscut P. S. Vóstre şi ne vom consulta ce este de făcut.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Acésta n'are nicĭ o însĕmnătate. Nu putem noĭ în particular să decidem nimic, ci numaĭ atuncĭ când suntem oficialĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: S'a decis încă de ĭerĭ ca, atuncĭ când va veni rĕspunsul de la facultate, să se convóce S-tul Sinod; prin urmare nu maĭ putem rĕveni asupra acestuĭ lucru.

P. S. Episcop al Rômniculuĭ: Să se facă o propunere, pentru convocarea Sinoduluĭ.

P. S. Episcop al Argeşuluĭ: Orĭ cum ar fi rĕspunsul facultăţeĭ de Teologie, S-tul Sinod tot trebue convocat.

I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ: Eŭ, vĕ rog pe frăţiile Vóstre să primiţi propunerea făcută de I. P. S. Preşedinte, ca să nu ne grabim, ci să aşteptam până va veni rĕspunsul profesorilor de la facultate şi atuncĭ vom vedea ce este de făcut.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de-jos: Dar dacă nu va veni, atuncĭ ce să facem?

P. S. Epicop al Romanuluĭ: Atuncĭ la ce convocĭ Sinodul de géba?

I. P. S. Mitropolit Primat: Eu pun la vot propunerea I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ, ca la timp, când vom avea resultatul, să se convóce S-tul Sinod.

S'a primit.

Incidentul s'a închis. Acum rog pe P. S. Raportor, sa

binevoéscă a da cetire rapórtelor Comisiuneĭ, carĭ sunt la ordinea ḑileĭ.

—P. S. Calistrat Bârladénu, loco-ţiitor de raportor, citeşte raportul comisiuneĭ de petiţiunĭ. pentru adimterea la monahism a fratelui Ión Mihailescu de 68 de anĭ, din Monăstirea Cernica, a căruĭ calugărie a fost amănată, pentru că 'ĭ lipsea actul de despărţire de soţia sa.

Asupra acesteĭ cestiunĭ comisiunea opinéză, că numitul frate presentând un act mutual de despărţire de soţia sa şi autentificat de tribunal, S-tul Sinod sa decida celé ce va crede de cuviinţă.

I. P. S. Mitropolit Primat: Cum vedeţĭ, conclusiunile raportuluĭ sunt, ca acest frate presentând actul de despărţire mutuală al soţieĭ sale şi autentificat de tribunal, Sântul Sinod sa considere ca valabil acest act şi sa'ĭ acórde calugarirea.

P. S. Episcop al Dunareĭ de-jos: Eu fac şi la acésta calugarire reservele, carĭ le-am făcut şi la cealalta. După legile ţĕreĭ căsătoria nu se disface de cât de tribunal. Acesta este este un act autentificat şi legea autentificaririlor priveşte pe alte afacerĭ, ĭar nu pe căsătorie. Casatoriile nu să fac, de cât în basa uneĭ legĭ speciale. Acestea sunt legĭ de ordine publică şi legile de ordine publică nu desfac casătoria; prin urmare eŭ îmĭ fac reservele mele în acésta cestiune.

I. P. Mitropolit Primat: Pun la vot opiniunea emisa de P. S. Episcop al Dunareĭ de-jos, care este pentru amanare. A caḑut. Prin urmare s'a admis călugărirea.

—P. S. Ionichie Bacaoanul raportor, citeşte raportul comisiuneĭ ad-hoc, pentru cercetarea cartilor didactice, întitulată: „Istoria Sacră a Nouluĭ Testament" de P. S. Calistrat Barladénu şi „Istoria sacra a Vechiuluĭ Testament" de Diaconul I. Costescu-Duca.

Comisiunea opinéza, pentru manualul P. S. Calistrat Bârlădeanu, a se aproba de S tul Sinod, cu observaţiune cá la a doua ediţiune să se faca maĭ multe îmbunătaţirĭ şi înainte de a se tipări, să fie presentată S-tuluĭ Sinod spre revedere.

Pentru manualul Diaconuluĭ I. Costescu-Duca, comisiunea opinéză, ca la III-a ediţie autorul sa ţină sémă de observările, carĭ i se vor comunica odată cu aprobarea carţiĭ, şi s'o presinte din noŭ S-tuluĭ Sinod.

P. S. Episcop al Huşilor: I. P. Sânţite, la una din cărţile acestea, întitulată „Istoria Sacra“, şi care după adresa onor. Minister de Culte şi Instrucţiune publica, pórtă numele P. S. Calistrat Bârlădénu, am fost şi eu ca membru în comisiune şi am citit cât am putut de ierî pana astadı, pentru ca n'am avut timp s'o citesc tótă; dar din cât am cetit, am vĕdut ca, ca espun re a evangeliilor, este fórte buna: dupa mine însa, şi după cum gasesc şi cei-lalţî colegi, membri aî comısiuneî: deosebirea este, că ea n'ar trebuî sa pórte titlul de Istoria Sacra. Cu tóte acestea mie mı-ar plăcea şi-mı place chiar fórte mult, ca acéstă carte sa fie întrodusa în scolî, pentru ca copii să se familiariseze cu învĕţaturile evangelice; cacî în acésta carte nu este de cât o presrurtare nu numaı din Istoria Sacra, ci şi din învĕţăturile Domnuluî nostru Iisus Christos, din parabole şi din tot. Mie îmî place ca, acésta carte, care cuprinde învețatuıile Domnuluî Christos, să fie în mâna scolarilor. Cât pentru citaţiunile, pe carî P. S. Ionichie Bacaónu le a aretat, ca nu sunt reproduse esact dupa textul biblieî admısa de noı, acelea eu n'am a ut timp sa le citesc; dar dupa cum vĕd, ele să gısesc schimbate. Cu tóte acestea, de şi cartea îmî place, cum am dis mai sus dar mĕ unesc cu parerile P. P. S. S. lor colegı, ca S tul Sinod sa o aprobe cu cond'tiunea, ca la II a ediţiune, să întroduca îmbunătaţirile aıĕtate de comisiune: maı a es cı în raport să şi dice, că la a doua ediţiune sı se întroducă acele îmbunatatirı, şi maî nainte de a se imprima, s'o depună din nou S-tuluî Sinod spre a sa vedea, daca s'a urmat dupa cum a hotarît S-tul Sinod. De aceea mé resum şi dic, ca sunt de acord cu pırerile Comisiuneî.

P. *S. Episcop al Dunăreî de jos*: I. P. S-te Preşedinte, am luat cuvêntul ca sa declar, ca nu mĕ unesc cu opiniunea emisa de comisiune asupra aceşteî cărţî. Comisiunea opinéză, că a ésta carte întitulata: Istoria Sacră a Nouluı Testament nu póte sa pórte acest titlu, ci maî bine să pórte titlu: „*Culegere de fapte din Noul Testament şi citaţiunî din întréga Sânta Scriptură.*“ Dacă am dis, ca nu mĕ unesc cu acésta opiniune a comisiuneî, este ca comisiunea nu gaseşte potrivit titlul carţiî aşa cum este tiparit, „Istoria Sacră a Nouluî Testament“ şi propune un alt titlu, ea n'a spus însă pentru ce nu găseşte, şi tocmaî acésta lacuna a

raportorului m'a făcut pe mine să iaŭ cuvêntul și să spun că sunt în contra opiniuneĭ, emisă în raport.

Partea introductiva, asupra căreia comisiunea s'a întins fórte mult și pe care a criticat'o, n'are nici o însĕmnătate în programul învĕțământuluĭ.

Daca autorul a pus acéstă introducere: „Palestina pe timpul luĭ Christos", a făcut'o numaĭ ca să dea învĕțatorilor, iar nu copiilor, óre carĭ ideĭ preliminariĭ, esplicative asupra Palestineĭ, unde s'a desfășurat activitatea mesianica a Mântuitoruluĭ Christos. Prin urmare, partea din raport privitóre la Geografie putea să fie lasată afară, de óre ce în programul în vigóre nu să vorbește de Geografia Palestineĭ. Vin acum la partea instructivă: autorul acesteĭ cărțĭ a admis un alt sistem, de cât cel urmat pană acum. A admis tot acel sistem, care a fost adoptat și îmbrățișat, cum mi s'a spus de P. S. Episcop al Rômniculuĭ și de Englejĭ, și pentru care P. S. Sa în raportul de maĭ alaltă ierĭ s'a rostit și a avut și asentimentul S-tuluĭ Sinod. Cu acea ocasiune I. P. S. Mitropolit al Moldoveĭ ĭ'-a făcut complimente, pentru că arata drumul de urmat în tratarea istorieĭ sânte. Drumul indicat este acela, ca termenii în care trebue să se scrie învĕțătura religiósa să fie cât sa póte de apropiațĭ, și de să póte, chiar luațĭ din Sânta Scriptură. Eĭ bine, dacă atuncĭ opinunea comisiuneĭ, unde P. S. Episcop al Rômniculuĭ era ca raportor, a fost primita cu atâta entusiasm de S-tul Sinod, nu știŭ pentru ce astă-ḑĭ n'am primi acéstă carte, când autorul a mers maĭ departe, de cât desideratul de maĭ sus și a introdus pe autorul Sânteĭ Scripturĭ ca vorbind. De exemplu: ca să nareze nașterea luĭ Christos și copilăria luĭ, a luat întreg textul Sânteĭ Scripturĭ, fară sa fi adaogat de la sine ceva. Eĭ bine, gasițĭ ca n'a facut bine? Din contră, eu cred, că trebue să'ĭ mulțămim, că a facut acéstă carte, în care S-ta Scriptură vorbește copiilor carĭ o citesc. Acéstă sistemă are un imens avantaj, pentru copiĭ. Ea îĭ familiarisază cu textul sântelor Evangeliĭ, ce să citesce prin bisericĭ și eŭ nu pot de cât să'ĭ mulțămesc autoruluĭ, pentru ingeniósa sa idee ce a avut.

Acum, că citațiunele No. 1 și No. 2 nu sunt esacte, acésta jócă puțin rol, căcĭ copilul nu póte să țină minte, că cutare pasaj se găsește în cutare loc în cutare evangelist, el va învĕța textul cum e pus în Evanghelie și nimic maĭ mult și catre acésta trebue să nazuim în prima linie.

Manualul de istorie, ce ni se presintă spre aprobare, presintă copiilor în capitule micĭ tóte faptele cele maĭ însemnate din Noul Testament, începênd cu naşterea Mântuitoruluĭ şi continuând maĭ departe cu nararea faptelor şi minunilor sale. Al treilea punct de relevat este, acel privitor la titlul cărţiĭ. Daca acest manual nu ar fi întitulat: „Istoria Sacra a Nouluĭ Testament“, ci cum dice comisiunea: „Culegere de fapte din Sânta Scriptură“, cartea acésta nu va putea fi întrodusa în scóla; cacĭ în program nu se prevede şi nu o pot primi nici profesoriĭ, şi nicĭ Guvernul nu póte recomanda o carte care nu este în program. Pentru aceste motive sunt de opinie, ca cartea să se priméscă şi sa se întroducă şi în scolĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Eŭ n'am nimic de dis, nicĭ n'am citit acéstă carte, şi cred pe P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos, că s'aŭ luat termeni din Evanghelie; dar întreb pe P. S. Sa; observaţiunele şi greşelile, care le-a constatat raportorul sunt sau nu acolo preferate unuĭ text din S-ta Scriptura, care nu numaı cá nu este lămurit, dar întunecă textul cum este în biblia nóstră? Dacă este aşa, eu nu gasesc temeiu, pentru ce autorul schimba textul, care este cunoscut nouĕ tuturor, maĭ cu séma locurile acclea cu totul bine înţelese, pe când acest nou text este departe de a corespunde şi cu limba şi chiar cu înţelesul. A'şı voi dar să ştiu, ce a simţit autorul de s'a depărtat de la la textele cunoscute nouĕ tuturor, şi care sunt traduse de multa vreme în limba nóstra. Dupa aceste şi multe alte observaţiunĭ în stil, căcĭ la o carte şcolara stilul face mult, la acésta parte ulterióra a citat multe exemple, carĭ în adevĕr, póte vor fi greşale de tipografie, dar este fórte nelogic şi în contra limbeĭ nóstre.

Am ascultat şi eu raportul comisiuneĭ şi'l găsesc fórte bun. Comisiunea nu refusa cartea ci'ĭ recunóşte meritul eı, dar tot de odata constata, ca trebuesc făcute îndreptărĭ şi corecturĭ într'ênsa, şi cred ca ar trebui, ca S-tul Sinod sa 'şĭ dea opinunea asupra eĭ. Nimenĭ nu dice că cartea este rea, dar sa i se îndrepteze greşalele. Eŭ cred, ca este de neaparată trebuinţa ca cartea aceasta sa pórte în fruntea eı aprobarea S-luı Sinod, căcı ea fiind citita nu numaĭ de copiĭ, ci şi de ceĭ care ştiu carte, se va interesa fie care

om, care știe a cugeta românește și când va vedea, că nu este stil, nu estə frasă gramaticala în ea, atuncĭ o sa rîda și o să ḍică, ast-fel de cărțĭ ne dă nouĕ S-tul Sinod și cu atât maĭ mult, ca acéstă carte este a unuĭ membru din S-tul Sinod. Nimenĭ nu ḍice, ca să nu se priméscă cartea, dar sa i se facă îndreptarĭ, și chĭar P. S. Sa, care este un coleg al nostru să priméscă acésta.

P. *S. Iónichie Bacaónu*: Am cerut cuvêntul, ca în calitate de raportor să respund P. S. Episcop al Dunărei-de-jos. Nu știu cum să mĕ esprim: Saŭ că P. S. Sa n'a citit cartea, sau ca n'a fost nicĭ odată dascal, ca sa știe în ce grad stă cartea pentru școlarĭ și în ce mod trebuesc facute cărțile pentru școlile primare.

S-tul Sinod primind acéstă carte a dat-o în cercetarea comisiuneĭ. In prefața acestei cărțĭ n'am vĕḍut nimic, care sa spună cine este autorul, căcĭ n'o are nici o pórtă; ci în adresa Ministeruluĭ se prevede cine este autorul și numaĭ de acolo am putut afla. Ne a venit acésta carte și a trebuit s'o citim, noĭ însă am vĕḍut, că introduce și noțiunĭ de Geografie după P. S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos, care n'aŭ nicĭ o însemnatate. Eu, însa ca dascal de aprópe 30 de anĭ știu câtă însemnatate au noțiunele de Geografie pentru școlarii micĭ, căcĭ se da istoria Vechiuluĭ și Nouluĭ Testament. Și precum un școlar nu póte învĕța istoria țerei sale până nu i se dă și Geografie, tot asemenea nu se póte pune în mâna unuĭ școlar o carte de Istoria Sacră fără Geografia locurilor sânte. Dacă P. S. Sa Episcopul Dunărei-de-jos ḍice că, prefața nu este de așa mare importanța, apoĭ atuncĭ putem ḍice, că întréga carte nu este bună de nimic, și cum se ḍice pe românește, am voit să facem un hatâr, pentru a recomanda căci este plină de defecte: pentru a corecta cartea am luat Evanghelia și am vĕḍut ca Evangeliile sunt luate în mod factiv; un fapt luat de la un evanghelist, altul de la alt evanghelist și acestea nu luat în mod regulat, ci pe sarite și de aceea am ḍis, ca nu trebue sa i se dea titlul de Istoria Sacra, ci iată titlul ce a creḍut comisiunea că ar fi maĭ nemerit să se puna la acéstă carte: *Culegere de fapte din noul Testament și citațiunĭ din intréga S-ta Scriptură.*

Acum ce maĭ spune P. S. Sa? Ḍice că acéstă carte are în sine tóte bunurile și tóte fericirile. Da, n'am de ḍis ni-

mic; se înţelege, că tot ce este în Evanghelie nu este de cât fericire, şi tot ce găsim în faptele Evangheliştilor nu este de cât bine şi bucurie; dar acum nu este vorba de acestea, ci ne ocupăm de aranjarea citaţiilor din text, cari sunt puse aci, dacă le avem aşa cum ne-am deprins noĭ cu dênsele. Iata ce ḑice la pag. 10 Fap. Apostolilor cap. 4, v. 12 „Şi nu este într'alta mântuire, şi nu i s'a dat omuluĭ altă mântuire în care să ne mântuim". Am ḑis chĭar de la început, că unele părţi n'au sens altele nu sunt înţelese, şi iată textul cum este în Biblia nóstră. „Şi întru nimenĭ altul nu este mântuire, pentru ca nicĭ un nume altul nu este dat ómenilor întru care trebue să ne mântuim". Lucru fórte lamurit.

In altă parte la epistola Apostoluluĭ Pavel către Coloseni, cap 3 vers 20, autorul ḑice: „Voi copiĭ, fiţĭ supuşĭ părinţilor în tóte lucrurile, acésta este plăcută Domnuluĭ", pe când în textul Biblieĭ se ḑice: „Fiilor ascultaţĭ pe părinţiĭ voştri întru tóte, ca acésta place Domnuluĭ". Aci Apostolul nu se adreséză către copiĭ ceĭ micĭ ci se adreséză către toţĭ fiiĭ pe cari'i convertise la creştinism şi cărora le vorbea, ḑicêndu-le: „Fiilor supuneţi-vĕ părinţilor voştri întru tóte, căcĭ acésta este plăcut Domnnluĭ". Vedeţi câtă putere are acest vers.

Maĭ departe la profetul Isaia ḑice cap 8, vers 10: „Faceţĭ sfat şi nimic nu va eşi de acolo; învĕţaţi-vĕ şi nu va sta; căcĭ aicĭ este Emanuil", pe când în textul Biblieĭ ḑice: „Şi orĭ-ce sfat veţi sfătui rîsipi-l-va Domnul; şi cuvêntul ori-care veţĭ grăi, nu va rĕmânea întru voĭ, că cu noĭ este Dumneḑeŭ".

In fine, comisiunea n'a găsit cartea de lepădat, dar trebue corectată, ca să nu iasă din Sinod o carte, care n'ar fi bine revĕḑută şi pe care lumea cea-l-altă—şi a'şĭ putea să mĕ esplic: iesă o mulţime de autorĭ din tóte părţile în tocmaĭ ca criptogamele dupĕ plóe,—are să pună mâna pe acéstă carte şi are să ḑică: Iată ce carte iese de la S-tul Sinod şi acéstă carte este eşită din mâna unuĭ membru al S-tuluĭ Sinod; şi am ţinut, ca acéstă carte maĭ bine să fie criticată de noĭ aicĭ de, cât să fie criticată în afară. Acésta am avut de dis ca apărător al raportuluĭ.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos: Eŭ credeam, că în urma observaţiunilor, ce am facut, nu se va maĭ găsi nimenĭ, care

să fie în contra acesteĭ cărţĭ. Am vĕḑut însă cu óre-care surprindere, ca în contra celor ḑise de mine s'a rîdicat P. S. Episcop al Romanuluĭ şi P. S. Raportor al comisiuneĭ.

P. S. Episcop al Romanuluĭ: Eŭ am cerut corectarea saŭ îndreptarea ei, nu m'am ridicat în totul.

P. *S. Episcop al Dunareĭ de jos*: Pentru ca să céră ce? Ca textul să fie mot-à-mot, luat după ediţia din Petersburg şi Buzĕŭ, mi-se pare. Dacă este aşa, apoĭ de ce aţĭ aprobat cele-l-alte manuale de Istorie Sacră, carĭ n'au nicĭ macar atât text din Noul Testament, cât are acesta. P S. Vóstră uĭtaţĭ, că tóte manualele aprobate de pănă acum de S tul Sinod aŭ fost scrise în stilul şi cu vorbele autorilor lor şi nu v'aţĭ rîdicat glasul să protestaţi asupra lor şi asupra stiluluĭ.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ* Fórte rĕŭ.

P. *S. Episcop al Dunareĭ de jos*: Da! Fórte rĕŭ ḑic şi eŭ, cărţile acum sunt aprobate, cu tot stilul lor cel strĕin de S-ta Scriptură. Dacă dar S-tul Sinod a primit şi a aprobat nişte cărţĭ, numaĭ pentru că povesteşte un fapt, cum este în Biblie, cu cât ar trebui să primim cu mulţĕmire acéstă carte, unde autorul s'a dat fórte multă silinţă, ca să nu iasă afară din textul Evangheliei. Iar dacă este vorba de stil, apoĭ eŭ vĕ asigur, că între stilul celor-l-alte manuale de Istorie. ce noĭ am aprobat şi între acesta nu este comparaţie. Eŭ nu pot să-mĭ explic causa, pentru ce combateţi acest manual, care abea se depărtéză întru cât-va pe icĭ pe colea de la original, pe când autoriĭ celor-l-alte manuale fac istoriĭ după capul lor, şi cu stilul lor. Iată pentru ce am ḑis, că am fost surprins să vĕd aḑi combătându-se greşelĭ de mică însemnătate.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: De mare însemnătate.

P. *S. Episcop al Dunareĭ de jos*: Pe când cu altă ocasiune am mers cu genreositatea critica fórte departe. Dar, ca să vedeţi I. P. S. Vóstră, cât de ne dréptă a fost comisiunea cu acest manual de istorie, iată deschid acéstă carte la hasard; capitolul unde am deschis este: *Tăierea Capuluĭ S-tuluĭ Ioan Botezatorul*, şi aci iată ce ḑice: „Intr'acea vreme Irod, stĕpânitor pe a patra parte a ţĕreĭ a auḑit vestea despre *Isus*“.

P. *S. Episcop al Romanuluĭ*: Nu e bine *Isus*.

P. *S. Episcop al Dunărei de jos*: Vě rog, să credețĭ, că citesc bine. „Și a ḑis slugilor sale: „Acesta este Ioan Botezătorul; el a înviat din morțĭ, și de aceea puterĭ lucréză într'ênsul. Că Irod prinḑênd pe Ioan l'a pus legat în temniță pentru Irodiada femeia luĭ Filip, fratele sĕŭ.“

Să vě citesc un alt capitol, de ex: pagina 56, *Smochinul cel neroditor*: „Și aŭ venit într'acea vreme óre-cari spu-„indu-ĭ luĭ Isus despre Galileanĭ, al căror sânge Pilat îl „amestecase cu jertfele lor. Și rĕspunḑênd Isus le aŭ ḑis: „Aŭ vi se pare, că Galileenii aceștia au fost maĭ pĕcătoșĭ, „de cât toțĭ Galileeniĭ. căcĭ aŭ pațit acésta? Nu! Vĕ ḑic „voue, și, de nu vĕ vețĭ pocăi toțĭ, așa vețĭ peri“. Iată pun la disposițiunea P. S. Vóstre manualul, deschideți-l orĭ unde vețĭ voi, și vĕ vețĭ convinge de stilul evangelic ce cuprinde. Ca să mĕ resum, repet, ce am ḑis maĭ sus, că orĭ-cât ar fi acesta de departe de originalul Nouluĭ Testamentul, tot este acest manual cu mult maĭ apropiat și a'șĭ putea ḑice sută în sută și chiar mie în mie, dacă voițĭ, de originalul evangelieĭ, de cât acele manuale de istorie. Nu vĕd dar, pentru ce acest manual, care este mult maĭ apropiat de original, să fie așa de mult criticat, pe când cele-l-alte le-am primit cu multă grabă și ușurință. Oare, pentru că autorul acesteĭ cărțĭ este unul din membriĭ S-tuluĭ Sinod. ĭar ceĭ-l-alțĭ nu. Nu pot crede nicĭ acésta, și de aceea vĕ rog, să primim cartea cum este; lăsând negreșit autoruluĭ grija, că la altă edițiune să introducă în text acele observațiunĭ făcute de comisiune, care nu atacă însemnătatea manualuluĭ.

I. P. S. Mitropolit Primat: Decĭ, câte s'aŭ discutat până acum asupra acesteĭ cărțĭ criticând acéstă lucrare, am venit la acéstă conclusiune, că toțĭ sunteți de acord ca cartea să se aprobe.

P. S. Episcop al Dunăreĭ de jos, susține ca cartea este bună. P. S. Raportor de asemenea; și eŭ ḑic, că cartea e bună; dar ce cere raportorul? Ca la altă edițiune să se îndrepteze citațiunile din text, ceea-ce și eu susțin, ca citațiunile din text să fie conforme cu originalul, și tot acésta susține și raportul.

Prin urmare, vĕ rog, să primițĭ coclusiunile raportuluĭ.

P. *S. Episcop al Argeșuluĭ*: I. P. S. Stĕpâne, fiind-ca se afla și D. Ministru față reînoesc rugăciunea mea și propu-

nerea, ce am avut onóre a o face maĭ dilele trecute, ca sa se dea un comunicat prin „Monitorul Oficial" ca nimenĭ sa nu maĭ vină cu cărţı didactice tiparite la Sinod, ci cu manuscrisurĭ ca să evitam pe viitor incovenientele şi greutaţile aduse Sinodului.

I. P. S. Mitropolit Primat: Propunerea aceea a St. Sinod s'a pus în lucrare. Biuroul chĭar a şi făcut mijlocire la Onor. Guvern, ca sa se publice în „Monitorul Oficial" că orĭ ce autor, care va presenta carte la St. Sinod, sa o presinte în manuscris, ca sĭ numaĭ dea loc la asemenea discuţiunĭ.

I. P. S Mitropolit Primat: Nemaı cerênd nimenĭ cuvêntul pun la vot conclusiunea raportului.

P. S *Episcop al Dunăreĭ de jos*: Conclusiunea dice, ca atuncĭ sa se supuna din nou St. Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat: Aşa s'a luat hotarîrea pentru tóte carţile, carĭ au suferit olesevaţiunĭ, pentru tóte imprimatele, când va fi sa se retipărésca, sa vina din nou la St. Sinod.

P. *S. Episcop al Dunăreĭ-de-jos*: Cum remâne despre titlul carţii?

I. P. S. Mitropolit Primat: Despre titlu nu mĕ ocup. Fac apel la autor.

P. S. *Arhiereu Callistrat Bârladénu*: Este intitulat.

I. P. S. *Mitropolit Primat*: Va rĕmâne titlul acesta: „Istoria Sacră a Nouluĭ Testament", şi când se va retipări se va ţinea sémă de observaţiunile comisiuneĭ fără a schimba titlul cărţeı.

—Se pune la vot conclusiunile raportuluĭ şi se primesc.

I. P. S. Mitropolit Primat: Lucrările S-tuluĭ Sinod sunt terminate.

D-l Ministru al Cultelor şi Istrucţiuneĭ Publice, citeşte Mesagiul Regal de închiderea sesiuneĭ de tómnă a S-tuluĭ Sinod, în cuprinderea următóre:

Prea Sânţiţĭ Părinţĭ!

„Sântul Sinod al Sânteĭ Bisericĭ autocefale orto-
„doxe Române, deschis prin Mesagiul Nostru No......,
„în ḑiua de 12 Octombrie 1890, terminându-şĭ lucră-
„rile sale;
„Eŭ declar închisă sesiunea acestuĭ Sânt Sinod".

Dat în Castelul Peleş la 1 Noembrie 1890.

CAROL.

Ministrul Cultelor
şi al
Instrucţiuneĭ Publice.
p. Ministru, ST. MIHAILESCU.